www.ciechpress.pl

Tygodnik ciechanowski

nr 46

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁOŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ŻUROMIN

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU **NR 46** (2340) **12 LISTOPADA 2024 R.** NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646 cena 4,50 zł W TYM 5% VAT

Czytelnicy mają głos

Jak świętuję odzyskanie Niepodległości?

11 listopada to szczególny dzień dla każdego Polaka – to moment, w którym cała Polska świętuje odzyskanie niepodległości po 123 latach zaborów. Tegoroczne obchody 106. rocznicy były pełne patriotycznych emocji, uroczystych ceremonii oraz wspomnień o bohaterach, którzy walczyli o wolność ojczyzny. Co robią 11 listopada nasi czytelnicy? Zapytaliśmy ich o to.

Czytaj na str. 4, 6, 8, 26

Wewnątrz numeru

Pozostały tylko pomnik i pamięć

6 listopada minęła 82. rocznica wypędzenia z Ciechanowa tysięcy Żydów, mieszkających tutaj od setek lat. Endlösung der Judenfrage, ostatecznie rozwiązanie kwestii żydowskiej, miało na celu pozbycie się, a de facto wymordowanie, milionów Żydów z całej Europy. Przed wojną ludność semicka stanowiła około czterdziestu procent mieszkańców Ciechanowa.

6 listopada ciechanowscy Żydzi musieli stawić się na zamku, gdzie dzielono ich na grupy. Zdolnych do pracy przetransportowano do pracy na Górny Śląsk. Ludzi starszych wysłano do szpitala, gdzie z chorymi zostali rozstrzelani. Pozostałych Żydów wywieziono do getta w Mławie, a następnie do Obozów Zagłady. **erem**

Czytaj na str. 2

Tragiczne odkrycie mieszkańca Brudnic

W poniedziałek (4 listopada) około godz. 17 do Komendy Powiatowej Policji w Żurominie wpłynęło zgłoszenie od mieszkańca Brudnic, który na brzegu rzeki dostrzegł ciało człowieka. **kuj**

Czytaj na str. 16

Płońsk z prezydencją w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Miast Orędowników Pokoju

W dniach 23-26 października w mieście Slovenj-Gradec na Słowenii odbyło się 31. zgromadzenie ogólne Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Orędowników Pokoju i posiedzenie zarządu IAPMC. W trakcie zgromadzenia uchwalono, że miasto Płońsk obejmie prezydencję na rok 2025. Kadencja rozpocznie się jeszcze pod koniec tego roku. **PB**

Czytaj na str. 14

Zatrzymali podejrzanego z 5 kg narkotyków

Wszystko dzięki „Rico"

We wtorek, 5 listopada, funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Płońsku zlikwidowali plantację konopi indyjskich. Zabezpieczono 5 kg narkotyków, zatrzymano również podejrzanego o prowadzenie upraw 24-latka z gminy Sochocin. Nieocenioną pomocą podczas akcji był przewodnik z KPP w Ciechanowie z psem tropiącym Rico. **PB**

Czytaj na str. 14

CBŚP podsumowuje akcję w Krzemieniu

Centralne Biuro Śledcze Policji w połowie sierpnia przeprowadziło działania na jednej z posesji w Krzemieniu (pow. makowski). Teraz poznajemy szczegóły tej sprawy, o której wówczas pobieżnie informowaliśmy. **kuj**

Czytaj na str. 18

W senacie znalazłem się nie bez powodu

- Może właśnie dlatego, aby wspierać działania samorządu i informować o jego potrzebach w parlamencie – mówi TC senator **Krzysztof Bieńkowski**.

- Działania samorządowe są mi niezwykle bliskie. Ale wiem, że mam godnych następców. Obecny starosta przasnyski z radą powiatu ma stabilną większość, może realizować wiele ciekawych koncepcji. Mam nadzieję, że będą na to środki. Aby te środki były, to ja teraz apeluję u ministra finansów. Już jak je zdobywać i wydawać będzie decydował mój kolega Paweł Mostowy wraz z zarządem. Każdego tygodnia kontaktujemy się, spotykamy się i rozmawiamy o inwestycjach. **ESKA**

Czytaj na str. 9

Po zwycięstwie Donalda Trumpa

W oczekiwaniu na złote czasy

Od razu napiszę nieskromnie że w tej sprawie mylili się wszyscy… oprócz mnie. Jeszcze w dniu wyborów prezydenckich w Stanach Zjednoczonych, na pierwszych stronach polskich i zagranicznych gazet można było przeczytać że **Donald Trump** i **Kamala Harris** idą „łeb w łeb". I było to poparte sondażami, przy czym niektóre przewidywały kilkupunktowe zwycięstwo Kamali Harris. Tymczasem ja nie miałem wątpliwości że wygra Trump, czemu dałem wyraz już w poprzednim „TC" (przed wyborami), w felietonie zatytułowanym „Donald zwycięzca". Napisałem że wygra on „zdecydowanie". Tak się też stało, co wywołało ogromne zdziwienie, jeśli nie szok, w całym świecie. Naturalnie wynik wyborów wywołał zdziwienie, nie to co ja napisałem. Chociaż... **DK**

Czytaj na str. 10

ISSN 0239-6807

eprasa.pl dbccee2f50

Pozostały tylko pomnik i pamięć

6 listopada minęła 82. rocznica wypędzenia z Ciechanowa tysięcy Żydów, mieszkających tutaj od setek lat. Endlösung der Judenfrage, ostatecznie rozwiązanie kwestii żydowskiej, miało na celu pozbycie się, a de facto wymordowanie, milionów Żydów z całej Europy. Przed wojną ludność semicka stanowiła około czterdziestu procent mieszkańców Ciechanowa.

Przygotowania do wysiedlenia, a w rzeczywistości likwidacji wszelkiego śladu po Żydach na terenie rejencji ciechanowskiej, Judenrat rozpoczął na początku listopada 1942 r.

6 listopada ciechanowscy Żydzi musieli stawić się na zamku, gdzie dzielono ich na grupy. Zdolnych do pracy, głównie mężczyzn, szacuje się, że było ich nawet ponad tysiąc, przetransportowano do pracy na Górny Śląsk. W kolejnych dniach na zamku Niemcy dokonali kolejnych selekcji, kobiety oddzielano od mężczyzn, ludzi starszych wysłano do szpitala, gdzie z chorymi zostali rozstrzelani. Pozostałych Żydów wywieziono do getta w Mławie, a następnie do Obozów Zagłady.

Informacje o tym, jak wyglądały ostatnie dni ciechanowskich Żydów czerpiemy głównie z księgi pamiątkowej (Yisker-bukh fun der Tshekhanover yidisher kehile), będącej zapisem wspomnień i refleksji żyjących przed wojną w Ciechanowie ludności żydowskiej.

Na początku listopada 1942 r. rozeszła się wiadomość, że wszyscy Żydzi będą musieli opuścić sztetl. Już wówczas ciechanowscy Żydzi mieszkali w strasznych warunkach, potwornym ścisku - w jednym pokoju zamieszkiwało nawet po kilka rodzin.

Selekcja na zamku...

Getto w Zichenau, bo taką nazwę nosiło miasto, faktycznie nie było ogrodzone, ale jego mieszkańcy nie mogli swobodnie poruszać się po mieście; wymagane były przepustki, które upoważniały jedynie do chodzenia do pracy. Za wszystkie inne próby opuszczenia wyznaczonego terenu groziły surowe kary, włącznie z publiczną egzekucją.

W czasie likwidacji getta, nieliczni Żydzi, głównie ci młodsi, ratowali się ucieczką na wieś. Przykładem może być próba schronienia się młodego Żyda w Kątach, a później próba przedostania się polami w kierunku Przedwojewa. Jak wspominają mieszkańcy w książce „Żydzi Ciechanowscy" „strzał i kule niemieckiego patrolu dosięgły uciekiniera, który zmarł na miejscu", a sołtysowi kazano pozbyć się zwłok...

- Każdy rozumiał, że dzieje się coś bardzo złego na miarę zwyrodniałego rasizmu – pisał Alfred Borkowski, cytując starszych mieszkańców Ciechanowa w książce „Żydzi Ciechanowscy". Borkowski, lekarz pulmonolog, członek Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej, z racji kronikarskiego obowiązku rozmawiał, często na łóżkach szpitalnych, z ludźmi, pacjentami oddziału, którzy pamiętali czasy okupacji, a co najważniejsze, byli skłonni do opowiadania o niej.

Mosze Kolka, ocalały z Zagłady, więzień Auschwitz, w książce pamiątkowej tak wspomina ostatnie dni w Ciechanowie przed deportacją i zamordowaniem ludności żydowskiej: „5 listopada, w środę, stawiliśmy się w baraku obozowym przy nowym dworcu kolejowym. Pozostaliśmy tam całą noc. Następnego ranka Niemcy kazali nam oddać wszystkie pieniądze i biżuterię i zatrzymać tylko 20 marek na osobę. Każdy, kto zostanie przyłapany na posiadaniu większej ilości pieniędzy, zostanie natychmiast rozstrzelany".

Następnego dnia Żydzi zostali wpędzeni do wagonów. Z relacji wynika, że sama podróż, w przepełnionych, zakratowanych wagonach, trwała około 2-3 dni. W tym czasie nie dawano nikomu nic jeść, ani pić. „Nagle zrobiło się jasno. Wokół pociągu zapaliły się światła elektryczne. Żołnierze zbliżają się ze wszystkich stron i otaczają pociąg karabinami maszynowymi. Dzikie krzyki ogłuszają nas. Krew zamarza w żyłach. Uzbrojeni SS-mani witają nas szyderstwami i biciem". To było Auschwitz, Birkenau.

W ostatnim akapicie książki „Żydzi Ciechanowscy", wydanej w 1989 r. Borkowski pisał: „W Ciechanowie po Żydach został tylko pomnik i pamięć. Pomnik wzniesiony staraniem Żydowskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Ciechanowa i Okolicy w Paryżu, a pamięć w sercach starych ciechanowian, gdyż dla młodego pokolenia okupacja jest już historią. Na odsłonięcia pomnika przyjechała delegacja Żydów z różnych stron, państw, wśród których było paru dawnych mieszkańców Ciechanowa: Kloniec, Modrzyk, Młockier. Psalmista z Izraela odśpiewał pieśni żałobne głosem tak przejmującym, jakby spłynęły weń wszystkie jęki, skargi i żale pomordowanych. I nie wiadomo było czy psalmista biadał nad ofiarami czy ofiary tak żałośnie przemawiały przez niego. Liturgicznie i urzędowo przyrzeczono wierność prochom po wieczne czasy".

erem

Aleksandrówka. Pomnik wzniesiony staraniem Żydowskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Ciechanowa i Okolicy w Paryżu

Woda zalała ulice i parkingi

W bloku przy ulicy Powstańców Wielkopolskich w Ciechanowie przez kilkanaście godzin nie było wody. To efekt awarii sieci i pęknięcia jednej z rur. Tuż po awarii przez kilka godzin pracowali i zabezpieczali teren pracownicy ZWiK-u. Następnego dnia przystąpiono do naprawiania uszkodzonej rury.

Do awarii doszło w minioną niedzielę 10 listopada w godzinach wieczornych. Pękła jedna z rur, przyczyną było prawdopodobnie jej zużycie. Od rana 11 listopada prowadzono dalsze prace, mające na celu naprawienie sieci i włączenie wody mieszkańcom bloku przy ulicy Powstańców Wlkp. 4.

- Pragniemy poinformować iż ZWiK w Ciechanowie Sp. z o.o. dokłada wszelkich możliwych starań aby przywrócić jak najszybciej dostawę wody Mieszkańcom. Za utrudnienia przepraszamy wszystkich odbiorców – można było przeczytać w komunikacie na stronie internetowej ciechanowskiego ZWiK-u.

erem

Pijana rowerzystka

Wszyscy wiemy, że jazda na rowerze pod wpływem alkoholu jest bardzo niebezpieczna. Dodatkowo może być też bardzo kosztowna, o czym przekonała się w minioną środę (6 listopada) 49-letnia mieszkanka powiatu ciechanowskiego.

- Kilka minut po godz. 21 w Ciechanowie na ul. Płońskiej policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego zatrzymali do kontroli drogowej rowerzystkę, której tor jazdy wskazywał na to, że może być pijana. Podejrzenia funkcjonariuszy okazały się słuszne. Badanie alkomatem wykazało, że 49-letnia mieszkanka powiatu ciechanowskiego ma ponad 2 promile alkoholu w organizmie – przekazała asp. Magda Sakowska.

Kobieta została ukarana mandatem w wysokości 2500 zł.

- Każdy nietrzeźwy kierowca stwarza realne i poważne zagrożenie na drodze i nie ma znaczenia, czy jest to kierowca samochodu, motocykla, roweru czy innego pojazdu. Pijany rowerzysta najpoważniejsze zagrożenie stwarza dla siebie, ponieważ jako niechroniony uczestnik ruchu drogowego, każde zdarzenie drogowe – nawet takie bez udziału innego pojazdu – może przypłacić poważnymi obrażeniami. Apelujemy o trzeźwość i rozsądek na drodze! - ostrzegają policjanci.

RK

Zamknięcia oddziałów położniczo-ginekologicznych na Mazowszu

Czy czeka to również szpital w Płońsku?

W czwartek, 7 listopada, odbyła się konferencja prasowa z udziałem posłów Prawa i Sprawiedliwości – Mariusza Błaszczaka, Katarzyny Sójki i Mariusza Bochenka. Konferencja została zwołana w związku z wotum nieufności zgłoszonym przez posłów tej partii wobec minister zdrowia Izabeli Leszczyny.

Mariusz Błaszczak stwierdził, że przyczyną wotum nieufności jest zapaść, w jaką wpadła służba zdrowia po objęciu władzy przez nową koalicję rządzącą. Jego zdaniem minister „roztrwoniła dorobek z czasów rządów Prawa i Sprawiedliwości związany ze wzmacnianiem polskiej służby zdrowia", czego konsekwencją będzie zamykanie oddziałów położniczo-ginekologicznych w szpitalach na terenie Mazowsza.

Według dyrektora płońskiej placówki, Roberta Makówki, szpitalowi nie grozi zamknięcie oddziału położniczego

Jednak dyrektor szpitala im. marszałka Józefa Piłsudskiego w Płońsku, Robert Makówka, nie obawia się takiej sytuacji. Zapytany przez media lokalne podkreślił, że władze szpitala robią wszystko, by oddział położniczy funkcjonował i rozwijał się. Dodał, że działania podjęte przez szpital w obronie oddziału przyniosły wymierny skutek – ministerstwo zdrowia wycofało się z pomysłu zamykania porodówek w oparciu o liczbę porodów. Zdaniem dyrektora, szpital jest w stanie spełnić wszystkie kryteria, dzięki czemu oddział porodowy będzie mógł stabilnie się rozwijać.

PB

Pułtusk

Przyjaźni konsumentowi

Rozstrzygnięta została XVI edycja konkursu „Przyjazny Konsumentowi", zorganizowanego przez Zarząd Powiatu w Pułtusku, Powiatowego Rzecznika Konsumentów i Pułtuską Gazetę Powiatową.

Konsumenci zgłosili do konkursu 109 firm. Oto laureaci:

1. Najlepszy podmiot działający w handlu na terenie miasta Pułtusk - Iwona Sitek, Top Moda Sklep Odzieżowy.

2. Najlepszy podmiot działający w handlu na terenach wiejskich powiatu pułtuskiego - Beata Andryszczyk, Kwiaciarnia Kwiatowa Fantazja w Winnicy.

3. Najlepszy podmiot działający w usługach na terenie miasta Pułtusk – Elżbieta Olbrych, Salon Fryzur Elizabeth.

4. Najlepszy podmiot działający w usługach na terenach wiejskich powiatu pułtuskiego - Mateusz Szymański, Mati Mateusz Szymański w Ostrówku.

RK

eprasa.pl dbccee2f50

LEWIATAN
NAJŚWIEŻSZE LOKALNOŚCI
25 lat sklepu Panorama
16.11.2024
MAMY DLA PAŃSTWA WIELE ATRAKCJI M.IN. ZABAWĘ PARAGONOWĄ, LICZNE DEGUSTACJE ORAZ OFERTY PROMOCYJNE NA WIELE PRODUKTÓW!
PANORAMA
ul. Powstańców Wielkopolskich 2a
Ciechanów

Od 25 lat Centrum Handlowe PANORAMA wpisuje się w mapę Ciechanowa. Dlaczego właśnie tutaj mieszkańcy tak chętnie decydują robić zakupy?

Sklep, który współpracuje z Polską Siecią Handlową Lewiatan zapewnia swoim klientom bogatą ofertę towarów w atrakcyjnych cenach. Właściciele Supermarketu od samego początku starali się o to, aby robiący w nim zakupy czuli się swobodnie, mogli szybko i sprawnie dokonać zakupów oraz nie tracili czasu na szukanie interesujących produktów. Klienci PANORAMY mogą korzystać z atrakcyjnych programów lojalnościowych, zbierając punkty, zyskują okazje na tańsze zakupy.

Centrum Handlowe PANORAMA, to nie tylko Supermarket, ale również galeria handlowa, która uzupełnia szeroką gamę produktów.

eprasa.pl dbccee2f50

Sonda „Tygodnika"

Jak obchodzę Święto Niepodległości?

11 listopada to szczególny dzień dla każdego Polaka – to moment, w którym cała Polska świętuje odzyskanie niepodległości po 123 latach zaborów. Tegoroczne obchody 106. rocznicy były pełne patriotycznych emocji, uroczystych ceremonii oraz wspomnień o bohaterach, którzy walczyli o wolność ojczyzny. Ulice miast i wsi przyozdobione były biało-czerwonymi flagami, a w całym kraju odbywały się wydarzenia, które miały przypominać o trudnej drodze Polski do niepodległości.

Centralne obchody odbyły się tradycyjnie w Warszawie, gdzie przy Grobie Nieznanego Żołnierza złożono wieńce, a Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wygłosił uroczyste przemówienie, przypominając o wartości wolności i jedności narodowej. Ceremonii towarzyszyła zmiana wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza a ulicami Warszawy przeszedł Marsz Niepodległości. Mieszkańcy stolicy oraz turyści licznie zgromadzili się na placu Piłsudskiego, aby wspólnie celebrować to ważne święto. W Belwederze Andrzej Duda tradycyjnie wręczył odznaczenia państwowe.

Również w innych miastach Polski odbywały się liczne wydarzenia, takie jak biegi niepodległości, koncerty patriotyczne, rekonstrukcje historyczne oraz msze święte w intencji ojczyzny. W wielu miejscach organizowano także wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, co pozwalało na budowanie poczucia wspólnoty i jedności. W tym dniu szczególnie wspominano postacie takie jak Józef Piłsudski, Roman Dmowski czy Ignacy Paderewski, którzy odegrali kluczową rolę w odzyskaniu przez Polskę suwerenności.

Święto Niepodległości to nie tylko czas wspomnień, ale także okazja do refleksji nad teraźniejszością i przyszłością kraju. To moment, w którym Polacy łączą się ponad podziałami, aby wspólnie uczcić odzyskanie wolności i przypomnieć sobie, jak ważne są wartości takie jak niezależność, solidarność i patriotyzm. Obchody 11 listopada to piękna tradycja, która z każdym rokiem gromadzi coraz większe rzesze ludzi chcących oddać hołd tym, którzy walczyli o niepodległą Polskę.

A co robią 11 listopada nasi czytelnicy? Zapytaliśmy ich o to. **żet**

Maciej Wojciechowski – dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. gen J. Bema w Ciechanowie:

- Każdego roku Święto Niepodległości obchodzę w bardzo podobny sposób. Uczestniczę w oficjalnych obchodach Święta Niepodległości organizowanych przez miasto oraz powiat. Tradycyjnie uroczystości rozpoczynają się mszą świętą w kościele farnym, a następnie na Placu J. Piłsudskiego mają miejsce uroczystości patriotyczne. Zwykle z tej okazji miasto i powiat organizują koncerty okolicznościowe i staram się brać w nich udział. W tym roku będzie podobnie. Zapowiadają się uroczystości, które pozwolą mieszkańcom godnie uczcić historyczne chwile. Zaplanowany został marsz ulicą Warszawską do PCKiSz, a tam w sali widowiskowej odbędzie się koncert pod nazwą „Żeby Polska była Polską". Wieczorem w hali przy ul. Kraszewskiego również w okolicznościowym koncercie wystąpią znakomici muzycy. Moim zdaniem Święto Niepodległości powinno być obchodzone właśnie w ten sposób, poprzez uczestnictwo w obchodach organizowanych przez władze samorządowe miasta i powiatu itp. **KB**

Nadia Suwińska-Bazyluk, klasa V, SP nr 4 w Ciechanowie:

- Wspólnie z rodzicami i bratem co roku świętujemy Dzień Niepodległości uczestnicząc w wydarzeniach, spektaklach i koncertach w mieście. W zeszłym roku pojechałam razem do Warszawy na Krakowskie Przedmieście. Odbywały się tam liczne parady, przejazdy zabytkowych pojazdów oraz inscenizacje z Józefem Piłsudskim. Przechodniom rozdawano gazetę „Kurjer Niepodległości", w której opisana była historia Polski. Zachwycił nas pokaz szczudlarzy w biało-czerwonych strojach z kilku metrowymi biało-czerwonymi flagami.

Dzień Niepodległości możemy świętować na róży sposób. Ja lubię spędzić ten dzień z rodziną i uczestniczyć w wydarzeniach w mieście. Co roku zabieramy też ze sobą małe biało-czerwone flagi, żeby świętować ten dzień. **erem**

Marta Mazurek - nauczyciel bibliotekarz, Ciechanów:

- Święto Niepodległości kojarzy mi się z powiewającymi flagami – zawsze zawieszam przed domem – hucznymi paradami w różnych miastach, marszami w stolicy, placem Defilad, składaniem kwiatów pod Pomnikiem Zwycięstwa, patriotycznymi koncertami, biegami niepodległości… Jednym słowem – z tłumnym celebrowaniem. Bo jest co celebrować – odzyskanie niepodległości po 123 latach. Przez wiele lat, jako nauczyciel muzyki, przygotowywałam młodzież, od strony muzycznej, do występów nie tylko na apel w szkole, ale również na uroczyste Msze Święte w intencji Ojczyzny. Wspólne wykonywanie pieśni patriotycznych jest najprostszym i jednocześnie bardzo podniosłym sposobem osiągania poczucia jedności narodowej. Dlatego zawsze warto się zainteresować, gdzie i o której będą się odbywały w naszej miejscowości główne obchody tego święta, wywieśmy flagę Polski, zapalmy znicz i zmówmy modlitwę za duszę poległych żołnierzy walczących o niepodległość na grobach żołnierzy, których nie brakuje na naszych cmentarzach. **KB**

Piotr Tarka, mieszkaniec Ciechanowa:

- Jak co roku, tego dnia w mediach bardzo dużo mówi się o tym, czym jest wolność, jak po heroicznej walce ponad 100 lat temu udało się naszym pradziadkom doprowadzić do odrodzenia naszej ojczyzny. Zauważyłem, że z roku na rok coraz więcej czasu poświęca się bieżącej sytuacji w naszej części Europy, przy okazji tego święta zestawiając zagrożenia świata współczesnego. Wojna w Ukrainie, agresywna polityka Rosji sprawia, że jako obywatel Polski zaczynam czuć niepokój, słysząc i widząc potencjalne zagrożenie, które współczesny świat nam serwuje. Po wygranych wyborach w Stanach Zjednoczonych przez Donalda Trumpa mam jeszcze większe obawy, czy w przypadku agresji ze strony Rosji mamy nadal poparcie w sojuszu NATO, może się okazać, że dla obrony ojczyzny będziemy musieli sami stanąć do walki. Odnoszę wrażenie, że polityka USA będzie opierać się na zasadzie – zapłać, a my cię obronimy. Chaos w polityce zagranicznej w USA przekłada się automatycznie na kryzys w NATO. A to oznacza, że zapędy terytorialne Rosji wobec krajów bałtyckich, a i może Polski, stają się realne. Dlatego tego dnia, z roku na rok coraz częściej, spoglądam z niepokojem na Wschód, zamiast wspominać wydarzenia sprzed ponad wieku i być wdzięcznym za to, że dzięki poświęceniu całego narodu, udało się po 123 latach wreszcie stworzyć od nowa nasze państwo. Zamiast celebrować tak ważne święto dla nas jako Polaków, myślę coraz więcej o tym, czy moje dzieci będą żyć w ukochanej ojczyźnie, z dumą nazywać się Polakami i mówić w naszym języku. **RK**

Amelia Długoszewska, klasa V, SP nr 4 w Ciechanowie:

- Święto Niepodległości w Polsce, obchodzimy 11 listopada, jest ważnym dniem, który pozwala na uczczenie odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów. Jest to czas na przypomnienie sobie o wartościach takich jak wolność, jedność i patriotyzm. Każdy sposób świętowania, który podkreśla te wartości, jest wartościowy i pozwala głębiej przeżywać ten dzień.

Dla mnie jest to czas, który spędzam z rodziną, oglądamy parady i słuchamy historii o tym jak Polska odzyskała wolność. To ważny dzień bo przypomina mi, jak cenna jest niepodległość i jak fajnie być razem z bliskimi. To także okazja, aby pamiętać o tych, którzy walczyli o naszą wolność. **erem**

Martyna Kołakowska, kl. VIII, SP nr 4 w Ciechanowie:

- Dzień Niepodległości, to dla mnie ważne święto, o którym pamiętam każdego roku. Powinniśmy je obchodzić w sposób wyjątkowy, aby wyrazić swój szacunek i pamięć dla ludzi, którzy walczyli o Naszą Niepodległość. Oddajmy hołd pamięci wywieszając przed domem flagę Polski, zapalmy znicze na grobach żołnierzy, którzy walczyli w imię wolności, a także uczestniczmy w uroczystościach organizowanych m.in. przez lokalne władze. To niewielkie gesty, które nadają podniosły charakter takiemu wydarzeniu i pokazują, że PAMIĘTAMY, że szanujemy nasze pochodzenie i naszą historię.

Ja razem z bliskimi wspominamy członków naszej rodziny, którzy uczestniczyli w tamtych wydarzeniach oglądając stare zdjęcia, które zajmują szczególne miejsce w naszych sercach. Wspólnie też śpiewamy patriotyczne pieśni, aby uczcić pamięć o walczących w imię wolności. Tego dnia zakładamy odświętny strój. **erem**

Barbara Kamińska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 4 im. 21. Warszawskiego Pułku Piechoty „dzieci Warszawy" w Ciechanowie:

- Dla mnie Święto Odzyskania Niepodległości ma kilka obszarów do świętowania. Po pierwsze nasza przeszłość, naznaczona krwią i ofiarą życia wielu naszych przodków zobowiązuje nas szczególnie do dumy z polskiej kultury, tradycji i historii oraz do szczególnego myślenia o dobrym zagospodarowaniu niepodległości w każdym aspekcie naszego życia. Dziś zaangażowanie patriotyczne nie wymaga od nas poświęcenia, ofiary życia czy dokonywania dramatycznych wyborów pomiędzy życiem prywatnym a służbą Ojczyźnie. Nie oznacza to jednak, że patriotyzm przestał być potrzebny, że nie jest aktualny we współczesnym świecie. Jest bowiem dokładnie odwrotnie. A jako, że pracuję w szkole podstawowej z dziećmi i młodzieżą, to na co dzień staramy się przy każdej okazji pokazywać i uczyć o naszej tradycji, kulturze, obyczajach i historii. A przy Święcie Odzyskania Niepodległości jest dużo inicjatyw i aktywności podejmowanych przez społeczność szkolną, W przeddzień kolejnej rocznicy Narodowego Święta Niepodległości w naszej szkole odbył się wokalny Konkurs Pieśni Patriotycznych dla klas 0, I-III. Laureatów poznamy na uroczystej akademii. W klasach organizowane są konkursy historyczne oraz warsztaty plastyczne. W szkole pojawia się mnóstwo akcentów biało-czerwonych, a zwieńczeniem są uroczyste apele, na których prezentowany jest przez naszych uczniów montaż słowno-muzyczny nawiązujący do naszej historii i czasów, kiedy to odradzała się nasza Ojczyzna. Niezwykle mocno wybrzmiewają wtedy pieśni patriotyczne, które zawsze mnie wzruszają. Podkreślam przy każdej okazji, że jest to niezwykle radosne święto, pomimo tego, że przypada jesienią, w listopadzie, kiedy aura nie sprzyja np. wielu aktywnościom na świeżym powietrzu. Natomiast zachęcam uczniów do wspólnego, rodzinnego celebrowania naszego narodowego święta. Ja wezmę udział w uroczystych obchodach miejskich. Wybieram się na koncert, na którym również zaprezentują się wokalnie uczniowie naszej Czwórki. A drugi wymiar mojego świętowania ma niezwykle osobiste podłoże, ponieważ 11 listopada obchodzi urodziny mój najmłodszy syn. Muszę dzielić swoje świętowanie i znaleźć czas też dla najbliższych. Tort urodzinowy na pewno sama osobiście przygotuję. To taka nasza rodzinna tradycja. No i oczywiście tego dnia kawa z rogalem świętomarcińskim. A w tym roku słodkości przyjadą prosto z Poznania z mojej ulubionej cukierni. Wszystkim życzę radosnego nastroju z okazji Narodowego Święta Odzyskania Niepodległości. **erem**

Nadia Piotrowska, kl. V, SP nr 4 w Ciechanowie:

- Dzień 11 listopada to bardzo ważne święto dla naszego narodu. Tego dnia obchodzimy rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę po 123 latach niewoli.

W wielu miastach organizowane są apele, marsze i liczne koncerty, na których, możemy usłyszeć piosenki patriotyczne oraz hymn Polski. Mimo, że to radosny czas dla rodaków, należy pamiętać o poległych, którzy oddali swoje życie w walce o wolną Polskę. Zachęcam, więc aby odwiedzić miejsca pamięci oraz groby nieznanych żołnierzy i zapalić symboliczny znicz. **erem**

Dokończenie na str. 6

eprasa.pl dbccee2f50

Mazowieccy liderzy cyfryzacji

Współczesny świat stawia przed nami wiele wyzwań, a jednym z nich jest rozwój technologiczny, szczególnie intensywny w zakresie cyfryzacji. Nowoczesne technologie są już obecne w niemal każdej dziedzinie naszego życia, a od szybkości ich wdrażania coraz częściej zależy właściwa realizacja zadań, jakie leżą w kompetencjach urzędów, instytucji i innych organizacji, w tym także kulturalnych i oświatowych.

Naprzeciw tym wyzwaniom staje samorząd województwa mazowieckiego, który co roku nagradza wyróżniające się pod tym względem placówki w konkursie „Mazowiecki Lider Cyfryzacji". Celem konkursu jest wyłonienie szkół lub instytucji kultury, których dorobek i aktywność w zakresie wprowadzania i zastosowania nowoczesnych technologii cyfrowych wyróżnia się spośród pozostałych na terenie województwa mazowieckiego. Konkurs promuje wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i narzędzi, które wspomagają działalność tych placówek.

„Krasiniak" liderem w regionie

Pod tym względem w naszym rejonie zdecydowanie wyróżnia się popularny „Krasiniak", czyli I Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie, który w tegorocznej edycji konkursu zajął drugie miejsce w kategorii „Cyfrowa Szkoła" za projekt „Cyfrowy Krasiniak – nowoczesna edukacja w środowisku tradycji" i otrzymał nagrodę finansową w wysokości 25 tys. zł.

– Liceum jest nowoczesną szkołą osadzoną w środowisku tradycji – w taki sposób myślimy jako społeczność o projekcie „Mazowiecki Lider Cyfryzacji" – mówi dyrektor szkoły Marzanna Zmysłowska. – To nasza kolejna wygrana w tym konkursie, kilka lat temu zajęliśmy pierwsze miejsce i wygraliśmy 10 tys. zł.

Jak informuje szkoła, projekt jest skierowany do uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły, absolwentów, uczniów szkół podstawowych oraz lokalnych instytucji i stowarzyszeń publicznych współpracujących ze szkołą.

Dyrektor Marzanna Zmysłowska podkreśla, że znaczenie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji i wychowaniu w I LO w Ciechanowie jest niezwykle istotne.

FOT. I LO IM. Z. KRASIŃSKIEGO

Reprezentacja I LO z nagrodą za II miejsce w konkursie

Wirtualny patron szkoły

– Nauczyciele różnych specjalności, od fizyków po pedagogów, korzystają z nowoczesnych narzędzi cyfrowych, co przyczynia się do poprawy jakości nauczania i rozwoju umiejętności uczniów. Dzieci i młodzież rozwijają swoje kompetencje, korzystając z takich technologii jak: silniki do tworzenia gier, programy do produkcji muzyki czy platformy takie jak Unity, Unreal Engine 5, Corinth, EDU SA, Google Workspace, Cahoot, Autodesk, Zbrush i Canva. Działania te obejmują zarówno zajęcia lekcyjne, jak i pozalekcyjne, co sprzyja ciągłemu rozwijaniu kompetencji zarówno uczniów i absolwentów, jak i kadry nauczycielskiej. Różnorodność działań na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych sprzyja podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, wiedzy i umiejętności uczniów. Inwestycja w specjalistyczny sprzęt, warsztaty i programy edukacyjne są dowodem na dynamiczny rozwój kompetencji cyfrowych, które są niezbędne w nowoczesnym środowisku edukacyjnym i zawodowym. Wzbogacenie narzędzi budowania więzi lokalnych służy tworzeniu pozytywnego wzorca edukacji opartej na wartościach – podkreśla dyrektor placówki.

Cyfrowy „Krasiniak"

Projekt obejmuje wiele różnorodnych aspektów nauczania. W szkole funkcjonuje rozbudowany system komunikacji w mediach społecznościowych i na platformie G-Suite (aktualnie Google Workspace). Od 2016 roku istnieje nowoczesna Sala Tradycji Szkoły – pracownia multimedialna umożliwiająca przeprowadzanie interaktywnych lekcji o historii szkoły i jej związkach z dziejami miasta. Od 11 lat działa Telewizja Internetowa Studio Krasiniak. Dzięki technologii AI odtworzono sylwetkę Zygmunta Krasińskiego w formie wirtualnej.

Pracownia biologiczna i chemiczna została wyposażona w zaawansowany mikroskop cyfrowy z obrazem ekstrapolowanym na monitor HD. Powstała także nowoczesna pracownia ekologiczna, a dzięki wygranej w konkursie NASK szkoła otrzyma ekran wewnętrzny do prezentacji danych pomiarowych i treści edukacyjnych na temat smogu. W szkole działa też nowoczesny gabinet rewalidacji dla uczniów ze spektrum autyzmu.

Szkoła wykorzystuje technologię także podczas lekcji WF-u. Nauczyciele korzystają z kodów QR, aplikacji i platform interaktywnych czy czatu GPT, a także własnych, autorskich rozwiązań. Proces nauczania wspomagają komunikatory typu Messenger lup WhatsApp oraz aplikacje, np. LearningApps. Coraz wyraźniej akcentuje się również wykorzystanie AI. Technologia wspomaga także działania profilaktyczne w zakresie psychologiczno-pedagogicznym czy w walce z uzależnieniami (np. fonoholizm).

Uczniowie podczas realizacji jednego z projektów

Uczniowie zwiedzają interaktywne wystawy, rozwijają umiejętności w zespołach graficznych (np. koło Pixel-Art), uczestniczą w interaktywnych zadaniach, a także w projektach NASA (EarthCam). Jednym z sukcesów uczniów jest stworzenie czujnika gazu i wilgoci, skonstruowanie od podstaw własnych poziomów do przejścia w silniku Unreal Engine 5, wirtualny serwer w grze Minecraft czy działalność zespołu muzycznego Krach Band.

Liceum zostało także laureatem konkursu OSE „Pracownia Kompetencji Cyfrowych" i otrzymało mobilną pracownię komputerową składającą się z 16 laptopów, przenośnej szafy do przechowywania i zasilania, a także oprogramowania edukacyjnego i interaktywnego monitora.

Mazowiecki lider w Płocku

W kategorii „Cyfrowa szkoła" tytuł Mazowieckiego Lidera Cyfryzacji w 2024 roku i 50 tys. zł otrzymał Zespół Szkół Technicznych w Płocku z projektem „Szkoła Cyfrowego Jutra".

– Projekt jest skierowany do uczniów, nauczycieli i pracowników ZST w Płocku i dotyczy nowoczesnego sytemu obsługi internatu, który funkcjonuje w zakresie: elektronicznego dostępu do pokoi, elektronicznej obsługi wydawania posiłków. Elektroniczny dostęp do pokoi zastępuje tradycyjne klucze, które często były gubione lub zabierane podczas sporadycznych i nieprzewidywanych wyjazdów. Elektroniczna obsługa wydawania posiłków usprawnia codzienne planowanie i dystrybucję posiłków dla blisko 250 osób. System ten umożliwia płynne zarządzanie jadłospisem, optymalizując pracę kuchni i zapewniając oszczędne gospodarowanie produktami spożywczymi. W przyszłości e-legitymacja, a obecnie karta uczniowska, posłuży nie tylko do wydawania posiłków. Umożliwi również dostęp do części wspólnych internatu, a także otwieranie pokoi. W planach jest również wdrożenie elektronicznego rejestru wejść i wyjść z internatu – informuje płocka szkoła.

Trzecie miejsce zajął Zespół Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Radomiu za projekt „Metamorfoza technologiczna przygotowująca system szkolny na wyzwania XXII wieku" (10 tys. zł).

Skansen liderem kulturalnym

W kategorii „Cyfrowa kultura" tytuł Mazowieckiego Lidera Cyfryzacji 2024 przypadł Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu za projekt „Wirtualny Spacer i Webcamera w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu".

– Projekt jest skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej, studentów i osób dorosłych, seniorów, a także osób z niepełnosprawnościami. Wirtualne spacery po Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu pozwalają zwiedzać za pomocą komputera wnętrza 12 zdigitalizowanych zabudowań tworzących ekspozycję sierpeckiego skansenu. Dzięki nim można zajrzeć do miejsc zwykle niedostępnych dla osób zwiedzających MWM i odkrywać ciekawostki o budownictwie, tradycji i obyczajowości chłopskiej (…). Jest też możliwość uruchomienia strony w rzeczywistości rozszerzonej przy pomocy okularów VR. Najciekawsze eksponaty w pomieszczeniach zostały opatrzone szczegółowymi opisami dostępnymi po najechaniu kursorem na button (…) Opracowane zostały również trzy ścieżki tematyczne (…) pod wspólną nazwą „Wiejskie historie". Bogato ilustrowane materiałami filmowymi, rycinami i opisami czytanymi przez lektorkę pozwalają odbyć fascynującą wyprawę na mazowiecką wieś z początku XX wieku. Webcamera funkcjonuje w najzamożniejszej zagrodzie odtworzonej w skansenie. Daje ona możliwość zajrzenia do obejścia o każdej porze dnia i nocy, by na żywo śledzić rytm życia wiejskiego (…) Zarówno spacery, jak i webcamera są uruchamiane bezpośrednio w przeglądarce internetowej (…) Mogą być szczególnie użyteczne dla osób z niepełnosprawnością (...), dla których układ architektoniczny i tradycyjna zabudowa wiejska (...) stanowią istotne utrudnienie podczas spaceru po skansenie. Mogą być one również wykorzystywane przez nauczycieli jako środek dydaktycznych podczas lekcji prowadzonych w ramach edukacji regionalnej – czytamy w opisie projektu.

Kolejne placówki w kolejce

W tej kategorii drugie miejsce zajęło Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN za projekt „Wirtualny Sztetl – portal udostępniający zasoby wiedzy o historii polskich Żydów", a III – Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego i jej propozycja, czyli „E-Biblioteka: Droga do Nowoczesności".

Co istotne, każdy laureat zdobywa prawo do posługiwania się logotypem konkursu MCL.

Dodajmy, że spośród placówek szkolnych i kulturalnych z naszego regionu do konkursu zgłosiły się także m.in.:

– Szkoła Podstawowa im. Witolda Machnowskiego w Nowym Niestępowie (gm. Pokrzywnica) – Projekt cyfrowej transformacji edukacji z Microsoft „Szkoła w chmurze";

– Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krzynowłodze Małej – Wykorzystanie narzędzi cyfrowych i w edukacji wczesnoszkolnej i wsparcie osób wykluczonych cyfrowo;

– Szkoła Podstawowa nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Ciechanowie – Krok w przyszłość z 5: Programowanie dla młodzieży;

– Szkoła Podstawowa nr 2 im. J. W. Jędrzejewicza w Płońsku – Atrakcyjność procesu dydaktycznego poprzez innowacyjne wykorzystanie drukarek 3D;

– Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Przasnyszu – Nowoczesne technologie w edukacji;

– Muzeum Romantyzmu w Opinogórze – Cyfryzacja i udostępnienie zbiorów archiwalno-muzealnych.

Cyfrowy rozwój jest nieunikniony, w związku z czym nieunikniona jest również konieczność przystosowania się do tych zmian. Jak widać, coraz więcej placówek umiejętnie wykorzystuje ten potencjał. Kto zatem zostanie Mazowieckim Liderem Cyfryzacji za rok?

RK

eprasa.pl dbccee2f50

Ziemia płońska w czasach Wielkiej Wojny

Droga do niepodległości

W ostatni poniedziałek, 11 listopada, Polska świętowała 106. rocznicę odzyskania niepodległości. Droga do odzyskania państwowości, po latach zaborów nie była łatwa. Jednak wybuch Wielkiej Wojny w 1914 roku między zwaśnionymi państwami zaborczymi zmienił rozkład sił na geopolitycznej mapie świata, co w konsekwencji dało szansę na odzyskanie utraconej wolności.

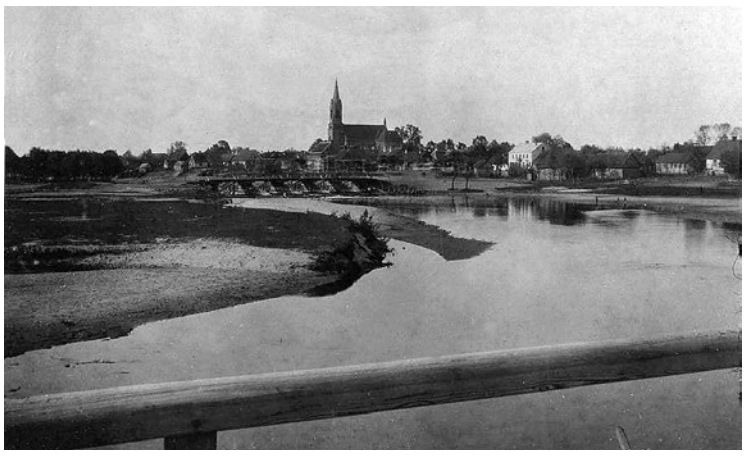

Niestety, bardzo niewiele zdjęć z okresu Wielkiej Wojny przetrwało do naszych czasów. Tutaj, panorama Sochocina z mostu na rzece Wkrze, 1915 rok

Ziemia płońska w ogniu działań wojennych

W sierpniu 1914 roku, oddziały niemieckie wchodzą na Mazowsze. W bitwie nad jeziorami mazurskimi Rosjanie ponoszą porażkę. Ciechanów, Sierpc, Lipno i Mława trafiają w ręce niemieckie. I Wojna Światowa przeszła do historii jako wojna pozycyjna, w której zacięte walki toczą się o przesunięcie linii frontu choćby o kilka metrów. Nie inaczej działo się na północnym Mazowszu. W grudniu 1914 roku, na terenie powiatów mławskiego, przasnyskiego i ciechanowskiego front się stabilizuje. W styczniu 1915 roku, Niemcy podejmują próbę sforsowania Wisły na wysokości Wyszogrodu. W ten sposób, działania wojenne uderzają bezpośrednio w powiat płoński.

Od lutego do maja 1915 roku, 12 Armia Rosyjska prowadzi budowę linii umocnień przebiegającej przez Wyszogród, Nacpolsk, Płońsk, Sochocin i Ciechanów, aż do Przasnysza. W celu zdobycia niezbędnej do zbudowania okopów ilości drewna, ścinane są nie tylko lasy – Rosjanie dosłownie rozbierają całe wsie, demontują drewniane budynki, stodoły, chaty. Małe zagajniki i sady również padają pod ciosem topora – każdy kawałek drewna ma znaczenie. Mimo tych starań, 17 lipca 1915 roku, wojska niemieckie zajmują Płońsk i Sochocin. Wojska rosyjskie wycofują się w głąb linii Wyszogród – Modlin. Rosjanie stosują taktykę spalonej ziemi, niszcząc znajdujące się na drodze odwrotu miejscowości. Od zniszczenia mienia wykupić mogą się tylko nieliczni.

W wyniku tych działań, dach nad głową straciło około 300 tys. ludzi. Część z nich zmuszona została koczować w okolicach Warszawy, Jabłonnej i Radzymina. Część wysiedlono do Rosji. Straty materialne na terenie powiatu płońskiego były ogromne. Ponad 50% domów i zabudowań gospodarczych na terenie powiatu zostało zniszczonych. Takie miejscowości jak Gutarzewo, Kontrewers Górny czy Smardzewo niemalże przestały istnieć – straty wyniosły tam około 75%. Jak nietrudno się domyślić, ogromnych strat doznała kultura. Różnego rodzaju pisma, zdjęcia, obrazy czy rzeźby zostały zniszczone w wojennej pożodze, część dóbr kultury została rozkradziona tak przez Rosjan, jak i Niemców. Spalony zostaje również zabytkowy, modrzewiowy kościół w Smardzewie.

Życie w czasie wojny

Głód, bieda i choroby – tak pokrótce opisać można codzienność ludności cywilnej, która spod zaboru rosyjskiego dostała się pod niemiecką okupację. W gminach Sielec, Naruszewo i Sochocin rozpętała się epidemia tyfusu, dezynterii i szkarlatyny. We wszystkich gminach zaczęto stosować ścisły dozór sanitarny, - dezynfekcję mieszkań, dozór studzien, bielenie chat, szczepienie przeciw ospie. W Sochocinie otwarty zostaje dom izolacyjny i schronisko dla bezdomnych.

Niemiecki okupant starał się umocnić swoją pozycję za pomocą silnej władzy terenowej. Przed okupacją w Płońsku, Sochocinie i Zakroczymiu działała Straż Obywatelska, powołana do czuwania nad bezpieczeństwem obywateli, Niemcy jednak szybko ją rozwiązali po zdobyciu północnego Mazowsza. Nowe władze postanowiły zwiększyć natomiast liczbę policjantów i żandarmów, co finansowo mocno uderzyło w mieszkańców, zmuszonych do utrzymywania zwiększonych sił prewencyjnych.

Sytuacja ekonomiczna ludności cywilnej katastrofalnie się pogorszyła. Zezwolenie na bezcłowy wywóz do Rzeszy towarów żywnościowych spowodował niedobory i wzrost cen, który uderzył w najuboższe warstwy społeczne. Ceny na cukier wzrosły dwukrotnie, na masło trzykrotnie, na ryż i kaszę – czterokrotnie. Sytuacji nie poprawiał fakt, że wojsko okupacyjne dokonywało rekwizycji plonów rolnych, pozostawiając właścicielom zaledwie półroczny zapas żywności, za sprzedaż zbiorów groził natomiast sąd wojenny. Władze okupacyjne przymusiły również rolników do wyprzedaży koni, co sprawiło, że na wsiach zaczęło brakować siły pociągowej. Liczba zbiorów rolnych znacznie spadła, a wielu pracowników sezonowych pozostało bez pracy.

W 1916 wprowadzone zostały kartki na żywność. Ludzie zaczęli ukrywać swoje zapasy. Do szerzących się dotąd chorób dołączyły nowe, przywleczone przez wojsko - cholera i grypa hiszpanka, które rychło zaczęły zbierać swe tragiczne żniwo . Liczba ludności spadła o ok. 30%.

Działalność społeczna i polityczna

Na szczęście wojna nie przekreśliła całkowicie życia społecznego w Ziemi Płońskiej. Najazd sił niemieckich doprowadził do likwidacji administracji rosyjskiej, co umożliwiło powstawanie Komitetów Obywatelskich. Komitet w Płońsku organizuje swoje filie na terenie całego powiatu. Głównym celem była pomoc ludności poszkodowanej i nie mającej dachu nad głową w wyniku działań wojennych. Potrzebującym rozdawano pieniądze i żywność. Pomoc obejmowała również zbiegów z sąsiednich powiatów. Liczba takich osób wynosiła na terenie powiatu płońskiego około 26 000. Komitet gminny w Sochocinie organizował z myślą o zbiegach specjalne domy. Wprowadzono bony na żywność, które z czasem stały się niemalże zastępczą walutą.

W życiu politycznym szczególną aktywnością wykazywali się endecy. Dzięki takim ugrupowaniom jak Polska Macierz Szkolna czy Towarzystwo Rolnicze, ich wpływy na terenie powiatu płońskiego były tak duże, że szybko stali się na nim dominującą polityczną siłą niepodległościową. Działacze endeccy tworzyli w powiecie Rady Opiekuńcze, podporządkowane Radzie Głównej Opiekuńczej w Warszawie, powstałej w styczniu 1916 roku na mocy ustawy niemieckich władz okupacyjnych z 12 grudnia 1915 roku. Rady działały poprzez komisje – finansową, gospodarczą, budowlaną, dobroczynności i opieki nad dziećmi i młodzieżą. Celem było wpłynięcie na decyzje gospodarcze okupanta w taki sposób, by ludność polska miała z nich jak najwięcej korzyści. Jednocześnie, Rady starały się wywrzeć wrażenie, jakoby były jedynymi reprezentantami interesu ludności polskiej.

Dużą zmianę w społecznej świadomości na ziemiach okupowanych było zezwolenie na nauczanie w szkołach w języku polskim. Zaczęto nauczać historii Polski, opowiadać o powstaniach i celebrować polskich bohaterów narodowych, takich jak Tadeusz Kościuszko. Uczono również pieśni patriotycznych. Władze niemieckie zaczęły zezwalać na celebrację świąt i rocznic narodowych. Wszystkie te działania miały na celu zjednania sobie sympatii ludności na terenach okupowanych i ograniczeniu nastrojów antyniemieckich.

Wszystkie te działania odniosły skutek odwrotny od zamierzonego. Kiedy 5 listopada 1916 roku rozpoczęto nabory do Polnische Wehrmacht, w Baboszewie, Sochocinie, Nacpolsku i Nowym Mieście powstały biura zgłoszeń, w Płońsku zaś – biuro werbunkowe. Akcja nie wzbudziła jednak entuzjazmu wśród polskiej ludności. Do 10 lutego 1917 roku, Niemcom udało się zwerbować zaledwie 17 ochotników.

Coraz większą popularnością zaczęły cieszyć się Legiony Polskie, które na terenie powiatu płońskiego, jak i wielu innych miejscach na północnym Mazowszu, zostały rozmieszczone od listopada 1916 roku. Członkowie Polskiej Organizacji Wojskowej nierzadko bronili ludność wiejską przed wspomnianymi wcześniej rekwizycjami żywności, dokonywanymi przez władze okupacyjne. Żar nastrojów antyniemieckich zaczął rozpalać się coraz mocniej. Zaczęto kolportować tajne pisma i broszury, w czym specjalizowała się Liga Kobiet Pogotowia Wojennego. Coraz więcej ludzi zaczęło zapisywać się do POW. Rosła też popularność Józefa Piłsudskiego, którego imieniny, pomimo zakazu władz niemieckich, były powszechnie celebrowane.

W 1918 roku powstała Straż Narodowa pod dowództwem Zygmunta Wierzbickiego, której członkowie wywodzili się z ochotniczych straży pożarnych. 11 listopada 1918 roku, żołnierze niemieccy stacjonujący w Płońsku utworzyli Radę Żołnierską i złożyli broń w ręce Komitetu Obywatelskiego, którego trzon stanowili głównie endecy. Wielka Wojna zakończyła się klęską państw centralnych, a długo upragniona niepodległość powoli stawała się rzeczywistością. Kto by wówczas przypuszczał, że już dwa lata później będzie trzeba znów jej bronić, podczas najazdu bolszewickiego w 1920 roku...

PIOTR BIEROŃ

Dokończenie ze str. 4

Bartosz Saganek, kl. 5, SP nr 4 w Ciechanowie:

- Narodowe Święto Niepodległości powinno rozpocząć się od wywieszenia flagi. Tak robimy u nas w domu. Jest to dzień wolny od szkoły i pracy, dzięki czemu można wspólnie z rodziną spędzić czas, najlepiej aktywnie na łonie natury. Można też włączyć się we wspólne śpiewanie „Mazurka Dąbrowskiego" oraz lokalne obchody tego święta, które przybierają różne formy, np. marszu, koncertu czy wystawy. Wiele miast organizuje także biegi patriotyczne, jak chociażby 34. Warszawski Bieg Niepodległości, w którym regularnie biega mój Tata. Jest to dzień, który należy spędzać radośnie i cieszyć się wolną i niepodległą Polską.

erem

Irena Kownacka - mieszkanka Płońska:

- Być może trudno w to uwierzyć, ale pomysł na jakieś celebrowanie, wyróżnienie tego dnia w domu, był mojej nastoletniej córki. W jej szkole kilka lat temu było dużo takich inicjatyw związanych i ona chciała, żeby u nas w domu też. No i się przyjęło. Teraz co roku robimy tak, żeby razem, całą rodziną spędzać czas, oglądamy razem jakiś polski film, jakąś klasykę, „Potop" na przykład, każde z nas wybiera sobie do czytania polską książkę, na obiad też gotujemy tradycyjne polskie potrawy jeszcze z przepisów mojej babci. I jest zakaz rozmów o polityce!

PB

Elżbieta Nowak – pasjonatka fotografii i podróży, ciechanowianka:

- Był taki czas, kiedy jeszcze w Ciechanowie działał Krzysztof Człapski i prowadził w naszym mieście liczną grupę Nordic Walking, to każdego roku 11 listopada szliśmy z kijkami przez miasto. Wszyscy mieli biało – czerwone akcenty – flagi, kokardki i inne gadżety. W ten sposób czciliśmy święto. Ponieważ w naszym mieście dalej działa grupa Nordic Walking, być może w tym roku również coś podobnego zorganizujemy. Uważam, że wszystkie organizacje powinny to święto w jakiś sposób akcentować. Jest to także okazja, żeby pokazać się, że jesteśmy w tym mieście i działamy, w tym przypadku dla zdrowia. Uważam, że to bardzo ważne święto, nie wiem czy nie najważniejsze dla Polski. Powinno być obchodzone z szacunkiem, ale także radośnie, bo przecież cieszymy się z tej niepodległości wszyscy. Wielkim manifestacjom, takim jak w Warszawie, jestem zdecydowanie przeciwna. Jest to logistycznie trudne do zorganizowania, ponadto zdarza się, że jest kilka marszów, co komplikuje jeszcze bardziej. Zdarzają się też różne incydenty, które niosą straty. Koszt organizacji takich imprez jest ogromny. A przecież można organizować z tej okazji koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi np. pisarzami, poetami. Bardzo dobrym pomysłem były „Urodziny Rzeczypospolitej", które organizowane były przed ratuszem i przyciągały licznie mieszkańców. Teraz uroczystości przybrały inną formę – koncertów, co też jest właściwe.

KB

Gabriel Żbikowski – uczeń Zespół Szkól Zawodowych im. gen. Józefa Bema w Ciechanowie:

- Święto Niepodległości jest według mnie najważniejszym świętem państwowym w ciągu roku, konkurować z nim może chyba jedynie Święto Wojska Polskiego 15 sierpnia. 11 listopada jest często okazją do spotkania w mojej dużej, wielopokoleniowej rodzinie, więc zazwyczaj spędzam ten dzień w ich gronie. Według mnie, Święto Niepodległości nie musi być obchodzone z przepychem i pompą, zamiast tego ten dzień powinien być poświęcony na kontemplację i wspominanie bohaterów, którzy walczyli o wolność Polski i Polaków. Nie trzeba przy tym mówić o wielkich bohaterach pokroju Piłsudskiego, w prawie każdej polskiej żył lub nawet jeszcze żyje ktoś, kto walczył o niepodległość Polski. Dzień ten jest więc dobrą okazją do poznania i przekazania dalej historii boju naszych dziadów i pradziadów. Osobiście wolę spędzać święto 11 listopada w zaciszu domowym na wspominaniu bohaterów walki o niepodległość, ale rozumiem osoby chodzące na marsze i obchody niepodległościowe i uważam, że jest to piękny przejaw patriotyzmu polskiego.

KB

eprasa.pl dbccee2f50

Gmina wciąż się zmienia

Radny, który współpracował z trzema wójtami

O tym, jak na przestrzeni ostatnich czternastu lat zmieniała się gmina Rzewnie rozmawiam z przewodniczącym Rady Gminy Rzewnie **Krzysztofem Napiórkowskim**. Jaka jest wizja rozwoju samorządu?

*** Zacznijmy od tego, że został Pan radnym w wieku zaledwie 24 lat. Jak Pan wspomina pierwszą decyzję o kandydowaniu z perspektywy czasu?**

- Tak naprawdę nawet nie myślałem, że uda mi się wygrać wybory, nie wspominając o tym, iż zostanę w przyszłości przewodniczącym. W 2010 roku zdecydowałem się kandydować, trochę za namową rodziców i żony. Przekonywali, że powinienem spróbować, może uda się coś zmienić. Z perspektywy czasu uważam, że to była dobra decyzja. Oczywiście początki były nieco trudne, chaotyczne, ale stopniowo zacząłem dostrzegać się jakie znaczenie ma praca radnego dla lokalnej społeczności i przekonałem się o tym, że może przynosić satysfakcję. W mojej rodzinnej wsi Boruty jeszcze 10 lat temu nie było asfaltu. Dzięki staraniom mojego poprzednika Sławomira Chrzanowskiego powstał projekt budowy drogi. Pod koniec mojej pierwszej kadencji udało się zrealizować marzenie mieszkańców. Czułem, że są zadowoleni i to dało mi taki impuls, żeby działać dalej i pokazało, że starania, które przynoszą realne efekty, dają poczucie obywatelskiej odpowiedzialności. Za tę inwestycję dziękowałem i dziękuję byłemu wójtowi i ówczesnej radzie.

*** Tak się złożyło, że przez Pana trzy kadencje w gminie zmieniała się władza. Najpierw współpracował Pan z wójtem Oborskim, potem z wójtem Napiórkowskim i teraz z wójtem Chrzanowskim. Jak wyglądała na przestrzeni tych 10 lat współpraca na linii rada-wójt?**

- Naprawdę różnie to bywało. Obecny wójt, pan Wiesław Chrzanowski jest bardzo zaradnym samorządowcem. Udaje się mu pozyskiwać duże środki dla naszej gminy i dzięki temu realizujemy dużo inwestycji. Dawniej tych środków zewnętrznych było mniej, co powodowało tarcia w radzie, bo, jak wiadomo, każdy radny chciałby zrobić coś dla swoich mieszkańców. Niestety wtedy trzeba było się skupiać na pojedynczych inwestycjach, przez co gmina rozwijała się wolniej, a decyzje o realizacji konkretnego zadania sprawiała, że część radnych musiała zapomnieć na czasem krótszy, czasem dłuższy czas o realizacji swoich pomysłów. Teraz fakt, że dużo się dzieje, wpływa pozytywnie na radnych. Wójt jest otwarty, zawsze wszystko wyjaśni, jak coś wygląda z perspektywy gminy, dzięki czemu nam, jako radnym, łatwiej jest podejmować istotne z punktu widzenia mieszkańców decyzje. Nasza gmina nie jest bogata, ale staramy się, współpracując, dążyć do jej ciągłego rozwoju.

*** A jaka jest właściwie wizja rozwoju waszej gminy?**

- Cały czas ją realizujemy. Jak wspomniałem wcześniej nasza gmina nie jest najbogatszą, nie mamy dużych wpływów z podatków. Głównie są to tereny rolnicze z przeważającą częścią słabych ziem, jest kilku przedsiębiorców, firmy transportowe i turyści nad Narwią. Głównym naszym problemem do rozwiązania jest kwestia bezrobocia. Takim oknem na świat jest trwająca budowa mostu. Naprawdę, od pokoleń czekamy na ten dzień, ponieważ da to ludziom możliwości rozwoju, a być może sprawi również, że tymi terenami zainteresuje się jakiś większy inwestor. Już teraz, za obecnego wójta, dużo młodych ludzi po prostu widzi, co tutaj się robi dla nich. Powstało centrum kultury, zostało pobudowane nowe przedszkole, wyremontowana szkoła, teraz ośrodek zdrowia i w związku z tymi potrzebnymi społecznie inwestycjami dużo ludzi postanawia tutaj się osiedlić, budować na działkach rodziców. To duża zmiana, ponieważ od lat obserwowaliśmy tendencję odwrotną – gmina się wyludniała. Budowa mostu sprawi, że mieszkańcy będą mieli więcej możliwości jeśli chodzi o pracę, ale nie tylko. Chciałbym podkreślić, że ułatwi to także kontakt między rodzinami. Do tej pory krewnych dzieliła rzeka. Żeby ich odwiedzać trzeba było jechać przez Różan lub przez Pułtusk, albo korzystać z przeprawy promowej.

Podsumowując, za osiedleniem się w gminie Rzewnie przemawia rozwinięta infrastruktura, a my, radni i mieszkańcy mamy nadzieję, że kolejnym etapem będzie rozwój miejsc pracy i na tym wszystkim zależy. Jeśli jest praca, dostęp do obiektów użyteczności publicznej, dobra infrastruktura to samorząd ma już naprawdę wszystko, co potrzeba, aby mieszkańcom żyło się tu dobrze.

*** Mówimy o sytuacji obecnej, ale chciałam też zapytać o inwestycje za poprzedników wójta Wiesława Chrzanowskiego.**

- Jak już mówiłem, gmina za wójtów Oborskiego i Napiórkowskiego nie dysponowała takimi środkami zewnętrznymi, jakimi dysponuje obecnie. To zasługa obecnego wójta. Niemniej nie oznacza to, że nic się nie działo. W kadencji 2010-2014, czyli kiedy gminą rządził wójt Wiesław Oborski, rozpoczęła się duża inwestycja – budowa hali sportowej, którą to dokończył już w następnej kadencji (2014-2018) wójt Roman Napiórkowski. Wtedy też powstało boisko tartanowe i „Bajkowe Przedszkole", które mieściło się wówczas na piętrze budynku Urzędu Gminy Rzewnie.

Problemem w poprzednich kadencjach, jak również w tej, są niewielkie środki własne gminy z przeznaczeniem na inwestycje, co trochę wstrzymuje rozwój. Nie mamy niestety takich dochodów z podatków, jak chociażby sąsiednia gmina Różan, która za składowisko odpadów niebezpiecznych, czy gmina Młynarze w związku z tym, że przez ich gminę przebiega rurociąg z gazem. Dlatego rozwiązanie problemu bezrobocia jest ważne z kilku powodów, przede wszystkim ze względu na dobro mieszkańców, ale także ze względu na możliwe zwiększenie wpływów do budżetu z tytułu podatków.

*** Co dla pana jest największym sukcesem, który udało się osiągnąć przez ostatnie 14 lat?**

- Nie ukrywam, że dla mnie najważniejszą inwestycją jest budowa mostu na Narwi. Może mi pani wierzyć, że przez lata komunikacja z powiatem wyszkowskim była dla mieszkańców gminy Rzewnie prawdziwym utrapieniem. Ponadto skróci się znacznie droga do Warszawy, a wielu mieszkańców naszego powiatu dojeżdża do stolicy właśnie do pracy. Budowa tej przeprawy była także dla mnie główną motywacją do kandydowania na czwartą kadencję do Rady Gminy Rzewnie. To inwestycja wójta, po prostu to był jego pomysł i jego starania, ale być w miejscu takim historycznym to naprawdę jest zaszczyt i ogromna satysfakcja.

*** Czyli to pana ostatnia kadencja?**

- Tego nie powiedziałem, nie chcę podejmować jeszcze wiążącej decyzji. Po prostu cztery razy startować, cztery razy wygrać, to uważam, jest duży zaszczyt. Cztery kadencje, w tym dwie pełniąc funkcję przewodniczącego Rady Gminy Rzewnie, za co dziękuję wszystkim radnym i panu wójtowi, bo to też jest duża jego zasługa. Startowałem z jego komitetu, ponieważ on jest zdyscyplinowany. Potrafi ją wprowadzić także podczas posiedzeń rady, dzięki czemu w radzie wszystko funkcjonuje sprawnie. Nie ma jakiś tam niepotrzebnych sporów na sesjach, czy na komisjach. Wójt stara się sprawiedliwie dzielić wioski radnych, żeby w te inwestycje wszędzie realizować. Zresztą pan Wiesław, jako były wojskowy, ma to po prostu we krwi. Jego pomysły są niemal w 100 procentach realizowane we współpracy z radą, nie „rozwiewają się" z czasem. Jak jest dobry pomysł to jest po prostu konsekwentnie realizowany.

*** Mimo tej stosunkowo dobrej współpracy wójta z radą słyszałam, że inicjatywa Wiesława Chrzanowskiego dotycząca zawieszenia funduszu sołeckiego spotkała się ze sprzeciwem części radnych.**

- Tak było na początku. Z perspektywy czasu uważam, że to było bardzo dobre posunięcie pana wójta, bo te środki w niektórych wioskach już były wydawane po prostu na siłę, ponieważ „się należą". Przecież to pieniądze z budżetu gminy, tylko część tych środków jest zwracana z budżetu państwa. Poza tym fundusz sołecki powoduje rozdrobnienie inwestycji. Każda wieś stawia np. jedną lampę na rok, albo przeprowadza drobne remonty w świetlicach wiejskich. Wójt obiecał, że jeśli środki przeznaczone na fundusz sołecki zostaną w budżecie on pozyska ich trzykrotność i będzie można zrealizować więcej kompleksowych inwestycji, a nie pojedyncze jak wcześniej. Wiadomo, że trudno wszystkich usatysfakcjonować i na pewno są dalej zwolennicy funduszu sołeckiego, ale większość rozumie główne założenie tych zmian.

*** Ostatnio rozmawiałam z wójtem o zrealizowanych i planowanych inwestycjach. Jak pan ocenia pomysł utworzenia w Brzózem kąpieliska wraz ze strefą rekreacyjną?**

- Ten teren jest zaniedbany i podejmując decyzje dotyczące tego miejsca mieliśmy na uwadze jego potencjał turystyczny. To może w przyszłości być fajne miejsce, zarówno dla mieszkańców jak i odwiedzających nas działkowiczów, chociaż jeszcze wiele pracy w tym zakresie nas czeka.

Co do zrealizowanych już inwestycji na pewno dużą dumę budzi szkoła wraz przedszkolem. Czy ktoś w okolicy ma szkołę z dentystą? Wójt tak postanowił i słowa dotrzymał. W Rzewniu powstał gabinet dentystyczny dla dzieci. Bardzo cieszy także otwarcie centrum kultury. Wyremontowany został co prawda budynek ośrodka zdrowia, ale wójt już planuje budowę nowego obiektu. Na razie więcej zdradzić nie mogę, ale z pewnością Wiesław Chrzanowski swoje plany wcieli w życie, bo to człowiek zadaniowy.

Poza tym cały czas remontujemy drogi, obecnie 12 km. Po tych inwestycjach zostanie już nam naprawdę niewiele dróg do zrobienia. Trwa również rozbudowa sieci wodociągowej, prowadzone są remonty świetlic.

*** Wiesław Chrzanowski zapowiedział, że nawet jeśli będzie taka możliwość to i tak nie będzie już kandydował na wójta gminy Rzewnie. Jak pan zatem sobie wyobraża gminę w przyszłości?**

- Przez lata mojej pracy w samorządzie poznałem trzech wójtów, ale także wielu innych wspaniałych ludzi. Każdy z nich wniósł jakiś wkład w życie i funkcjonowanie naszej gminy, ale przyznam, że to właśnie za wójta Chrzanowskiego nastąpił gwałtowny rozwój naszego samorządu. Wiem, że mieszkańcy innych gmin chcieliby, żeby nasz wójt u nich pracował. Szczerze mówiąc ciężko się z tą decyzją pogodzić i mam nadzieję, że uda się mieszkańcom wybrać godnego następcę, który nie zaprzepaści tych osiągnięć, a co więcej, będzie rozwijał gminę na tym samym poziomie.

Niektórzy nie doceniają działań naszego wójta, a to świetny gospodarz i po prostu dobry człowiek. Mało jest tej wyrozumiałości i wsparcia. Moimi zdaniem jeszcze powinien wójt mieć większe wsparcie od społeczności, za to co dla nas tutaj, dla społeczeństwa robi.

Chciałbym także zapewnić mieszkańców, że przez tę trwającą już kadencję będę nieustannie działał, aby ich otoczenie zmieniało się wciąż na lepsze, przy dobrej współpracy z radą i władzami gminy.

*** Dziękuję serdecznie za rozmowę.**

K. KUJAWA

eprasa.pl dbccee2f50

Ciechanowskie drogi do niepodległości (na przykładzie gminy Regimin)

Odzyskanie przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów nie było aktem jednorazowym. Były zabory – jest wolność. Sama data 11 listopada jest datą umowną, także cały XIX wiek i początek XX to ciągłe próby wymuszenia na zaborcy, jeśli nie wolności to chociażby jakichś ustępstw. Mieszkańcy powiatu ciechanowskiego i oczywiście gminy Regimin aktywnie w tych procesach uczestniczyli.

Warszawa, 10 listopada 1918 rok. Z więzienia w Magdeburgu wraca brygadier Józef Piłsudski. Na ulicach miasta witają go tłumy. „Dzień przyjazdu Komendanta oznacza początek nowej epoki dziejów naszych" – pisze w odezwie Polska Organizacja Wojskowa

Mimo tak wielu wydarzeń, które miały miejsce w gminie Regimin, wydaje się, że dotychczasowe burze dziejowe oszczędzały tutejsze wioski. Wyjątkiem może być Zeńbok w 1863 r. Mieszkańcom dotkliwie dały się we znaki dopiero I wojna światowa i wojna polsko-bolszewicka 1920 roku.

Na północnym Mazowszu działania wojenne rozpoczęły się już w sierpniu 1914 r. i trwały do lipca 1915 r. Toczyły się głównie między Przasnyszem, Mławą i Ciechanowem m.in. w okolicach Opinogóry i wzdłuż rzeki Łydyni. Front biegł przez Grudusk, Purzyce, Mierzanowo, Nikły, Jarluty Małe, Konopki, Niedzbórz do Strzegowa i dalej. Wsie leżące na linii frontu i w okolicy zostały ograbione i spalone. W powiecie ciechanowskim zniszczenia objęły 32,7% powierzchni. Wśród wsi, w których zniszczonych zostało od 50 do 100% zabudowań, wymienia się pobliskie Dzbonie (64%) oraz Opinogórę Dolną, Szczepanki-Nowiny i Węgrę (90%). Nie istnieją zupełnie Mierzanowo i Kozły. W Łysakowie kościół mocno zrujnowany, z plebanji pozostał szkielet, z zabudowań gospodarczych – nic. Cmentarz w wielu miejscach skopany, a nawet zbezczeszczony... W gminie Regimin 22,5% budowli zostało zrujnowanych. Pozostałe po spalonych domach kominy były rozbierane i trafiały do okopów. Rosjanie z zajętych terenów wysiedlali kolonistów niemieckich, wrogo odnosili się też do Żydów.

Ludność ukrywała się w lasach, koczowała w ziemiankach. Zimno, głód i brud były przyczyną chorób i epidemii cholery. W styczniu i lutym 1915 r. ludzi trapiły dodatkowo inne choroby zakaźne: dyfteryt, odra i tyfus brzuszny. W sprawozdaniu miesięcznym Komitetu Obywatelskiego ks. Gutkowski zaznaczał, że nie wystąpił „tyfus głodowy". Jednak pojawiła się szkarlatyna.

Po zakończeniu bezpośrednich działań wojennych nastąpił trzyletni głodowy okres okupacji. Tam, gdzie prowadzono walki, nie wykonywano żadnych prac polowych, nie było zatem i jesiennych zbiorów. Gospodarka rabunkowa, rekwizycje zboża i inwentarza, brak artykułów żywnościowych i materiału siewnego dotykał wszystkich mieszkańców. Z terenów objętych działaniami zbrojnymi ludzie masowo uciekali. Mieszkańcy z innych powiatów trafili również do gminy Regimin. Brakowało mieszkań, na problem bezdomności tych ludzi zwracał uwagę ks. Gutkowski. Aby pomóc miejscowej ludności i przybyszom powstawały rady opiekuńcze i inne organizacje samopomocy społecznej, prowadzące działalność charytatywną. Organizowano ochronki dla dzieci, schroniska, jadłodajnie, prowadzono zbiórki pieniędzy, kwesty, wprowadzano dobrowolne opodatkowania, czerpano zyski z monopoli, np. na sprzedaż cukru. Udzielano zapomóg i pożyczek w gotówce i w naturze. Działaniom tym patronowały głównie koła ziemiańskie i inteligenckie. Chłopi bardzo nieufnie odnosili się do rad opiekuńczych. Bali się powrotu pańszczyzny i poboru do wojska.

Na czele Powiatowej Rady Opiekuńczej w Ciechanowie stał Józef Choromański z Żoch, brat Zygmunta, właściciela Koziczyna. W Komisji Gminnej w Regiminie działali ks. Wincenty Jaźwiński z Koziczyna, ks. Antoni Gutkowski i Józef Włodek z Lekowa, Michał Bojanowski z Klic, A. Elmanowicz, ks. Jan Marchewka z Zeńboka i J. Nowicki. Prowadzono 2 schroniska dla bezdomnych, w których w styczniu 1915 r. przebywało 80 osób, jedno z nich mieściło się w starej plebanii w Regiminie. Doraźnie, uciekinierzy byli rozmieszczani w różnych wsiach. Najbiedniejszym mieszkańcom udzielano zapomogi. Szczególną opieką otaczano dzieci, dla bezdomnych tworzono ochronki. W lutym 1915 r. w takiej ochronce w Regiminie przebywało 45 dzieci, w następnym miesiącu już 55. Schronisko dla dzieci zlokalizowano w starej plebanii.

Obok akcji charytatywnych, dzięki zaangażowaniu Michała Bojanowskiego, gminę Regimin wyróżniały w powiecie ciechanowskim inicjatywy oświatowe. Obok 5 dotychczasowych szkół, utworzono wspomnianą wyżej ochronkę i 10 nowych szkółek. Na przykład obok gminnej jednoklasówki, powstały szkoły w Lekowie i Regiminie, zorganizowane w latach 1915-16 przez księdza Gutkowskiego.

W miarę upływu czasu rósł opór społeczeństwa wobec okupanta, dlatego zaczęły powstawać nowe polskie instytucje i organizacje, nie tylko oświatowe. Najważniejszą z nich była Polska Organizacja Wojskowa. Stała ponad podziałami politycznymi, głosiła hasła niepodległościowe. Dowódcy główny nacisk kładli na szkolenie wojskowe, zaznajomienie się z bronią i musztrą. Peowiacy ćwiczyli między innymi w Lesie Lekowskim, np. w październiku 1916 r.

Natomiast w Lekowie, tuż przed zakończeniem wojny, ordynacja opinogórska przekazała parafii karczmę „propinacyjną". Ksiądz Gutkowski postanowił umieścić w budynku czytelnię, bibliotekę, salę odczytową, teatr, remizę straży ogniowej, herbaciarnię i mieszkanie akuszerki. 1 listopada 1918 r. uroczyście otwarto tu dom parafialny.

W 1918 r. społeczeństwo przygotowywało się do przejęcia władzy. POW liczyło się z ewentualnym podjęciem działań zbrojnych. Akcją przejmowania władzy w okręgu mławskim, do którego należało Ciechanowskie, kierował Zygmunt Choromański. Nocą z 9 na 10 listopada żandarmeria niemiecka opuściła Ciechanów, kierując się do Pawłowa, a ich posterunek przejęło POW. Komendant obwodu ciechanowskiego POW Józef Król i komendant biura werbunkowego Polskich Sił Zbrojnych płk Szyszkowski przystąpili ze swymi podwładnymi do rozbrojenia Niemców oraz opanowania węzłów kolejowych i drogowych, na koniec zaś podjęli akcję rozbrojenia garnizonu. Batalion „landszturmistów" opuścił koszary pod eskortą peowiaków i odmaszerował w stronę Iłowa. Ciechanów i okolice były wolne.

Niestety, radość nie trwała długo. Latem 1920 r. na północne Mazowsze wkroczyła Armia Czerwona. I znów Ciechanów i okolice stały się terenem działań wojennych. Wiele pisze się o walkach w rejonie Dzboni, Opinogóry, Przedwojewa, o cudzie, który miał miejsce nie nad Wisłą ale w Ciechanowie...

Walki toczące się w 1920 roku na północnym Mazowszu pozostawiły po sobie, na licznych cmentarzach wojennych i niemal wszystkich przykościelnych, mogiły polskich i rosyjskich żołnierzy.

BARBARA BIELASTA

W Muzeum Szlachty Mazowieckiej

Pieśnią i muzyką

Z okazji Święta Niepodległości Muzeum Szlachty Mazowieckiej przygotowało uroczystość słowno-muzyczną pt. „Bohaterom walczącym o Niepodległość 1918 i Wolność 1944". Prelekcję, która przywołała sylwetki osób związanych z walką o Niepodległość w roku 1918, a także tych, którzy brali udział w Powstaniu Warszawskim w 1944 r. przygotowała i wygłosiła dr Bogumiła Umińska.

Wśród nich pojawiły się postacie: Józef Marian Smoleński, Jan Kazimierz Kuszewski, Zygmunt Różycki, Stefan Śmietanko, Kazimierz Trentowski, Józef Król, Wacław Małecki, Mieczysław Kurzypiński, Modest Lipowski, Higin Olszewski, Zygmunt Kamiński, Adam Rzeszotarski, Wacław Dołęgowski, Jerzy Ostromecki, Jadwiga Piątkowska, Jadwiga Żurawska, Anna Kłobukowska, Karol Węglewicz, Alicja Kamińska, Stanisław Hikiert, Andrzej Brzeczek. W Powstaniu Warszawskim zginęło 30 osób związanych z naszym miastem, w tym 13 absolwentów ciechanowskiego „Krasiniaka". Tym wszystkim, mniej i więcej znanym bohaterom walk o Niepodległość 1918 i Wolność 1944, pieśnią i muzyką oddano hołd.

W koncercie zabrzmiały znane utwory w wykonaniu: Michała Gogolewskiego (muzyk, solista (bas), reżyser wielu operetek, nauczyciel śpiewu, wicedyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. A. Krzanowskiego w Mławie) oraz uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie pod kierunkiem historyków Anny i Andrzeja Kamińskich przy oprawie muzycznej Roberta Widackiego.

ES

FOT. ES

Wykonawcy koncertu

Dr Bogumiła Umińska

eprasa.pl dbccee2f50

W senacie znalazłem się nie bez powodu

Rozmowa z senatorem Krzysztofem Bieńkowskim

*** Trochę czasu już minęło, odkąd został pan senatorem… A właściwie to dlaczego zdecydował się pan kandydować na tę funkcję ?**

- Trudno podać jeden powód, bo było ich kilka. Przede wszystkim jest to rezultat mojego zainteresowanie polityką od młodzieńczych lat. Doświadczenie i wiedza zdobyte podczas pracy w samorządzie wydawały mi się być pomocne do podjęcia pracy senackiej i parlamentarnej. To doświadczenie chciałem przełożyć na coś, co nieraz wydawało mi się nieosiągalne, czyli zmianę Polski w taki sposób, żeby była bardziej sprawiedliwa i żeby sygnały od społeczeństwa mogły docierać do rządzących.

Wydawało mi się, że jest jakaś blokada w przekazywaniu informacji, w jej odbiorze „z dołu", a senat wydaje się taką izbą, gdzie można rozmawiać bez pośpiechu. Stąd powstał pomysł, aby spróbować.

Ponadto, byłem szefem okręgu w partii Prawo i Sprawiedliwość, okręgu który obejmował pięć powiatów i to akurat takich, które są też okręgiem senackim. Wydawało mi się naturalną konsekwencją, że mógłbym spróbować „odbić" politycznie ten okręg senacki z rąk senatora Jana Marii Jackowskiego. Jak wiadomo pan Jackowski rozstał się z nami, z PiS-em, w poprzedniej kadencji, przez to nie mieliśmy wpływu na to, co dzieje się w senacie jako partia.

*** Co zaskoczyło pana pozytywnie, a co negatywnie w pracy w senacie?**

- Dużo pozytywnych rzeczy... Zwłaszcza to, że jest wysoka kultura, także wśród tych senatorów, którzy czasami wydają się zaciekłymi przeciwnikami politycznymi. Mam wrażenie, że w senacie każdy stara się powściągać swoje emocje. Poza tym jest lepsza atmosfera, bo jest tylko stu senatorów, wszyscy się znają, i to już od pierwszych dni. Znają się także pracownicy kancelarii senatu. Jest to instytucja, która powstała po upadku komunizmu i jest tam atmosfera budowania polskości, także wśród pracowników kancelarii, którzy czują, że losy Polski i od nich zależą.

Negatywnie odbieram to, że jeśli ktoś jest w opozycji, tak jak ja, to wszelkie zgłaszane poprawki są od razu utrącane przez koalicyjną większość rządzącą. Nawet niektórzy nie przemyślą tego co ja proponuję, co proponują senatorowie z opozycyjnych ław, tylko od razu podnoszą rękę i zgłaszają wniosek przeciwny. Ja protestowałem, aby nie odrzucać dla zasady. Teraz są chociaż możliwości dyskusji w komisjach i przeforsowanie niektórych propozycji.

*** Działalność pana, jako starosty przasnyskiego zapisała się kilkoma ciekawymi przedsięwzięciami. Czy nie uważa pan, że gdyby pozostał na stanowisku można byłoby więcej zrobić?**

- Jestem przekonany, że w senacie znalazłem się nie bez powodu. Może właśnie dlatego, aby wspierać działania samorządu i informować o jego potrzebach w parlamencie. Działania samorządowe są mi niezwykle bliskie. Ale wiem, że mam godnych następców. Obecny starosta z radą powiatu ma stabilną większość, może realizować wiele ciekawych koncepcji. Mam nadzieję, że będą na to środki. Aby te środki były, to ja teraz apeluje u ministra finansów. Już jak je zdobywać i wydawać będzie decydował mój kolega Paweł Mostowy wraz z zarządem. Każdego tygodnia kontaktujemy się, spotykamy się i rozmawiamy o inwestycjach.

*** A z czym przychodzą mieszkańcy do biura senatora Krzysztofa Bieńkowskiego?**

- Są to przeróżne sprawy: osobiste, urzędowe, czasami sprawy sądowe, związane z ciężką sytuacją materialną, czasami osobiste – żeby się wygadać komuś, opowiedzieć o swoich trudnościach. Jeżeli możemy pomóc, pomagamy. Podpowiadamy, gdzie można uzyskać pomoc. Piszemy pisma do różnych instytucji w różnych sprawach interwencyjnych. Czasami taka instytucja, czy urząd, po interwencji biura senatorskiego, przemyśli swoją decyzję.

Natomiast to, że senator jest z opozycji, czy nie, nie ma znaczenia. Mam w tej chwili pięć biur senatorskich: dwa w Ciechanowie, w Mławie, Żurominie i Chorzelach.

*** Jakimi obszarami, tematami zajmuje się pan w Senacie?**

- Pracuję w w Komisji Spraw Zagranicznych oraz w Komisji Budżetu i Finansów Publicznych. Ta druga jest naturalną konsekwencją mojego wykształcenia. Udzielam swojego

poparcia różnym ważnym sprawom. Zaangażowałem się też w sprawy międzynarodowe. Jestem w kilku grupach m.in.: w chińskiej, tureckiej, rwandyjskiej, japońskiej, tajwańskiej. Staram się, aby utrzymywane były dobre kontakty z tymi państwami.

Jako jedyny senator działam także w zespole parlamentarnym „Tak dla rozwoju CPK - Atom - Porty". Ponadto uczestniczę w zespole senackim ds. energii jądrowej oraz odnawialnych źródeł energii. Bardzo mi zależy, żeby Polska gospodarka miała perspektywy rozwojowe. Chodzi o tani prąd dostępny nie tylko dla mieszkańców, ale i firm. Chodzi także o to, żeby wykorzystać nasze położenie geograficzne w centrum Europy, żebyśmy mogli też na tym zarabiać. Tę szansę rozwojową należy wykorzystać. Naciskam cały czas na rozwój kolei i portów nie tylko morskich, ale i tego portu lotniczego największego, który może być ważnym dla całej Europy. Udaje mi się przekonać czasami senatorów z innych opcji o poparcie moich wniosków i starań. Udaje mi się i jest taka szansa, aby starania o linię kolejową na Północnym Mazowszu m.in. przez Przasnysz przybrały realnych kształtów. Sprawy gospodarcze chcę stawiać w centrum, ale też uważam, że ważne jest myślenie, co będzie z naszą ojczyzną za pięć, dziesięć, czy pięćdziesiąt lat. Bo to my tworzymy przyszłość. Choć sprawy światopoglądowe również są dla mnie istotne i mam nadzieję, że nie trzeba będzie bronić tych wartości, na których Polska wyrosła.

Staram się też reagować na bieżące, przykre wydarzenia, np. wsparcie dla powodzian. Bardzo się zmartwiłem i wzruszyłem tym co zobaczyłem na południu Polski, w zalanych miejscowościach, tym bardziej, że dwa tygodnie wcześniej byłem w Kotlinie Kłodzkiej, z rodziną na wakacjach .

Zainicjowałem więc zbiórkę potrzebnych rzeczy dla powodzian. W dwa dni udało się zebrać dużo darów od ludzi. Nawet ustawiłem namiot przed moim domem, aby ludzie mogli składać swoje dary. Oczywiście, wszystko szybko dostarczyłem tam na miejsce potrzebującym. Wsparłem też zbiórkę na rzecz pogorzelców w powiecie żuromińskim. W tak nagłych i tragicznych wypadkach również staram się pomagać.

W ZS nr 1 im. Gen. Józefa Bema w Ciechanowie

Szkoła stanęła do hymnu

8 listopada uczniowie Zespołu Szkół nr 1 im. Gen. Józefa Bema w Ciechanowie po raz kolejny wzięli udział w akcji MEN „Szkoła do hymnu". O godzinie 11.11 zebrała się cała społeczność uczniowska wraz z kadrą pedagogiczną i dyrekcją, aby przed budynkiem szkoły dostojnie odśpiewać hymn. Zdarzenie to weszło do tradycji szkoły.

Weronika Goździewska

Hymn zaśpiewała Weronika Goździewska, z klasy 5 CM. To niezwykłe wykonanie, skłania do przytoczenia kilku słów o wykonawczyni. Weronika ukończyła 19 lat, a jej pasją od dziecka było śpiewanie. W marcu 2019 r. dołączyła do grupy wokalnej „Quintet", która powstała z inicjatywy dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Opinogórze Górnej – Joanny Mossakowskiej. W tym czasie zaczęła grę na gitarze, a jej nauczycielem był śp. Robert Bartold. W roku 2019 wzięła udział w konkursie „English Song" organizowanym przez Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie, w którym zajęła 1 miejsce. Odśpiewanie hymnu podczas tej szczególnej uroczystości i występ uzdolnionej uczennicy z Bema stanowił szczególny przyczynek do uświetnienia święta narodowego.

K.B.

Akcja MEN „Szkoła do hymnu"

Spadający poziom wolności osobistej i gospodarczej

Wolność w Polsce

Na konferencji „Trzecia transformacja polski. Nie ma przyszłości bez wolności" zostało przedstawione badanie dotyczące poczucia wolności przeprowadzone 20-23 września 2024 na reprezentatywnej grupie dorosłych Polaków przez Centrum im. Adama Smitha i panel Ariadna, które je zrealizował. Badanie pokazuje, że znaczna część społeczeństwa odczuwa spadek zarówno wolności gospodarczej jak i osobistej.

RYS. SWPS

O ile 36% respondentów ocenia swój poziom wolności osobistej jako wysoki, to w przypadku wolności gospodarczej jest to jedynie 16%. Aż 42% badanych deklaruje, że zakres wolności gospodarczej Polaków maleje, podczas gdy jedynie 13% zauważa jej wzrost. Podobnie w zakresie wolności osobistej, 44% Polaków ocenia, że sytuacja się pogarsza, a 16 % jest zdania, że wolność osobista w kraju rośnie.

Wzrost władzy urzędników i potrzeba likwidacji instytucji publicznych

Połowa respondentów (50%) zauważa, że zakres władzy urzędników państwowych jest za wysoki oraz że się on zwiększa. Co istotne, aż 52% Polaków uważa, że istnieją instytucje publiczne, które należałoby zlikwidować, ponieważ niepotrzebnie ograniczają wolność obywateli.

Niska ocena roli partii politycznych

Wyniki badania pokazują również krytyczne spojrzenie na działalność partii politycznych w kontekście wolności obywateli, bowiem tylko 18% badanych twierdzi, że partie polityczne przyczyniają się do zwiększenia wolności obywateli, a większość, bo 57%, jest zdania, że ich działalność ma przeciwny efekt.

Wolność ekonomiczna kluczem do dobrobytu

Mimo pesymistycznych ocen bieżącego poziomu wolności gospodarczej, aż 62% Polaków zgadza się, że wyższy poziom wolności ekonomicznej prowadzi do wzrostu dobrobytu. Oznacza to, że społeczeństwo dostrzega pozytywną korelację między wolnością ekonomiczną a standardem życia.

Znajomość ustawy Wilczka

Ciekawym wynikiem badania jest również znajomość tzw. ustawy Wilczka symbolu wonności gospodarczej w Polsce. Choć jest ona znacząco oddalona w czasie, to słyszało o niej aż 21% badanych. Spośród tych, którzy ją kojarzą większość (64%) wiąże ją z łatwością prowadzenia firmy, co potwierdza tęsknotę za prostymi regulacjami gospodarczymi.

Metodologia badania

Badanie zostało przeprowadzone metodą CAWI (Computer-Assisted Web Interview) na panelu Ariadna w dniach 20-23 września 2024 roku. Próba objęła 1128 dorosłych Polaków, dobranych według reprezentacji w populacji pod kątem płci, wieku oraz wielkości miejscowości zamieszkania.

PA

eprasa.pl dbccee2f50

Po zwycięstwie Donalda Trumpa

W oczekiwaniu na złote czasy

Od razu napiszę nieskromnie że w tej sprawie mylili się wszyscy… oprócz mnie. Jeszcze w dniu wyborów prezydenckich w Stanach Zjednoczonych, na pierwszych stronach polskich i zagranicznych gazet można było przeczytać że Donald Trump i Kamala Harris idą „łeb w łeb". I było to poparte sondażami, przy czym niektóre przewidywały kilkupunktowe zwycięstwo Kamali Harris. Nawet w tak tradycyjnie republikańskich stanach jak Iowa. Wywołało to zaniepokojenie w obozie Trumpa. Pisano że w sytuacji absolutnego remisu na ostateczny werdykt trzeba będzie czekać długo, może do stycznia. Tak prorokował na przykład profesor - politolog na uniwersytetach krajowych i zagranicznych Jan Zielonka w „Rzeczpospolitej".

Tymczasem ja nie miałem wątpliwości że wygra Trump, czemu dałem wyraz już w poprzednim „TC" (przed wyborami), w felietonie zatytułowanym „Donald zwycięzca". Napisałem że wygra on „zdecydowanie". Tak się też stało, co wywołało ogromne zdziwienie, jeśli nie szok, w całym świecie. Naturalnie wynik wyborów wywołał zdziwienie, nie to co ja napisałem. Chociaż...

To był felieton, satyra i dystans. Ale nie ukrywam że prezydent-elekt nie jest i nie był moim faworytem. Już po wyborach mogę dodać kilka słów krytycznych, ale przy okazji dostanie się też demokratom. Bo nie ma wyborczego dymu bez ognia i ostateczny wynik był do przewidzenia dla każdego, kto jest w stanie patrzeć nie tylko przez pryzmat emocji takich czy innych, lecz racjonalnie.

Zacznijmy od Donalda Trumpa. To że wygrał zdecydowanie, nie czyni go jeszcze wspaniałym politykiem, jak zdają się uważać politycy prawicy, tak w PiS jak i w Konfederacji. Gdyby tak było to zawsze warto przypomnieć sobie, że zarówno Hitler jak i Putin wygrywali wybory, żeby tylko trzymać się bliskich nam przykładów. Nikt jednak rozsądny do takich polityków nie wzdycha… a posłowie PiS wpadli w euforię, skandując w Sejmie „Donald Trump, Donald Trump". Chyba jednak posłowie Endecji przed wojną nie ucieszyli się aż tak bardzo ze zwycięstwa Hitlera w 1932 r… (chociaż wielu na prawicy długo rozpamiętywało możliwość sojuszu z Hitlerem, o czym świadczy dyskusja wokół książki Piotra Zychowicza „Pakt Ribbentrop - Beck").

Posłowie PiS mocno się ośmieszają i nic dziwnego że kolejne sondaże pokazują ich spadki w oczach opinii publicznej (ostatni sondaż CBOS wskazuje na dziewięć procent różnicy między KO i PiS).

Co prawda Trump jest republikaninem i konserwatystą, zwolennikiem surowych norm obyczajowych, sam jednak znany jest z rozwiązłego życia erotycznego, nie wyłączając profesjonalnych prostytutek. Lista jego żon i kochanek jest długa… O swoich przeciwnikach politycznych mówi, że to „robactwo" (vermin). Gotów jest wysłać na nich wojsko i policję. Bo to „źli ludzie" są. Konstytucję z 1789 r. chciałby unieważnić. Zaś epitety jakimi obdarzał swoją konkurentkę zapełniłyby broszurę. Najłagodniejszy z nich to „wariatka". Krytykom, szczególnie licznym także po republikańskiej stronie, obiecał zemstę, co nie jest typową cechą chrześcijanina, jakim się teraz określa, po tym jak przestał już być prezbiterianinem. Wśród krytyków Trumpa wielu jest współpracowników z jego pierwszej kadencji, włącznie z tymi co zajmowali najwyższe stanowiska i mieli do niego dostęp. W związku z tym, mieli okazję poznać go bliżej. Na przykład, John Kelly, przez lata szef personelu Białego Domu dzisiaj uważa że Trump w ogóle nie ma pojęcia co znaczy praworządność. Wielu określa go jako faszystę. A jemu najwyraźniej podoba się, że może być dyktatorem. Zwłaszcza teraz, gdy będzie miał po swojej stronie zarówno Kongres jak i Sąd Najwyższy. Lubi eksponować władzę. Wojnę w Ukrainie zakończy w 24 godziny... jest przecież panem stworzenia i cały świat ma u stóp.

Dlaczego ktoś taki podbił Amerykę? Jonathan Franzen, amerykański powieściopisarz ma na to odpowiedź: „Ekstremizm jest bardziej opłacalny niż umiar i grzeczność, rozrywka jest najwyższą wartością, a kłamstwa są bardziej zabawne niż fakty". Główną kwalifikacją nowych już współpracowników będzie gotowość do powielania kłamstw. W trakcie pierwszej kadencji Trump był nowicjuszem w polityce, musiał bazować na ludziach z doświadczeniem, a ci nie chcieli wyrzekać się zdrowego rozsądku oraz zasad i regulacji gwarantujących zachowanie ładu. Teraz już wie, że może pójść po bandzie, zatrudnić wyłącznie ludzi (niewolniczo) mu oddanych. Franzen porównuje nasze czasy do tych przed drugą wojną światową. Wtedy wielkim kłamstwem w Niemczech było, że za całe zło świata odpowiadali Żydzi, dziś ich miejsce zajęli migranci oraz osoby LGBT. Zwłaszcza migrantom przypisuje się horrendalne cechy. W telewizyjnej debacie z Kamalą Harris Trump wskazał na Haitańczyków, którzy ponoć w stanie Ohio zjadają zwierzęta domowe. Nikt nigdy nie stwierdził takiego przypadku o czym zapewniali rządzący tym stanem, ale wiadomość poszła daleko w świat... Ludzie Trumpa też tę bzdurę powtarzali.

Oczywiście, przyczynę zwycięstwa Trumpa można upatrywać w realiach. W Ameryce też jest inflacja, ceny energii rosną, bezrobocie jest niskie ale wynagrodzenia zbyt rzadko pną się w górę. Do tego ogromne kontrasty społeczne. Bogaci stają się jeszcze bardziej „obleśnie" bogaci, biedni coraz bardziej biednieją i często nie stać ich nawet na spłatę kredytów w bankach. Zbyt wysokie są stopy procentowe. Polityką zagraniczną Amerykanie się nie interesują, ale Trump ich przekonał że nie warto pomagać Ukrainie, bo mało kto wie gdzie taki kraj leży, a najważniejsze są potrzeby Amerykanów. Główny slogan trumpistów dobrze się kojarzył: Make America Great Again (MAGA - uczyńmy Amerykę znów wielką). Cokolwiek to dla kogo znaczy… bo każdy mógł sobie podstawić co zechciał. Rasiści, seksiści, poligamiści, także… Guy Sorman, wybitny amerykańsko-francuski publicysta uważa, że obecna drożyzna to tylko pretekst. Prawdziwy powód entuzjazmu dla Trumpa to rasizm. Po prostu, biali nie lubią czarnych. Elektorat trumpowy jest „mocno rasistowski, ksenofobiczny, antyimigrancki". Trump uosabia wizję tradycyjnej, białej Ameryki.

Czyż nie jest paradoksalne, że zwykli Amerykanie z prowincjonalnych stanów zagłosowali na miliardera, natomiast ludzie bogatsi i bardziej wykształceni na Kamalę Harris, która wywodzi się z kalifornijskiej klasy średniej? Trump wprawdzie obiecał że będzie ciął podatki, ale to będzie raczej przywilej dla bogatych, w efekcie biednych będzie więcej. Być może nadal żywe jest amerykańskie marzenie, że każdy może stać się milionerem. Ludzie lubią słuchać takich bajek...

Z pewnością te czynniki odgrywały rolę, u każdego wyborcy z różnym natężeniem, ja jednak będę się trzymał tezy, którą postawiłem w felietonie - że zadecydowała płeć. Gdyby Kamala Harris była mężczyzną, miałaby większe szanse na wygraną, najpewniej zostałaby prezydentem. Na tle gburowatego Trumpa zaprezentowała się błyskotliwie. Jak pokazały jednak badania, szczególnie w stanach „swingujących", mężczyźni nie czują się pewni w rywalizacji z kobietami i wolą, żeby trzymały się swojej tradycyjnej roli w kuchni. Trump, który jest spektakularnym mizoginem jeszcze te lęki wzmacniał i w sumie po raz kolejny okazało się, że Ameryka nie jest gotowa na prezydenta - kobietę. Kryzys męskości w Ameryce jest już zjawiskiem analizowanym od dawna przez psychologów i socjologów, ma głębokie korzenie. Mężczyźni nie czują się wygodnie z szefem w spódnicy, tak samo jak nie czują się komfortowo z kapitanem samolotu, gdy już do nich dotrze, że jest on kobietą.

Jednak to wszystko co napisałem nie oznacza przecież, że demokraci byli bez winy i że nie przyczynili się do porażki. Już rozpoczęły się rozliczenia win, co w amerykańskim slangu rymuje się jako blame game (szukanie kozła ofiarnego). Najwięcej obrywa sam Biden. I chyba słusznie. Ten ponad osiemdziesięcioletni, zasłużony polityk, wielokrotnie w ostatnich latach udowadniał, że ma problemy z pamięcią i popełnia gafy. Na przykład myli polityków. Nawet Zełeńskiego przedstawił jako Putina… Jest osłabiony, zmęczony i nie ogarnia złożoności spraw. Nie potrafił też wytrzymać wielogodzinnych obrad. Przysypiał, co rejestrowały kamery. W debacie z Trumpem mylił się i zacinał wiele razy, co dla jego otoczenia, jak i elektoratu musiało być żenujące. Jest oczywiste, że nie umiałby podołać trudom kolejnej, czteroletniej kadencji. Gdyby nie upierał się przy kontynuowaniu prezydentury, do gry weszliby inni demokratyczni politycy, odbyłyby się prawybory a ich zwycięzca cieszyłby się wzięciem. Biden nie zrezygnował, przeliczył się z siłami, w efekcie wystawił Kamalę na porażkę. Nie miała za sobą prawyborów, nie mogła się przygotować do kampanii. Weszła w nią „z marszu" na trzy miesiące, podczas gdy Trump miał do dyspozycji cztery lata. Nie była to kampania dobrze prowadzona. Dały się słyszeć paternalistyczne tony, traktujące elektorat Trumpa z góry, jako rasistów i mizoginów, czym z pewnością nie zjednano go sobie. Dopóki Biden konkurował z Trumpem, wielu prominentnych demokratów zapewniało opinię publiczną, że z prezydentem jest wszystko super, może jest tylko trochę przeziębiony. To nie budowało wiarygodności.

Sama Kamala Harris też popełniała błędy. Na przykład, w dyskusji telewizyjnej, zapytana w czym jej program miałby się różnić od programu prezydenta Bidena, odpowiedziała, że nic nie przychodzi jej do głowy. A jednak społeczeństwo było zmęczone sytuacją gospodarczą i ciągłymi konfliktami za granicą, trzeba było zaznaczyć kilka punktów, które świadczyłyby o własnym programie. W końcowej fazie Kamala próbowała ratować sytuację twierdząc, że jej prezydentura nie będzie prostą kontynuacją poprzedniej, ale było już za późno.

Tak czy inaczej zwyciężył Donald Trump, głównie na bazie swego antyimigranckiego programu. To jest niezwykłe w Ameryce, która przez długie dekady zachęcała przecież na różne sposoby uchodźców z całego świata do imigracji. Symbolem tego jest Statua Wolności (Statue of Liberty) z jej tekstem, sprowadzającym się do zachęty dla „zmęczonych, biednych, chcących oddychać swobodnie". Nawet dziadek Trumpa Fred, który był Niemcem, przyjechał do Ameryki, uciekając przed wojskiem. Matka Trumpa urodziła się w Szkocji. A jego real estate empire, czyli jego biznesy, zostały zbudowane przez imigrantów, także Polaków. Teraz w kampanii pomógł mu Elon Musk, najbogatszy człowiek świata (sam imigrant z RPA), który bardzo aktywnie orędował przeciwko osobom LGBT. Lecz jego transpłciowa, dwudziestoletnia córka Vivian Jenne Wilson, właśnie ogłosiła że w proteście zamierza opuścić Stany Zjednoczone, bo nie widzi dla siebie przyszłości. Ojciec nazywa ją „komunistką". Od lat ze sobą nie rozmawiają. Dziesiątki tysięcy obywateli amerykańskich rozważają emigrację do Kanady, Irlandii albo Wielkiej Brytanii. Trump chce deportować jedenaście milionów. Wielu wyjedzie dobrowolnie. Boją się polowań na czarownice. Ale Trump głosi że teraz dopiero zacznie się „złoty wiek" Ameryki...

DANIEL KORTLAN

eprasa.pl dbccee2f50

Opowieści, romanse i kryminały...

Mika Modrzyńska to pisarka pochodząca z powiatu działdowskiego, magister lingwistyki stosowanej, a od sześciu lat pełnoetatowa podróżniczka. W trakcie swoich podróży pracowała m.in. jako operator rollercoasterów w USA oraz systemów VR w Nowej Zelandii. Obecnie w pełni poświęca się pisaniu powieści. Jest laureatką licznych konkursów literackich oraz autorką czterech powieści, w tym bestsellerowej „Welesówny".

*** Jak wyglądały twoje początki w świecie literackim? Co doradziłabyś młodym pisarzom, którzy chcą debiutować?**

- Zaczynałam od wysyłania opowiadań na konkursy literackie, bo mnie samej powiedziano, że na krótkich formach najlepiej szlifuje się warsztat. Dopiero, gdy miałam kilkanaście pozycji w CV – zarówno wygranych, jak i publikacji w antologiach i największym polskim magazynie publikującym opowiadania, czyli Nowej Fantastyce, ruszyłam podbijać rynek wydawniczy. I mimo tego przygotowania na początku mi nie wyszło. Welesówna, pierwsza książka, dla której szukałam wydawcy, przeleżała w szufladzie siedem lat, zanim udało mi się ją opublikować w tym roku – jako moją trzecią powieść. Ale było warto! Welesówna została bestsellerem. Właśnie to doradziłabym początkującym pisarzom – całe mnóstwo cierpliwości. Lepiej poczekać i wydać książkę w dużym wydawnictwie po latach, niż od razu w pierwszym lepszym miejscu.

*** Co zainspirowało cię do pisania pierwszej książki?**

- Ostatecznie zadebiutowałam „Styczniową letnią nocą", czyli lekkim romansem Polki, która wyjechała do Nowej Zelandii na przygodę życia. Inspiracje miałam wokół siebie, bo pisałam tę książkę, gdy sama mieszkałam po drugiej stronie globu i podobnie jak główna bohaterka opiekowałam się dziećmi, a w wolnych chwilach zwiedzałam koniec świata. Główna bohaterka wyjechała przez złamane serce, ja byłam w Nowej Zelandii turystką przyłapaną przez covid. Gdy weszliśmy w lockdown, miałam idealne warunki, by napisać i doszlifować powieść. Plan, by zamiast niechcianej fantastyki napisać coś realistycznego, się udał. Znalazłam dla niej wydawcę w dwa dni.

*** Ale więcej o Nowej Zelandii nie pisałaś?**

- Mieszkałam tam trzy lata i wkrótce zaczęłam tęsknić za domem. Na tej tęsknocie wyrósł „Cypek", którego akcję umieściłam w Bydgoszczy, gdzie studiowałam lingwistykę. Główna bohaterka „Cypka" przez całą noc chodzi po ulicach miasta, poszukując odpowiedzi na pytania o śmierć siostry – co okazało się dla mnie wspaniałym wyzwaniem, bo nie tak łatwo napisać książkę, której akcja trwa mniej niż dwadzieścia cztery godziny. Nowa Zelandia już zawsze pozostanie moim drugim domem, ale podczas pisania „Cypka" odkryłam, że najbardziej lubię pisać o Polsce i o Polakach. To nasze problemy są mi najbliższe i to właśnie o nich chcę mówić w moich książkach.

*** Twoje książki często osadzone są na Mazurach. Jak duży wpływ miało to miejsce na twoją twórczość?**

- Uwielbiam wracać na Mazury zarówno fizycznie, jak i na łamach moich powieści. Sama pochodzę z niewielkiej miejscowości w powiecie działdowskim, którą uwieczniłam jako Brzózkę w dwóch moich książkach – podobnie jak L.M. Montgomery, autorka Ani z Zielonego Wzgórza, zrobiła to swego czasu z nieśmiertelnym Avonlea. Życie jako część dużej społeczności, w której każdy każdego zna, jest motywem prezentującym nieskończone możliwości. Ja wykorzystałam je w „Welesównie", gdzie fantastyczna bitwa słowiańskich bogów odbywała się pod czujnym okiem pani Tereski z warzywniaka, oraz w Poradniku grzebania kotów, gdzie główna bohaterka prowadzi śledztwo w sprawie zamordowanej przyjaciółki, a mieszkańcy Brzózki wiedzą więcej niż policja – i stają się kluczem dla rozwiązania zbrodni. Umieszczanie akcji na mazurskiej wsi pozwala mi więc na rozgrywanie fabuły w niestandardowy sposób.

*** Twoja najnowsza książka „Poradnik grzebania kotów" opiera się na motywie true crime, czyli prawdziwych zbrodni. Skąd czerpałaś pomysły na fabułę?**

- Z mojej własnej miłości do tego gatunku! Prawdziwe zbrodnie są uwielbiane przez młode kobiety i nie jestem tu ani trochę oryginalna. Po nie wiem ilu godzinach spędzonych na pochłanianiu true crime pomyślałam, że fajnie byłoby sprawdzić się w zupełnie nowym dla mnie gatunku. Filmy dokumentalne o prawdziwych zbrodniach były dla mnie pierwszym krokiem w kierunku research: ponieważ sama nie znałam się na prowadzeniu śledztwa czy mordowaniu niewinnych nastolatek, mogłam na podstawie prawdziwych zbrodni stworzyć historię przekonującą i realistyczną, bo opartą na faktach.

*** Czy mimo różnych gatunków istnieje jeden wspólny temat lub motyw, który przewija się przez wszystkie Twoje powieści, niezależnie od gatunku?**

- Tak! Wszystkie moje książki opowiadają o młodych kobietach, które szukają swojego miejsca na świecie. Uwielbiam pisać o dorastaniu – szczególnie tym późniejszym, po zakończeniu wieku nastoletniego, gdy zaczyna się już powoli czuć presję, by wiedzieć, co się chce ze sobą zrobić. Każda z moich bohaterek uczy się układać życie zgodnie ze swoimi zasadami: Zuzia ze „Styczniowej letniej nocy" odpuszcza sobie paranoiczną kontrolę swojego życia poprzez wyjazd do Nowej Zelandii, Lidka w „Cypku" pozwala sobie na przeżywanie żałoby po siostrze tak długo, jak będzie tego potrzebowała, Tosia w „Welesównie" uczy się łączyć obowiązki miejscowej kosmetyczki i wybranej przez boga śmierci opiekunki demonów, a Stefania w „Poradniku grzebania kotów" walczy o sprawiedliwość dla zamordowanej przed laty przyjaciółki.

*** Czy masz jakieś rytuały związane z pisaniem? Może specjalne miejsce, godziny pracy lub coś, co pomaga ci utrzymać twórczy rytm?**

- Prawda jest taka, że jeśli chce się pisać te 2-3 książki rocznie, to nie ma czasu na zawracanie sobie gitary rytuałami. Piszę, kiedy mogę, piszę, kiedy nie mogę, a jeśli jakimś cudem jestem między książkami to szlifuję i redaguję poprzednie, jednocześnie zezując na profile społecznościowe, gdzie buduję relacje z czytelnikami. To jest sekret utrzymania twórczego rytmu – nigdy nie przerywać. Już starożytni mówili: nulla dies sine linea, ani dnia bez kreski. Ja też staram się codziennie pracować nad powieściami, niezależnie od tego, czy mi się chce czy nie.

*** Każda z twoich książek jest w innym gatunku. „Styczniowa letnia noc" to romans, „Cypek" to obyczaj, „Welesówna" to fantastyka młodzieżowa, a „Poradnik grzebania kotów" – to romans. Jak sobie z tym radzisz?**

- Miałam trochę wyboistą drogę z odnalezieniem własnej ścieżki w pisaniu. Sama czytam bardzo szeroko i w różnych gatunkach, co potem skutkuje licznymi eksperymentami literackimi. Poza tym zaczynałam moją karierę jako bardzo młoda jak na pisarkę osoba – „Styczniową letnią noc" napisałam, gdy miałam dwadzieścia pięć lat (a pisanie książek to zawód, w którym zaleca się mieć trochę doświadczenia życiowego i przynajmniej minimalne pokłady oleju w głowie, nad czym nadal pracuję). W tym wieku eksperymentowanie jest normalne, a ja potrzebowałam wypróbować kilka różnych gatunków, zanim znalazłam drogę dla siebie.

*** I myślisz, że je znalazłaś?**

- W przyszłym roku wychodzą moje dwie kolejne książki w gatunku fantastyki (a moja fantastyka z reguły zawiera wątek kryminalny), a rok później kolejny kryminał. Nie odbieram sobie prawa do eksperymentowania, bo mam wielką przyjemność z próbowania nowych rzeczy (a wydawcy wciąż jeszcze tolerują moje pomysły), ale myślę, że skupię się od teraz głównie na tych dwóch gatunkach – uwielbiam snuć zagadki, prowadzić grę z czytelnikiem, podsuwać wskazówki i fałszywe tropy, a wreszcie zaskoczyć czytelnika w finale. Poza tym lubię słuchać czytelników, a „Welesówna" została bestsellerem – to była dla mnie dobra podpowiedź, co pisać, żeby się czytało.

Rozmawiał KRZYSZTOF BIEŃKOWSKI

Festiwal pasji, śmiechu i emocji

V Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Starszych, który odbył się 4 i 5 listopada w Warszawie zgromadził tradycyjnie około trzystu osób występujących. Wśród nich zaprezentowały się „Wesoła Gromadka" z Krasnego i chór Nowe Legato, działający przy Stowarzyszeniu Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ciechanowie.

Panie z chóru Nowe Legato wzięły udział w przeglądzie po raz drugi. W ubiegłym roku ciechanowianki wystąpiły z fragmentem sztuki pt. „Kobietkowo, czyli sen Zdzisława", jako Teatr Trzeciego Wieku działający również przy wspomnianym stowarzyszeniu. W tym roku chór zaprezentował repertuar „na ludowo", przygotowany pod kierunkiem Łukasza Juszkiewicza. „Wesoła gromadka" z Krasnego wystąpiła również z programem wokalno-muzycznym.

Ta cykliczna impreza adresowana jest do osób starszych z terenu województwa mazowieckiego działających w uniwersytetach trzeciego wieku, gminnych radach seniorów, organizacjach pozarządowych oraz oddziałach Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Seniorzy mogą wziąć udział indywidualnie lub jako część grupy działającej w instytucjach zajmujących się aktywnością na rzecz osób starszych. Do udziału w wydarzeniu mógł się zgłosić również każdy senior indywidualnie, który chciał pokazać swój talent i umiejętności. Na scenie wystąpiło ich wielu. Rozbrzmiewały przepiękne piosenki i akordeonowe popisy, rozśmieszały kabaretowe scenki, cała sala nuciła polskie szlagiery. Dowcipy, humor i energia zadziwiały i rozśmieszały do łez.

To niezwykłe wydarzenie było wspaniałą okazją do pokazania swoich umiejętności, bez względu na to, czy jest się pasjonatem tańca, śpiewu, teatru, poezji, kabaretu, ale także do integracji i wzajemnej inspiracji. Pomimo, że przegląd nie miał formy konkursowej, emocjom nie było końca. Poszczególne prezentowane formy rodziły nowe pomysły, a seniorzy udowodnili, że sztuka nie zna wieku. Uczestnicy spotkania mieli okazję wziąć udział w warsztatach, na których mogli dowiedzieć się, jak zwiększyć pewność siebie podczas wystąpienia publicznego. Wykład na ten temat poprowadził Patryk Czerniejewski - aktor teatralny, filmowy, telewizyjny oraz dubbingowy.

Wyjątkowym wydarzeniem był wieczór z DJ Wiką.

Przegląd zamknął recital Olgi Bończyk pt.: „Piosenki z klasą", złożony z piosenek, które przez lata swojej kariery artystka śpiewała w recitalach tematycznych. Po recitalu wszystkie zespoły otrzymały dyplomy pamiątkowe. Przegląd organizowany jest przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, przy wsparciu Samorządu Województwa Mazowieckiego.

EWA STANGRODZKA KOZŁOWSKA

Chór Nowe Legato z Ciechanowa

„Wesoła Gromadka" z Krasnego

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT CIECHANOWSKI

Nowa forma opieki w PCK

Mimo że placówka dla osób z chorobami otępiennymi działa przy Polskim Czerwonym Krzyżu w Ciechanowie już od lipca, to jej uroczyste i oficjalne otwarcie nastąpiło w siedzibie PCK przy ulicy Rzeczkowskiej w środę 6 listopada. Dzienny Dom Pobytu PCK, bo taką nazwą oficjalnie nosi placówka, skupia 15 podopiecznych zmagających się z wczesnymi stadiami alzheimera oraz demencji.

Opieka nad chorymi jest trudna. Choroby otępienne związane są nie tylko z utratą pamięci, językiem i zdolnością podejmowania decyzji, ale i również mogą powodować inne objawy. Obejmują one zmiany nastroju, takie jak zwiększona drażliwość, depresja i niepokój, zmiany sposobu mówienia, myślenia, odczuwania oraz zmiany osobowości i zachowania.

- W Dziennym Domu Pobytu przebywa aktualnie 15 osób, ale zdajemy sobie sprawę, że potrzeby w naszym społeczeństwie są znacznie większe. Mam nadzieję, że będziemy rozwijać tę projekt, poszukując dalszego wsparcia dla naszej działalności. Jestem niezmiernie szczęśliwa, że możemy pomagać osobom chorym, ale też ich rodzinom, które mogę być spokojne, że ich bliscy będąc u nas są pod specjalistyczną i fachową opieką terapeutów oraz fizjoterapeutów i rehabilitantów - powiedziała Bożena Podleńska, dyrektor PCK Oddział Rejonowy w Ciechanowie.

Uczestnikami wydarzenia byli podopieczni Dziennego Domu Pobytu oraz reprezentanci klubów seniora z terenu powiatu. W pierwszej części spotkania przecięto wstęgę symbolicznie otwierając funkcjonującą od lipca placówkę, której celem jest zapewnienie osobom cierpiącym na chorobę otępienną wsparcia w formie codziennej opieki i terapii oraz rehabilitacji, a także umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

- W DDP prowadzone są treningi wielowymiarowe i reminiscencyjne, treningi orientacji w rzeczywistości, zajęcia z zakresu terapii ruchem i rehabilitacji, zajęcia z logopedą, zajęcia służące podtrzymywaniu umiejętności praktycznych, związanych z dniem codziennym i wykonywaniem podstawowych czynności - powiedział Tomasz Kraskowski, koordynator projektu z ramienia PCK w Ciechanowie.

Aktualny projekt, który w dużym stopniu został wsparty przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej przewiduje działalność Domu przez kolejne trzy lata. Dyrektor Podleńska zapewniła, że PCK na pewno nie zrezygnuje z tego rodzaju pomocy i będzie starać się o poszerzanie tego rodzaju działalności.

- Zapotrzebowanie na tego typu placówki stale rośnie, co świadczy o tym, że nasze społeczeństwo się starzeje - powiedziała reprezentująca urząd marszałkowski Elżbieta Szymanik. Podkreśliła, że aktualnie na północnym Mazowszu wcale nie ma wielu takich placówek, oferujących dzienny pobyt dla takich osób.

W uroczystości, oprócz władz Polskiego Czerwonego Krzyża, wzięli udział m.in. Elżbieta Bogucka-Lityńska – wicedyrektor Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, lokalni samorządowcy ze starostą Janem Andrzejem Kałuszkiewiczem, wicestarostą Robertem Morawskim i wiceprezydent Ciechanowa Olgą Zmudczyńską-Pabich na czele oraz radni z ramienia miasta i powiatu.

Uroczystość uświetniły występy Ludowego Zespołu Artystycznego Ciechanów oraz zespołu Melodia. Na skrzypcach zagrała Amelka - podopieczna świetlicy przy PCK. Seniorzy otrzymali od młodych świetliczan pamiątkowej laurki. **erem**

FOT. RM

Dyrektor PCK w Ciechanowie Bożena Podleńska

W Domu Dziennego Pobytu PCK zaopiekowano się 15 osobami

Gruduskie Złote Gody

Aż 12 par z gminy Grudusk świętuje w tym roku Złote Gody, czyli jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. Z tej okazji wójt gminy Marek Piotrowicz wręczył parom medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznane przez Prezydenta RP, jako wyraz uznania dla miłości, wytrwałości i wzajemnego wsparcia naszych jubilatów.

- Serdecznie gratuluję wszystkim parom i życzymy wielu kolejnych lat w zdrowiu, szczęściu i miłości - powiedział wójt Piotrowicz. Życzenia parom złożyli także Przewodniczący Rady Gminy Michał Zakrzewski oraz z-ca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Jacek Sych. Miłym akcentem uroczystości był występ chóru Zielona Melodia. **erem**

FOT. UG W GRUDUSKU

Małżeństwom wręczono pamiątkowe medale

Ciechanowianie pozbyli się zbędnych śmieci

Pond 220 ton zbędnych odpadów wielkogabarytowych pozbyli się mieszkańcy Ciechanowa w ramach corocznej zbiórki przeprowadzonej przez jedną z miejskich spółek. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych odbierało tego typu odpady w ostatnich dniach października z zabudowy jedno i wielorodzinnej.

Mieszkańcy mieli możliwość pozbycia się starych mebli, dywanów, sprzętu AGD i RTV. Przy śmietnikach i pojemnikach na selektywną zbiórkę odpadów wystawiana mnóstwo opon samochodowych. PUK poinformował, że tylko tych ostatnich zebrano ponad 18 ton.

Ogólnie ciechanowianie pozbyli się 22 ton zbędnych odpadów: 180 ton tzw. wielkogabarytowych (krzeseł, mebli, łóżek) i około 30 ton sprzęty RTV i AGD. **erem**

W Opinogórze dzieci pójdą do żłobka

To już pewne, w przyszłym roku w Opinogórze Górnej powstanie publiczny żłobek. W ostatnich dniach października gmina podpisała umowę z wojewodą mazowieckim na dofinansowanie i realizację programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Aktywny Maluch 2022-2029".

Powstawanie żłobków w kolejnych gminach w kraju to likwidacja tzw. białych plam na mapie kraju, gdzie brakuje, a potrzebne są tego typu placówki oświatowe. Żłobek mieścić się będzie w budynku po banku, tuż obok urzędu gminy. Na parterze zostaną utworzone miejsca opieki dla 24 dzieci. Dofinansowanie wyniosło 1,3 mln złotych i całkowicie pokryło koszty powstania żłobka. Jak informuje gmina, rozpoczęcie funkcjonowanie żłobka przewidywane jest jesienią przyszłego roku. **erem**

W tym budynku, od przyszłego roku, mieścić będzie się gminny żłobek w Opinogórze

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT MŁAWSKI

Atrakcja raczej dla naukowców czy dziennikarzy, niż dla mieszkańców tej ziemi

Meteoryt z Grzebska

Nieduży Grzebsk, położony w gminie Wieczfnia Kościelna, na dawnym pograniczu mazowiecko - pruskim, nieoczekiwanie stał się znany w całej Polsce. W jego pobliżu bowiem 25 października br. o godzinie 4.19 spadł meteoryt. Co na to mieszkańcy tego cichego zakątka naszego kraju?

Wiadomość o tym wydarzeniu podała sieć bolidowa Skytinel, a za nią natychmiast powtórzyły ją liczne portale internetowe i inne media elektroniczne.

Największy okaz ma ważyć ok. 80 g

Zjawisko zarejestrowały kamery 11 - spośród wszystkich 25 - stacji należących do projektu Skytinel, m.in. Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Rzeszowskiej.

„Meteoroid zaczął być widoczny na wysokości 87,7 km i wszedł w atmosferę z prędkością 17,6 km/s., pod katem 17,7 st. względem powierzchni Ziemi. Początek jasnej fazy lotu nastąpił pod miejscowością Szepietowo w woj. podlaskim, a meteoroid przemieszał się na północny-zachód. Kamery naszej sieci bolidowej śledziły zjawisko ponad 8 sekund – zarówno z bliskich, jak i nieco bardziej odległych lokalizacji. Szczegółowa analiza nagrań pozwoliła nam ustalić, że skała dotarła do wysokości 29,4 km nad Ziemią, zwalniając do ok. 4 km/s. i gasnąc mniej więcej 25 km na wschód do Mławy w woj. mazowieckim. Pod koniec lotu ustało obtapianie powierzchni skały i wszystko wskazuje na to, że meteoryt dotarł do gruntu" – czytamy w artykule opublikowanym na platformie Skytinela, opracowanym przez Mateusza Żmiję, wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Meteorytowego, skupiającego „badaczy i miłośników kosmicznej materii". Zaskakują dość precyzyjne dane. Mało tego, na tej stronie znajdujemy też „symulację lotu meteoroidu po tym, gdy przestał być widoczny na nagraniach", przygotowaną przez współpracownika projektu, Węgra Gabora Kovago.

FOT. AUTOR

Centrum Grzebska dzisiaj, jednego z najstarszych grodów na Mazowszu

Tak czy inaczej, pod Grzebskiem spadł meteoryt najprawdopodobniej o wadze o wadze ok. 80 g. Oprócz tego zapewne wylądowały tam także mniejsze okazy, przypuszczalnie nieliczne. Bo: „Podczas lotu meteoroid uległ tylko jednej znaczącej fragmentalizacji, w połowie swojego lotu, będąc jeszcze wysoko nad Ziemią. Spodziewamy się więc, że najmniejsze kawałki oderwane od masy głównej, zostały skutecznie spalone w atmosferze" - to kolejny fragment tekstu Mateusza Żmiji.

Gdzie go szukać?

Pani Anna Wiśniewska, sołtys Grzebska i zarazem radna Rady Gminy Wieczfnia Kościelna, prowadzi sklep w swojej wsi, czynny od rana do późnego wieczora. Do niej więc przede wszystkim zachodzą dziennikarze i poszukiwacze owych darów z nieba. Mówi mi, że ma już tego dosyć. Pytają ją o to, gdzie to spadło, kto to widział, i ogóle… Ze mną nie chce rozmawiać o szczegółach. Zjawiają się kolejni klienci, trzeba ich obsłużyć. W dodatku zadzwonił jej telefon, zdaje się, że hurtownia wiezie towar. – Przez ten meoteroid Grzebsk stał się znany w kraju – próbuję przekonywać tę podwójną przedstawicielkę władzy lokalnej. – A przedtem nie był znany? – odpowiada dyplomatycznie.

Poniekąd ma rację. Grzebsk to jedna z najstarszych miejscowości na Mazowszu, wzmiankowany w tzw. falsyfikacie mogileńskim z 1065 roku. O jego bogatej przeszłości świadczą starożytne grodzisko i kościół św. Leonarda. Z tej świątyni w 2002 roku skradziono kilka drewnianych gotyckich rzeźb, w tym figurę Matki Bożej z XV wieku, niewykluczone, że pochodzącą z kręgu Wita Stwosza. Na szczęście to dzieło sztuki o wyjątkowej wartości, a przy tym od dawna otaczane kultem przez miejscowych wiernych, się odnalazło. Dzięki przytomności szeregowych warszawskich policjantów. Wówczas „Tygodnik Ciechanowski" obszernie pisał o tym niebywałej sprawie. Tutaj – dodajmy - urodził się Stanisław Grzepski, wybitny uczony polskiego renesansu, profesor Akademii Krakowskiej, patron Mazowsza w 2024 roku.

ŹRÓDŁO: SKYTINEL

Wyznaczony elipsą obszar w pobliżu Grzebska, na którym prawdopodobnie spadł meteoryt o przypuszczalnej wadze 80 g

Do Grzebska od czasu do czasu zaglądają miłośnicy historii. Wśród nich nie brakuje tropicieli tzw. skarbu generała Samsonowa, który miał być schowany gdzieś w pobliskich lasach czy w jakimś dworze. Wyjaśnijmy: Aleksander Samsonow dowodził armią rosyjską, która w 1914 roku uległa wojsku niemieckiemu w słynnej bitwie pod Tannenbergiem w Prusach Wschodnich. Dowódca, wycofują swoje oddziały, miał ukryć po drodze armijną kasę (złote ruble). To chyba bardziej legenda niż fakt, jednak zapala wyobraźnię dzisiejszych poszukiwaczy skarbów. Tak jak owa Bursztynowa Komnata.

Inni mieszkańcy Grzebska i okolicznych miejscowości, pytani przez mnie o meteoryt, wzruszają ramionami: - Kto go tam widział, on spadł o czwartej nad ranem, gdy ludzie jeszcze śpią. A gdzie go naprawdę szukać?

Przynajmniej niektórzy rolnicy, wypędzając bydło na pastwisko czy wykonując roboty polowe, na wszelki wypadek się rozglądają. A nuż… Do penetracji zachęca wiceprezes Żmija i prosi o przesyłanie informacji o znalezisku na adres internetowy Polskiego Towarzystwa Meteorytowego: kontakt@ptmet.org.pl

Radzi: „Podczas spacerów w rejonie spadku meteorytu należy wypatrywać skał o jasnym wnętrzu, pokrytych cienką, czarną skorupą obtopieniową, która powstaje pod wpływem wysokiej temperatury w trakcie przelotu przez atmosferę (w większości przypadków będzie ona matowa). Skała powinna mieć zaoblone krawędzie i możliwe, że na jej powierzchni będą widoczne niewielkie wgłębienia, przypominające odcisk palca w plastelinie (tzw. regmaglity)"

Zaznacza przy tym, że szansa na znalezienie czegoś z tego kosmicznego materiału w rejonie Grzebska jest nieduża. Bo – po pierwsze - spadło go tam niewiele. A po drugie – chodzi o teren pokryty polami, łąkami, lasami, kępami drzew, zakrzaczeniami.

Co to są meteoryty?

Najogólniej mówiąc, to okruchy i bryły skalne albo metaliczne, które spadają na Ziemię z przestrzeni kosmicznej. Są efektem rozpadu meteoroidów, które powstały kilka miliardów lat temu. Dlatego ten materiał jest niezwykle cenny w badaniach nad początkiem wszechświata.

Meteoryty dość często lądują na naszej planecie, tyle że na ogół tego nie zauważamy, choć na ogół towarzyszy im błysk na niebie. Jeśli chodzi o ziemie polskie, wręcz deszcz meteorytów spadł 30 stycznia 1868 roku na obszarze 127 km kw., położonym na północny wschód od Pułtuska. Przypuszczalnie składał się z ok. 70 tys. odłamków. Największy znaleziony tam okaz waży prawie 1 kg. Znaleziska z tego terenu można oglądać w Muzeum regionalnym w Puł;Tusku.

K.J.

10.624,70 zł w puszkach

Plon kwesty

Ponad 10,6 tys. zł zebrało Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Mławskiej podczas kwesty we Wszystkich Świętych i w Dniu Zadusznym na trzech mławskich cmentarzach - o przeszło 3,5 tys. zł więcej niż w ubiegłym roku. Pieniądze pójdą na odnowę zabytkowych, opuszczonych grobów.

W roli kwestarzy wystąpiło 20 członków i sympatyków TPZM, w tym jego prezes Michał Nowakowski, burmistrz Piotr Jankowski, przewodniczący Rady Miasta Filip Kowalczyk, wicestarosta Tomasz Chodubski i sekretarz powiatu Jerzy Kącki.

Prezes Nowakowski powiedział nam, że za zebraną kwotę na wiosnę przyszłego roku mają być poddane renowacji dwa groby. Które, o tym zadecyduje zarząd Towarzystwa.

Dodajmy, że 26 października grupa uczniów, harcerzy i działaczy TPZM uporządkowała groby zasłużonych mławian i ich otoczenie, a w przeddzień Wszystkich Świętych zapaliła na nich znicze.

Doroczne kwesty na cmentarzach TPZM prowadzi od 2005 roku. Dzięki temu zrewitalizowało już ok. 30 grobów, a m.in. żołnierzy Polskiej Organizacji Wojskowej i Armii Krajowej, powstańca styczniowego Józefa Czyżewskiego, harcerza Klemensa Sokalskiego poległego w czasie rozbrajania Niemców w 1918 roku, a także kapliczkę grobową rodziny Rudowskich.

(kj)

Michał Nowakowski (z prawej) i Janusz Dębski jako kwestarze na cmentarzu komunalnym w Mławie

Szkoły bogato doposażone

Sprzęt elektroniczny o wartości ponad 700 tys. zł otrzymały cztery mławskie szkoły ponadpodstawowe w ramach realizacji w latach 2018 – 2023 projektu „Zintegrowany rozwój szkolnictwa zawodowego", finansowanego przez samorząd województwa mazowieckiego. Efekty podsumowano na konferencji „Zawodowe Mazowsze przyszłości", która odbyła się na Stadionie Narodowym w Warszawie z udziałem marszałka Adama Struzika.

Co z tego projektu uzyskały mławskie szkoły, jeśli chodzi o pomoce niezbędne w nauczaniu. I tak do Technikum nr 1 w Zespole Szkół nr 1 („Budowlanka") trafiło m. in. 49 komputerów, trzy urządzenia wielofunkcyjne i projektor. Technikum nr 2 w ZS nr 2 (tzw. „Gary") dostało m.in. 36 laptopów, 17 komputerów, cztery tablice magnetyczne, cztery projektory. Technikum nr 3 w ZS nr 3 („Elektronik") wzbogaciło się m.in. o 10 zestawów komputerowych, 13 laptopów, sześć tabletów, 12 kamer IP. Technikum nr 4 w ZS nr 4 („Ekonomik") zaś otrzymało 16 zestawów komputerowych, 13 laptopów, 15 kas fiskalnych, sześć wag kalkulacyjnych, 15 czytników kodów.

Wszystko to ma służyć podnoszeniu kompetencji uczniów, przyszłych pracowników: wzbogacaniu umiejętności programowania „dwu- i trójwymiarowych materiałów interaktywnych", przydatnych na przykład w logistyce czy w praktyce „nowoczesnego handlowca", a także ma sprzyjać „wykorzystywaniu inteligentnych systemów dostępu do sfery", czyli po prostu informacji, wiedzy.

Uczniowie mławskich szkół, w ramach realizacji tego projektu, brali udział w kursach i warsztatach określonych takimi mianami, jak: „obsługa programów inżynierskich", „programowanie serwisów internetowych i aplikacji mobilnych", „techniki wykonywania makijażu i zdobienia paznokci" czy „trener personalny dietetyką sportową". Nauczyciele zaś uczestniczyli w szkoleniach z zakresu innowacji pedagogicznych, dotyczących zwłaszcza zastosowania programowania w praktyce dydaktycznej, w tym sztucznej inteligencji.

Rezultaty? Będą znane, gdy dzisiejsi uczniowie (wielu z nich zapewne ukończy studia wyższe) staną się pracownikami, albo gdy podejmą własną działalność gospodarczą.

(kj)

FOT. AUTOR

Zespół Szkół nr 2w Mławie, jeden z beneficjantów projektu „Zintegrowany rozwój szkolnictwa zawodowego", na Młodzieżowej Giełdzie Zawodów

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT PŁOŃSKI

Płońsk z prezydencją w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Miast Orędowników Pokoju

W dniach 23-26 października w mieście Slovenj-Gradec na Słowenii odbyło się 31. zgromadzenie ogólne Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Orędowników Pokoju i posiedzenie zarządu IAPMC. W trakcie zgromadzenia uchwalono, że miasto Płońsk obejmie prezydencję na rok 2025. Kadencja rozpocznie się jeszcze pod koniec tego roku.

Posiedzenie zarządu odbyło się w czwartek 24 października. Przewodniczył mu Victor Hadjavraam, burmistrz cypryjskiego miasta Morfu, dotychczasowy przewodniczący stowarzyszenia. Po nim przybyłych gości przywitał Tilen Klugler, sekretarz IAPMC i burmistrz Slovenj-Gradec. Następnie zatwierdzono protokół z poprzedniego posiedzenia zarządu, które miało miejsce w maju 2024 roku, oraz program kolejnego Zgromadzenia Ogólnego.

Drugiego dnia wydarzenia przedstawiono kandydatury na miasta przewodniczące Stowarzyszenia na najbliższe trzy lata. W wyniku obrad ustalono, że prezydencję na kolejne trzy lata obejmą Płońsk (2025), wspomniane wyżej Morfu (2026) i Coventry w Wielkiej Brytanii (2027). Uroczyście przywitano również nowego członka organizacji, serbskie miasto Gornji Milanovac.

Tego dnia ważnym punktem spotkania było przegłosowanie tekstu deklaracji miasta Slovenji Gradec, wzywającego do ogólnoświatowego zaprzestania działań wojennych. Deklaracja ta zostanie wkrótce przedłożona ONZ.

Ostatnie dwa dni wydarzenia upłynęły pod znakiem przemówień i debat na temat sposobów walki o pokój oraz krzewienia „kultury pokoju". Głos zabrał również burmistrz Płońska, Andrzej Pietrasik. W swoim przemówieniu przedstawił działania władz Płońska w kwestii pomocy dla Ukrainy oraz uchodźców, uciekających przed wojenną pożogą.

Burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik (pierwszy z prawej) opowiadał zebranym o pomocy swojego miasta dla ogarniętej wojną Ukrainy

Kolejne posiedzenie zarządu IAPMC odbędzie się wiosną 2025 roku w maltańskim mieście Zurrieq.

PB

Zatrzymali podejrzanego z 5 kg narkotyków

Wszystko dzięki „Rico"

We wtorek, 5 listopada, funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Płońsku zlikwidowali plantację konopi indyjskich. Zabezpieczono 5 kg narkotyków, zatrzymano również podejrzanego o prowadzenie upraw 24-latka z gminy Sochocin. Nieocenioną pomocą podczas akcji był przewodnik z KPP w Ciechanowie z psem tropiącym Rico.

Z posiadanych przez policjantów informacji wynikało, że 24-letni mieszkaniec tej gminy w miejscu swojego zamieszkania może posiadać znaczną ilość narkotyków, a do tego uprawiać konopie indyjskie. Na miejscu wsparcia kryminalnym udzielił przewodnik z Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie z psem służbowym Rico – przekazuje kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z płońskiej KPP.

W czasie przeszukania czworonożny funkcjonariusz poprowadził policjantów poza teren posesji w kierunku pobliskiej rzeki. Po drodze, przy ogrodzeniu, policjanci znaleźli dwa foliowe worki. W jednym z nich była materiałowa pięciokomorowa suszarka z wentylatorem, w której znajdował się susz roślinny, a w drugim papierowa torba z suszem i pudełko z foliowymi torebkami z suszem oraz krystaliczną substancją. Pies Rico poprowadził funkcjonariuszy dalej, zaznaczając miejsce, gdzie w równych rzędach, wytyczonych za pomocą palików i sznurka, rosło 36 krzewów konopi indyjskich. Rośliny znajdowały się w różnej fazie wzrostu. 24-latek przyznał, że zarówno znalezione worki z suszem, jak i plantacja należą do niego.

-Mężczyzna został zatrzymany. Policjanci zabezpieczyli należące do niego ponad 5 kg marihuany, 36 krzewów konopi indyjskich i 26 gramów mefedronu – dodaje Kinga Drężek-Zmysłowska.

Zatrzymany usłyszał zarzut utrzymywania nielegalnej plantacji konopi indyjskiej i posiadania znacznej ilości środków odurzających. Prokuratura zastosowała wobec oskarżonego środki zapobiegawcze w postaci dozoru policji i zakazu opuszczania kraju. 24-latkowi grozi 10 lat więzienia.

PB

Policjanci zabezpieczyli 5kg marihuany, 36 krzewów konopi indyjskich i 26 gramów mefedronu

Pies Rico spisał się na medal

Wirtualna strzelnica, hala sportowa

Już niedługo szkoła w Czerwińsku nad Wisłą zyska przenośną, multimedialną wideo-strzelnicę. O podpisaniu umowy na dostawę i montaż niezbędnych urządzeń poinformował w piątek 8 listopada Urząd Starostwa Powiatowego w Płońsku.

Celem założenia strzelnicy jest prowadzenie szkoleń strzeleckich na poziomie podstawowym i zaawansowanym dla klas mundurowych. Strzelnica opiera się nie tylko na technologii laserowej, ale też wirtualnej rzeczywistości. Technologia VR ma na celu realistyczne oddanie warunków korzystania z broni palnej, co ma pozytywnie wpłynąć na poziom umiejętności bezpiecznego posługiwania się nią.

Budowa i montaż przenośnej strzelnicy będą realizowane w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej, a dokładnie budowy boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Czerwińsku nad Wisłą, powstającego w ramach programu „Olimpia", zakładającego dofinansowanie budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich. Niewykluczone więc, że na nowym sprzęcie zyskają nie tylko klasy mundurowe, ale również sportowcy.

Wykonawcą strzelnicy będzie firma Produkcja i Wynajem Trenażerów Laserowych Paweł Szarek. Umowę z przedstawicielem firmy podpisali starosta Artur Adamski i wicestarosta Jacek Ryziński. Koszty prac wyceniono na 114 390 zł.

Gmina Załuski natomiast może powoli przygotowywać się do świętowania pomyślnego ukończenia już trwającej inwestycji. Mowa o nowo wybudowanej hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Władysława Reymonta w Stróżewie. Gmina otrzymała pozwolenie na użytkowanie obiektu.

Trybuny hali mogą zmieścić do 150 widzów

Jak podaje wójt gminy Załuski, Kamil Koprowski, na najbliższej sesji rady gminy Załuski opracowany zostanie regulamin korzystania z hali, w tym zasady wykorzystania obiektu przez osoby trzecie w czasie, kiedy nie jest służy zajęciom szkolnym.

Wyjątkowość hali przy „Reymoncie" na tle innych na terenie gminy polega na tym, że jest ona dostosowana do wszystkich dyscyplin halowych.

Uroczyste otwarcie obiektu nastąpi w grudniu. Dokładna data nie jest jeszcze znana. Koszty prac nad obiektem zamknęły się w kwocie 8 mln zł, z czego 4 mln gmina otrzymała w ramach dotacji od Samorządu Mazowsza.

PB

Umowa podpisana, czekamy na efekty

Nowa Kadencja Młodzieżowej Rady Powiatu Płońskiego

We wtorek, 5 listopada, odbyła się pierwsza sesja Młodzieżowej Rady Powiatu Płońskiego nowej kadencji. Na zebraniu wybrano nowe władze rady.

Role przewodniczącej i wiceprzewodniczącej po raz kolejny przypadły Izie Kopczyńskiej i Kindze Kowalewskiej. Na stanowisku sekretarza również bez zmian – w tej roli powraca Justyna Klimkiewicz.

Rada pełni funkcję doradczą dla zarządu powiatu, zwłaszcza w sprawach dotyczących młodzieży z klas ponadpodstawowych i starszych. W poprzedniej kadencji rada brała udział w organizacji wydarzeń kulturalnych i społecznych – między innymi forum młodzieży płońskiej, na którym zaproszeni specjaliści podejmowali tematy szczególnie ważne dla młodych, wkraczających w dorosłe życie ludzi. Dyskutowano o takich sprawach jak ekologia, wybór odpowiedniej ścieżki zawodowej i zdrowie psychiczne.

PB

Zabezpieczenie prawego brzegu Wisły

Gmina Czerwińsk nad Wisłą poinformowała o pomyślnym zakończeniu prac nad wzmocnieniem wałów przeciwpowodziowych na odcinku Wisły przepływającym przez tereny gminy. Inwestycją zajmowało się Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Prace zabezpieczające dotyczyły odcinka rzeki przepływającego przez dolinę Wychódźc-Wilkówiec. Koszty przebudowy wyniosły około 20 mln zł. W ramach prac wyrównano i podniesiono korony obwałowania, wyremontowano budowle wałowe, zabezpieczono korpus i podłoże wału przed nadmierną filtracją i otoczono skarpy Wisły opaską brzegową, zabezpieczając je tym samym przed działaniami erozji.

PB

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT PUŁTUSKI

Pułtusk przygotowuje wniosek

Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast

W poniedziałek 4 listopada w pułtuskim ratuszu odbyło się spotkanie dotyczące przygotowania przez gminę Pułtusk wniosku o dofinansowanie w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast.

FOT. UM PUŁTUSK

W spotkaniu uczestniczyli m.in. burmistrz Beata Jóźwiak, kierownicy i pracownicy wydziałów inwestycji i promocji oraz przedstawiciel firmy medycznej z Warszawy.

- Dofinansowanie w programie: do 100 % wartości zadania i wynosi łącznie od 44 848 000 zł (minimalna wartość wniosku) do 80 726 400 zł (maksymalna wartość wniosku). Program realizowany jest etapowo. Pierwszy etap polega na opracowaniu i złożeniu przez miasto-wnioskodawcę wniosku aplikacyjnego (wstępnej propozycji projektu) w terminie maksymalnie do 16 stycznia 2025 r. Wsparcie z programu można przeznaczyć na zadania w następujących obszarach: kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne, finansowanie dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wspieranie zarządzania migracjami i promowanie działań integracyjnych, efektywność energetyczna i energia odnawialna, transport publiczny, gospodarka wodno-ściekowa, zarządzanie odpadami, ochrona przyrody i bioróżnorodność, zdrowie i pomoc społeczna, poprawa bezpieczeństwa publicznego, mniejszości i grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społecznej, społeczeństwo obywatelskie i przejrzystość – informuje urząd miejski.

Szwajcarsko-Polski Program Współpracy (potocznie: Fundusze Szwajcarskie, Program Szwajcarski) to program, w ramach którego dzielone są fundusze, które Szwajcaria przeznaczyła na rozwój naszego kraju. Stało się tak na podstawie uzgodnień Szwajcarii z Unią Europejską oraz z Polską. Umowa, na podstawie której powstał program, została zawarta 5 grudnia 2022 roku w Warszawie. Obecnie mamy drugą edycję Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Wdrażanie poprzedniej edycji zakończyło się w 2017 roku. Głównym celem jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmacnianiu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską.

W ramach programu Szwajcaria przyznała Polsce ponad 320 mln franków szwajcarskich (łącznie z wkładem krajowym to kwota ponad 375 mln). Z tej puli niemal 328 mln (ponad 49 mln to wkład krajowy) przeznaczono na Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast. Tenże ma na celu podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, co będzie skutkowało zmniejszeniem różnic społeczno-gospodarczych w naszym kraju. Z programu mogą skorzystać średnie miasta zakwalifikowane przez Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego do grona tzw. 139 miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze (na liście jest m.in. Pułtusk).

RK

Nowy członek zarządu Eco Pułtusk

Arkadiusz Wiśniewski został członkiem zarządu Eco Pułtusk Sp. z o.o. (dawniej Pułtuskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych). Rada Nadzorcza spółki powołała go do tej funkcji 5 listopada.

- Nowo powołany członek zarządu posiada wykształcenie inżynierskie w zakresie ochrony środowiska oraz magisterskie w zakresie biotechnologii w ochronie środowiska. Ukończył także studia podyplomowe z bezpieczeństwa i higieny pracy. W 2014 roku uzyskał kwalifikacje w zakresie składowania odpadów. Posiada ponad 10 letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym w zarządzaniu zasobami ludzkimi oraz zakładami produkcyjnymi w sektorze gospodarki odpadami. W dotychczasowej pracy zawodowej czynnie uczestniczył w tworzeniu strategii rozwoju firmy oraz opracowywaniu planu budżetowego. W swojej pracy podejmował działania zmierzające do maksymalizacji wydajności przy jednoczesnym obniżaniu kosztów przedsiębiorstwa – przekazuje ratusz.

Stanowisko pozostawało nieobsadzone od 30 sierpnia, kiedy to odwołany z niego został Damian Szewczyk.

RK

FOT. ECO PUŁTUSK

Wymiana ciepła w Pułtusku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku, w porozumieniu z burmistrzem miasta oraz Przedsiębiorstwem Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Pułtusku, od 5 listopada koordynuje akcję pn. „Wymiana ciepła".

FOT. MOPS

- Akcja polega na możliwości pozostawienia lub wzięcia odzieży, obuwia, które mogą wielu osobom pomóc przetrwać najchłodniejszy czas w roku.

W dwóch miejscach w naszym mieście: przy ul. Nowy Rynek (w pobliżu sklepu Empik) i przy ul. New Britain (w pobliżu hali sportowej przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 4) stanęły specjalnie przygotowane, oznaczone szafy - wieszaki, w których osoby, które chcą pomóc potrzebującym mogą pozostawiać czyste zimowe ubrania (np. kurtki, polary, swetry, szaliki, czapki) i obuwie. Osoby, które zechcą skorzystać z tej formy pomocy – mogą wziąć potrzebne rzeczy i wykorzystać na własny użytek lub dla swoich bliskich – informuje MOPS.

MOPS zwrócił się również z apelem do mieszkańców Pułtuska o czujność i wrażliwość w stosunku do osób zagrożonych i potrzebujących pomocy (bezdomnych, zagrożonych zamarznięciem, zagrożonych z powodu wieku, samotności, problemów w poruszaniu się, niepełnosprawności, czy innych problemów zdrowotnych).

Sygnały można kierować do MOPS (tel. 23 692 52 65), Straży Miejskiej (23 692 06 12), Policji (112 lub 997), Pogotowia (999), Szpitala (23 691 99 01 lub 23 691 99 02) i Urzędu Miejskiego (23 692 00 01). Telefon interwencyjny w sprawie osób bezdomnych to 987 (całodobowo).

- Dane o adresach najbliższych schronisk i noclegowni województwa mazowieckiego dostępne są w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku oraz na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie. Licząc na współpracę, mam nadzieję, że podjęte odpowiednio wczesne działania w zakresie rozeznania potrzeb, skoordynowanie działań wszystkich służb i instytucji oraz pomoc międzysąsiedzka przyczynią się do złagodzenia negatywnych skutków niskich temperatur i pomogą uniknąć tragicznych w skutkach następstw zimy – przekazuje MOPS.

RK

Droga, świetlica, kanalizacja

Gmina Zatory poinformowała o postępach niektórych prac budowlanych na swoim terenie.

FOT. UG ZATORY

Aktualnie trwają prace związane z modernizacją budynku świetlicy wiejskiej w Dębinach.

Zakres prac obejmuje m.in.: remont stropu, ocieplenie budynku, wymianę elewacji, modernizację instalacji elektrycznej, montaż klimatyzatorów, malowanie ścian i sufitów.

W połowie grudnia powinna zakończyć się przebudowa drogi wewnętrznej w Zatorach.

- Zakres robót obejmuje roboty przygotowawcze i rozbiórkowe, usunięcie warstwy ziemi urodzajnej, wykarczowanie krzewów,zagęszczenie i profilowanie podłoża oraz wysypanie warstw z kruszyw naturalnych oraz uwałowanie. Przebudowa drogi wpłynie korzystnie na jakość i komfort życia mieszkańców, którzy mieli bardzo utrudniony dojazd do swoich posesji – informuje gmina.

Oba powyższe remonty współfinansowane są ze środków samorządu województwa.

31 października zakończył się pierwszy etap prac związanych z budową kanalizacji w Zatorach.

- Pierwszy zakres prac obejmował wykonanie robót kanalizacji sanitarnej na ulicy Słonecznej. Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Programu Polski Ład – dodaje urząd.

RK

Wszystkich Świętych

6 kolizji i 1 wypadek

Pułtuscy policjanci podsumowali działania w związku z okresem Wszystkich Świętych. W okresie od 31 października do 4 listopada, na drogach miasta i powiatu pułtuskiego doszło do 6 kolizji i jednego wypadku drogowego.

FOT. MAZOWIECKA POLICJA

Do głównych zadań policji w tym czasie należało zapewnienie płynności ruchu, zarówno na głównych ciągach komunikacyjnych, jak i drogach prowadzących do cmentarzy. W miejscach występowania znaczących spowolnień i utrudnień kierowanie ruchem odbywało się ręcznie. Mundurowi egzekwowali przestrzeganie ograniczeń prędkości i zwracali uwagę na stan trzeźwości i stan psychofizyczny kierowców. Reagowali także na nieprawidłowe zachowania kierowców samochodów wobec pieszych, zwłaszcza w rejonie oznakowanych przejść. Funkcjonariusze apelowali również do pieszych o zadbanie o swoją widoczność i zalecali korzystanie z transportu publicznego. Dodajmy, że w dniach: 31 października w godz. 18:00 – 22:00 i 1 listopada w godz. 8:00 – 22:00 obowiązywał zakaz ruchu pojazdów i zespołów pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 12 ton, z wyłączeniem autobusów oraz niektórych innych pojazdów ze względu na rodzaj wykonywanego przewozu.

- Największe natężenie ruchu odnotowano na DK-61, co nie było zaskoczeniem. Duże natężenie ruchu było również w rejonach cmentarzy oraz na drogach dojazdowych do nich (…) W trakcie trwania akcji Wszystkich Świętych na terenie powiatu pułtuskiego doszło do 6 kolizji i 1 wypadku drogowego. Całe szczęście nie zakończyły się tragicznie. W czwartek (31.10) w m. Topolnica 18-letni kierujący seatem, na prostym odcinku drogi gruntowej najprawdopodobniej nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze, straciła panowanie nad pojazdem i dachował. W wyniku poniesionych obrażeń 16-letnia pasażerka pojazdu została przewieziona do szpitala. W piątek (1.11) na terenie powiatu pułtuskiego doszło do niegroźnych kolizji drogowych. Przyczynami zdarzeń w dwóch przypadkach było wtargnięcie na jezdnię dzikiego zwierzęcia, trzej kierowcy pojazdów nie ustąpili pierwszeństwa przejazdu, natomiast w ostatnim przypadku było nieprawidłowe omijanie. W ciągu pięciu minionych dni policjanci zatrzymali 1 nietrzeźwego kierującego rowerem – przekazała mł. asp. Magdalena Bielińska z KPP Pułtusk.

W tym czasie na drogach całego garnizonu mazowieckiego doszło do 15 wypadków, w wyniku których rannych zostało 19 osób. Na szczęście żadne z tych zdarzeń nie zakończyło się tragicznie. Policjanci udaremnili także jazdę aż 40 nietrzeźwym kierowcom.

RK

Ponad 18,5 tys. na renowację nagrobków

1 listopada na Cmentarzu św. Krzyża w Pułtusku odbyła się XX Kwesta.

FOT. POWIAT PUŁTUSKI

Zbiórkę na renowację zabytkowych nagrobków rozpoczęła rano burmistrz Beata Jóźwiak (oprócz niej brali udział również m.in. zastępca Mateusz Miłoszewski oraz radni miejscy wraz z przewodniczącym Łukaszem Skarżyńskim). Powiat pułtuski reprezentował starosta Jan Zalewski.

- W tym roku zebrano aż 18 524,64 PLN i 5 dolarów USA. Dziękujemy z całego serca wszystkim kwestującym, darczyńcom i wolontariuszom – informuje ratusz.

RK

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT ŻUROMIŃSKI

Niespodziewany gość na sesji

Posłanka chce nawiązać współpracę z powiatem

Anna Cicholska, posłanka na Sejm RP z ramienia PiS uczestniczyła w posiedzeniu Rady Powiatu Żuromińskiego. Zaoferowała swoją pomoc w rozwiązywaniu problemów samorządów lokalnych.

We wtorek (29 października) odbyła się sesja nadzwyczajna Rady Powiatu w Żurominie. Jeszcze przed rozpoczęciem obrad przewodniczący rady Zygmunt Liszewski oddał głos przybyłej do Żuromina posłance Annie Cicholskiej.

Posłanka wyjaśniała, że pełni swoją funkcję już trzecią kadencję. W bieżącej Anna Cicholska zasiada w parlamentarnej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz należy do Parlamentarnego Zespołu ds. rozwiązywania problemów Polski „Powiatowo-gminnej", gdzie pełni funkcję sekretarza. Jej aktywność w Sejmie była właśnie powodem odwiedzin na sesji Rady Powiatu Żuromińskiego (wcześniej na sesji Rady Powiatu Ciechanowskiego, a później sesji Rady Powiatu Mławskiego).

- Przede wszystkim zależy mi bardzo na tym, aby poznać doskonale potrzeby samorządu i w jaki sposób możemy wpłynąć, żeby pewne działania naprawcze wprowadzić. A wszystkim nam zależy na tym, żeby nasze małe ojczyzny się rozwijały – wskazała na intencje swojej wizyty posłanka PiS.

Następnie wskazała, że jej uwadze nie umknął fakt otwarcia krytej pływalni w Żurominie, co uważa za sukces władz powiatu. Anna Cicholska niespodziewanie zaczęła wymieniać środki zewnętrzne pozyskane na ten cel przez powiat – „[...]15 mln zł było dedykowane z Polskiego Ładu, a 12 mln zł z Ministerstwa Sportu. Czyli to środki zewnętrzne, które zostały skierowane do samorządu, można powiedzieć, że pozwoliły na tak dużą inwestycję [...]".

Jako, iż w kuluarach pojawiły się głosy krytyczne co do braku obecności na otwarciu pływalni przedstawicieli ówczesnego rządu (PiS), chociaż, zdaniem członków i sympatyków tej opcji politycznej, aktywnie wspierali władze powiatu w pozyskaniu 27 mln zł na tę inwestycję, można się było spodziewać „wytknięcia" tego faktu przedstawicielom powiatu. Posłanka jednak zaskoczyła i zamiast politycznej potyczki członkowie rady oraz obserwujący sesję usłyszeli gratulacje.

- Gratuluję panu staroście, wszystkim samorządowcom tej inwestycji. Na pewno dla mieszkańców jest to wspaniała sprawa – podkreśliła Anna Cicholska.

W dalszej części swojej wypowiedzi posłanka poruszyła kwestię nowelizacji ustawy o finansowaniu JST (jednostek samorządu terytorialnego). Stwierdziła także, że nowe założenia do ustawy budzą wiele obaw, ale rzeczywistej oceny wprowadzonych zmian będzie można dokonać dopiero po kilku latach od ich wprowadzenia. Następnie przeszła do kwestii poprzedniego i aktualnego wsparcia rządowego dla samorządów. Przypomniała, że za czasów rządu poprzedniej kadencji do powiatu żuromińskiego trafiło ok.6-7 mln zł, a teraz „małe gminy dostały 1,5-2 mln zł i z niepokojem patrzą, jak te budżety spinać". Według Anny Cicholskiej (i nie tylko) ustawa o JST dedykowana jest dużym samorządom, takim jak Warszawa. Na ten fakt uwagę zwracają także nieoficjalnie członkowie koalicji rządzącej. Na koniec swojego przemówienia posłanka ponownie zaoferowała powiatowi współpracę w zakresie działania na rzecz lokalnych samorządów na poziomie parlamentarnych, o ich uwagi i sugestie.

Jeszcze zanim Anna Chicholska usiadła zwrócił się do niej obecny na sali mieszkaniec Brudnic, który, jak podkreślił, od 6 lat i 5 miesięcy walczy o wybudowanie na swojej działce w sąsiedztwie rzeki Wkry (39 arów) domu dla córki. Ten problem niejednokrotnie poruszaliśmy na naszych łamach, przedstawiając zdania wszystkich stron tego konfliktu. Problem polega na tym, że działka znajduje się w obrębie 100 metrów od linii brzegowej rzeki, a strefa ta jest objęta zakazem budowania budynków mieszkalnych, ale nie gospodarczych.

- Czym ja zasłużyłem, żeby była natura?!- grzmiał na sali mieszkaniec Brudnic.

Anna Cicholska zaoferowała mu swoją pomoc, jednak nie podczas obrad sesji, aby ich nie zakłócać.

Po tym dłuższym wstępie radni przeszli do bloku głosowań. Przyjęli jednogłośnie m.in. sprawozdanie finansowe szpitala oraz zmiany w budżecie i WPF-ie (Wieloletniej Prognozie Finansowej). Starosta Jerzy Rzymowski podsumował działania i inicjatywy podjęte przez powiat w okresie międzysesyjnym. Poinformował także o efektach oddolnej inicjatywy rolników, którzy zorganizowali pomoc dla powiatów dotkniętych powodzią. Jak wskazał, z powiatu żuromińskiego na południe wysłano 26 ciężarówek z darami w postaci siana, słomy, kiszonki oraz zbóż. Podkreślił, że to jedna z najważniejszych obecnie form pomocy. Najbardziej w akcję zaangażowali się gospodarze z gmin Lutocin, Bieżuń oraz Żuromin, czyli z najbardziej rolniczych terenów powiatu żuromińskiego.

Zarówno starosta jak i przewodniczący rady Zygmunt Liszewski poinformowali, że wszyscy radni w terminie złożyli oświadczenia majątkowe za 2023 rok. W sumie wpłynęło 97 oświadczeń majątkowych, zarówno pracowników starostwa, jak i członków Zarządu Powiatu Żuromińskiego oraz radnych tej i poprzedniej kadencji, które przekazane zostały do Urzędu Skarbowego w Żurominie celem weryfikacji. W wyniku analizy przeprowadzonej przez pracowników US nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie międzysesyjnym wpłynęła skarga na działania starosty wniesiona przez osobę fizyczną oraz pismo wójt gminy Siemiątkowo Ewy Naguszewskiej o wparcie finansowe od powiatu dla gminy (skarga i wniosek jeszcze wówczas nie zostały rozpatrzone). Przewodniczący rady poinformował także, że wpłynęło pismo od komendanta KPP w Żurominie o wsparcie przy zakupie dwóch alkomatów, a zarząd powiatu do prośby tej się przychylił. Komendant wnioskował także o dofinansowanie zakupu radiowozu (25 tys. zł) i 5 tys. zł na zakup alkomatu. O dofinansowanie zawnioskował także komendant KP PSP w Żurominie, na montaż instalacji fotowoltaicznej w 2025 roku na siedzibie komendy. O wnioski komendantów Zygmunt Liszewski dopytywał Jerzego Rzymowskiego, zwłaszcza o to, czy wniosek policji został już zatwierdzony.

- Wnioski służb troszeczkę nieskoordynowanie się pojawiają. Panowie, komendant policji i komendant straży, że tak powiem, różnymi pismami nas bombardują. Natomiast, porządkując to, zarząd przychylił się do prośby dotyczącej dofinansowania zakupu urządzenia do badania trzeźwości kierowców. To jest kwota 21 tys. zł i to załatwia temat policji. Jeśli natomiast chodzi o straż pożarną, to jest wniosek o ujęcie w budżecie na przyszły rok dofinansowania do montażu fotowoltaiki na budynku strażnicy w Żurominie. To jest do nierozparzenia w kwestii budżetu na przyszły rok – podsumował starosta.

W ten sposób zakończyła się sesja Rady Powiatu Żuromińskiego. Kolejnej można spodziewać się w listopadzie.

kuj

Wciąż nie wiadomo, kto zostanie dyrektorem

Konkurs bez rezultatu

Do Urzędu Gminy i Miasta w Żurominie wpłynęły cztery oferty dotyczące konkursu na dyrektora Żuromińskiego Centrum Kultury. Jak się dowiedzieliśmy, żaden kandydat nie spełnił wymogów formalnych.

W czwartek (7 listopada) komisja konkursowa w składzie: Beata Łebkowska (przewodnicząca, wiceburmistrz), Maria Iwona Kortes (sekretarz gminy), Grażyna Sikut (skarbnik gminy), Bożena Fijałkowska (kierownik Wydziału Oświaty, Sportu i Zdrowia) oraz Emilia Waszczuk (kierownik Wydziału Organizacji) zakończyła pierwszy etap naboru polegający na weryfikacji złożonych dokumentów pod względem formalnym. Wtedy też okazało się, że żadne z czworga kandydatów tego wymogu nie spełniło. Do drugiego etapu, czyli przedstawienia komisji konkursowej programu na bieżące i przyszłe funkcjonowanie ŻCK zatem w ogóle nie doszło.

W związku z tym w piątek (8 listopada) burmistrz zarządzeniem ogłosił kolejny konkurs na dyrektora ŻCK. Dokumenty kandydaci mogą składać w UGiM w Żurominie do 22 listopada br. do godz. 14:00. Konkurs najprawdopodobniej zostanie rozstrzygnięty do 5 grudnia. Tymczasem Janusz Kuklewicz wciąż pozostaje jednocześnie dyrektorem Żuromińskiego Centrum Kultury oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Lidzbarku.

Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że posadą zainteresowanych było więcej osób, jednak dla nich przeszkodą okazały się... niskie zarobki na tym stanowisku (w ich ocenie). Wygląda na to, sądząc po zainteresowaniu czworga innych kandydatów, że nie wszystkich zniechęca ta kwestia. Czy drugi konkurs przyniesie przełom w tej sprawie? Przekonamy się w grudniu.

kuj

Tragiczne odkrycie mieszkańca Brudnic

Ciało na brzegu Wkry

Do Komendy Powiatowej Policji w Żurominie wpłynęło zgłoszenie od zaniepokojonej o losy męża żony. Mężczyzna wyszedł z domu w dwa dni wcześniej i nie powrócił.

Jak poinformował nas Tomasz Łopiński, oficer prasowy KPP w Żurominie, 66-letni mieszkaniec Żuromina z domu wyszedł około południa w sobotę (2 listopada), jednak nie poinformował rodziny dokładnie o swoich planach na ten dzień. Nie wrócił na noc do domu, jednak z bliskimi nawiązał jeszcze tego dnia kontakt telefoniczny. Potem już nie było odzewu.

W poniedziałek (4 listopada) rano zaniepokojona o nieobecność męża kobieta poinformowała policję. Jeszcze tego samego dnia, około godz. 17, do dyżurnego wpłynęło zgłoszenie od mieszkańca Brudnic, który na brzegu rzeki dostrzegł ciało człowieka.

- W czynnościach na miejscu brał udział prokurator. Odbędzie się sekcja zwłok, która pozwoli poznać dokładne okoliczności śmierci mężczyzny - wskazuje Prokurator Prokuratury Rejonowej w Mławie Marcin Bagiński.

Prokuratura nie udziela na obecnym etapie dodatkowych informacji w tej sprawie. Policja potwierdza, że znaleziony na brzegu Wkry w Brudnicach mężczyzna to 66-letni mieszkaniec Żuromina.

Do czasu oddania tego tekstu do druku wciąż nieznane pozostawały okoliczności śmierci mężczyzny. O wyniku pracy śledczych poinformujemy na naszej stronie ciechpress.pl.

kuj

FOT. UGIM W ŻUROMINIE

FOT. KPP ŻUROMIN

Groźna sytuacja

Zderzenie ze słupem w Rzężawach

Kierująca fordem mieszkanka pow. żuromińskiego z niewyjaśnionych przyczyn uderzyła w słup przesyłowy w pobliżu sklepu w Rzężawach (gm. Żuromin). Służby usuwały skutki kolizji przez kilka godzin.

Tomasz Łopiński, oficer prasowy KPP w Żurominie, poinformował, że do zdarzenia doszło we wtorek (5 listopada) po godz. 10. Kierująca osobówką, na niewielkim łuku drogi, straciła panowanie nad pojazdem i uderzyła w betonowy, podwójny słup, który pod wpływem siły uderzenia się złamał, a linie upadły na drogę. Na szczęście w pobliżu sklepu nie było przechodniów.Nikomu nic się nie stało.

Mieszkanka powiatu żuromińskiego na miejscu została ukarana mandatem karnym. Przez kilka godzin policja, straż i pogotowie energetyczne usuwały skutki kolizji. Linie energetyczne upadły na jezdnię, całkowicie ją blokując.

Policja apeluje o zachowanie ostrożności na drodze.

kuj

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT PRZASNYSKI

W klasztorze Ojców Pasjonistów

Przy otwartych katakumbach

Jak co roku, 2 listopada w klasztorze Ojców Pasjonistów msza św. i procesja odbywa się przy otwartych katakumbach.

FOT. FB PARAFIA OJCÓW PASJONISTÓW

Tego dnia można zejść do znajdującej się w prezbiterium kościoła krypty i pomodlić się przy grobach kapłanów i zakonników. Do 1989 r. w podziemiach kościoła Ojców Pasjonistów spoczywały szczątki doczesne Sługi Bożego o. Bernarda Kryszkiewicza (1915-1945). W tymże roku dokonano ich ekshumacji i złożono je w sarkofagu w kruchcie kościoła. Trwają starania o jego beatyfikację. Kościół i klasztor otrzymało Zgromadzenie Męki Jezusa Chrystusa – pasjonistów w 1923 r. Zakonnicy kontynuowali odbudowę kościoła i klasztoru ze zniszczeń wojennych. W czasie II wojny światowej część zakonników wywieziono do obozu w Działdowie i tam ich zamordowano. Niemcy kościół zamienili na spichlerz, a budynki klasztorne na szpital i więzienie. Po wojnie kościół był wielokrotnie remontowany.

ES

Bogate

Ekologia, cyberświat i taniec

Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Narzymskiego w Bogatem realizuje dwa projekty w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

FOT GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. JÓZEFA NARZYMSKIEGO W BOGATEM

Pierwszy z projektów to projekt p.n. „Wiek nie gra roli – sceniczne lekcje ekologii i cyberświata" (kwota dofinansowania ze środków UE - 42 685,12 zł) oraz drugi projekt p.n. „Utworzenie zespołu tanecznego przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Bogatem" (kwota dofinansowania ze środków UE 26 595,00 zł).

Przedsięwzięcia realizowane są w ramach Inwestycji A2.5.1: Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju.

„Wiek nie gra roli – sceniczne lekcje ekologii i cyberświata" mają na celu aktywizację seniorów oraz edukację z zakresu ekologii i cyberbezpieczeństwa. Zamysłem biblioteki jest także, aby do tych działań włączyć młodsze pokolenia. Projekt obejmuje m.in. warsztaty aktorskie, których efektem będzie edukacyjny spektakl, wystawiony finalnie na scenie biblioteki. Przedstawienie będzie także nagrane i udostępnione online, by umożliwić obejrzenie go przez szerszą publiczność. Warsztaty aktorskie prowadzi Arkadiusz Smoleński – Bartek z serialu „M jak Miłość", który pochodzi z Kijewic koło Przasnysza i jest absolwentem przasnyskiego LO im. KEN. Poza warsztatami aktorskimi, będą także miały miejsce spotkania z logopedą i nauczycielem śpiewu, wyjazd do teatru o tematyce ekologicznej oraz warsztaty z ekspertami ds. ekologii i cyberbezpieczeństwa. Projekt zakłada również stworzenie materiałów edukacyjnych – prezentacji, plakatów i tematycznych folderów.

Drugi z projektów – to utworzenie grupy tanecznej, do której zgłosiło się 25 dzieci z terenu gminy Przasnysz w wieku od 5 do 15 lat. Już na początku listopada grupa z opiekunkami i trenerką odwiedziła warszawski Teatr Capitol, gdzie dzieci obejrzały musical „Dreams". Na uczestników projektu czekają cotygodniowe zajęcia, na których poznawać będą podstawowe kroki taneczne oraz przygotują choreografię. Wystąpią podczas gali finałowej. W ramach projektu, oprócz zajęć tanecznych prowadzonych przez zatrudnionego instruktora, uczestnicy poznają również zasady ekologii oraz bezpieczeństwa w sieci.

ESKA

LGD Północne Mazowsze uczy i doradza

W siedzibie Lokalnej Grupy Działania „Północne Mazowsze" w Chojnowie odbyło się spotkanie, w którym wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych i Kół Gospodyń Wiejskich z obszaru działania LGD – subregion ostrołęcki i ciechanowski.

FOT. FB LGD PÓŁNOCNE MAZOWSZE

Spotkanie zorganizowane zostało wspólnie z Mazowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej, prowadzonym przez Fundację „Fundusz Współpracy". Warsztaty moderowały ekspertki – Dorota Macioch-Kowalska i Katarzyna Walat. Po warsztatach uczestnicy wzięli udział w spotkaniu informacyjno – konsultacyjnym, które było związane z wdrażaniem Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027. Przedstawiciele LGD przedstawili możliwości finansowania inicjatyw lokalnych w ramach realizacji projektów grantowych, na które LGD będzie ogłaszać nabory wniosków, a także możliwości wsparcia projektów przez fundusze unijne, programy krajowe oraz inne granty dostępne dla organizacji pozarządowych. Omówiono procedury składania wniosków oraz zasady przyznawania dofinansowań.

Wydarzenie miało na celu pokazanie możliwości podejmowania współpracy, nawiązywania partnerstw oraz wspierania lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju społeczności. Podczas spotkania uczestnicy omawiali potrzeby swoich organizacji i wspólnie zastanawiali się nad kierunkami rozwoju.

ES

Sanie Świętego Mikołaja

Stowarzyszenie Arena Dobra stało się właścicielem niecodziennego nabytku - sań Świętego Mikołaja. Wystawił je na sprzedaż jeden z klubów motocyklowych.

FOT. ARENA DOBRA

Ponieważ członkowie stowarzyszenia angażują się gorąco w liczne przedświąteczne akcje, sanie takie mogą stać się ich doskonałym uzupełnieniem. Ozdobione w świąteczne postacie z bajek, stojąc na rynku miejskim z pewnością będą cieszyć oko przasnyszan. Wcześniej jednak trzeba je wyremontować. W remont zaangażowały się Warsztaty Terapii Zajęciowej w Przasnyszu, w ramach pracowni stolarskiej prowadzonej przez Tomasza Kaczorka i pracowni ceramicznej prowadzonej przez Artura Jakubowskiego. Materiały potrzebne do remontu zapewniło stowarzyszenie. Do WTZ zostały przewiezione na lawecie i uczestnicy warsztatów z chęcią przystąpili do pracy, którą z całą pewnością traktować można jako element rehabilitacji zawodowej, a która także jest kształtowaniem poczucia, że robią coś dla innych. Zdaniem Marcina Sachmacińskiego, kierownika WTZ - korzyści z tego działania są obopólne.

ESKA

Planowanie przestrzenne

Miasto Przasnysz powołało Miejską Komisję Urbanistyczno–Architektoniczną składającą się ze specjalistów i ekspertów z zakresu planowania przestrzennego.

W skład nowej Komisji weszli: Karina Konarzewska – projektantka i urbanistka; dr Piotr Fogiel – wykładowca, praktyk, urbanista; Lucjan Chojnowski – praktyk urbanista i Mariusz Prusik – pracownik samorządowy.

Komisja ma formę doradczą i będzie opiniować kwestie odnoszące się do planowania przestrzennego. Komisja będzie także współpracować przy tworzeniu Planu Ogólnego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i do którego samorząd Przasnysza już się przygotowuje. Jest to ważny dokument dla polityki przestrzennej miasta, a każda decyzja o warunkach zabudowy będzie musiała być z nim zgodna.

ES

Seniorzy z Bogatego i Krasnego

W V Przeglądzie Artystycznym Twórczości Osób Starszych w Warszawie, organizowanym przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, który odbył się 3 i 4 listopada, obok chóru Nowe Legato z Ciechanowa i „Wesołej Gromadki" z Krasnego, wzięli również udział seniorzy z Klubu Senior+ z Bogatego.

ESKA

FOT. FB Z ŻYCIA GMINY PRZASNYSZ

eprasa.pl dbccee2f50

POWIAT MAKOWSKI

Inwestycje w powiecie makowskim

Ponad 10,4 mln zł na drogi i sprzęt dla OSP

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego rozstrzygnął nabór w ramach projektu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju". Z dofinansowań skorzystają gminy Szelków oraz Różan, a także powiat makowski.

Mazowsze dla równomiernego rozwoju" to jeden z najważniejszych i cieszących się największym zainteresowaniem programów wsparcia realizowanych przez samorząd województwa mazowieckiego. Pozwala lokalnym samorządom realizować kosztowne inwestycje, które są dla nich ważne z punktu widzenia jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców.

– To już kolejne środki, które w ramach programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju" przekazujemy na inwestycje w regionie ostrołęckim. Wcześniej w październiku umowy o wartości blisko 8 mln zł podpisaliśmy z beneficjentami z powiatów przasnyskiego i ostrowskiego. Teraz ponad 28,6 mln zł pomoże zrealizować projekty w powiatach wyszkowskim, makowskim i ostrołęckim – mówi członkini zarządu województwa mazowieckiego Janina Ewa Orzełowska.

Gminy Różan i Szelków (powiat makowski) otrzymają łącznie z programu prawie 6,4 mln zł na przebudowę dróg gminnych. Natomiast Starostwo Powiatowe w Makowie Mazowieckim dostanie także 4 mln zł na modernizację 4,7-kilometrowego odcinka drogi powiatowej nr 2122W Rzewnie–Grudunki–Brzóze.

Ponadto gmina Szelków otrzymała wsparcie w wysokości niemal 40 tys. zł na wyposażenie dla strażaków z OSP Pomaski Wielkie. Dzięki środkom zewnętrznym i wsparciu gminy strażacy otrzymali sprzęt za ponad 77 tys. zł. Zakupiono m.in. sześć kompletów ubrań specjalnych, dwa węże ssawne i motopompę. W poniedziałek (4 listopada) w Szelkowie odbyło się uroczyste przekazanie sprzętu, w którym brali udział, oczywiście oprócz strażaków, m.in. Janina Ewa Orzełowska, wójt Arnold Grossmann, Radosław Parzych, dyrektor UMWM delegatury w Ostrołęce, a także pracownicy gminy.

kuj

Gra dla bystrych umysłów

Powiatowy Turniej Szachowy

Niektórzy twierdzą, że nic tak nie kształtuje logiki i strategicznego myślenia jak szachy. Gra ma wielu młodych entuzjastów, dla których zorganizowano powiatowy turniej.

FOT. POWIAT MAKOWSKI

Za kolebkę tej gry uznawane są Indie. Według źródeł pisanych gra ta była już znana w Persji na dworze szacha Chosrowa I Anoszirwana w latach 70. VI wieku naszej ery, gdzie przywieziona została w darze od indyjskiego radży. Indyjska czaturanga (bo tak się pierwotnie szachy nazywały) została w Persji przekształcona w czatrang, a po opanowaniu tego kraju przez Arabów uległa kolejnym przemianom. W miarę popularyzacji gry na świecie jej zasady uległy niewielkim modyfikacjom. Szachy swój złoty okres miały w epoce renesansu, zwłaszcza w Hiszpanii i we Włoszech. Pierwszy wielki, międzynarodowy turniej szachowy rozegrano w 1851 roku w Londynie. W 1970 roku dwóch radzieckich kosmonautów, Andrijan Nikołajew i Witalij Siewastjanow, rozegrało pierwszą w historii partię szachową pomiędzy szachistami przebywającymi w przestrzeni kosmicznej a ich kolegami na Ziemi.

Największe sukcesy spośród polaków w grze w szachy osiągał Akiba Rubinstein przed I wojną światową.

Gra ta ma bogatą i ciekawą historię i od wieków fascynuje i zajmuje ludzi na całym świecie.

W środę (6 listopada) w Gminnym Ośrodku Kultury w Krasnosielcu odbył się Powiatowy Turniej Szachowy w ramach Powiatowych Igrzysk Dzieci i Młodzieży 2024/2025. Gospodarzem wydarzenia była Szkoła Podstawowa w Rakach, która zapewniła wspaniałą atmosferę do intelektualnej rywalizacji. W turnieju wzięły udział dzieci i młodzież ze szkół podstawowych w powiecie makowskim. Wyniki w kategorii dzieci przedstawiły się następująco: pierwsze miejsce SP Karniewo, drugie miejsce SP Sypniewo, a trzecie miejsce podium SP Krasnosielc, czwarte miejsce SP Raki, piąte SP Gąsewo i szóste SP Amelin.

W kategorii młodzieżowej podium okazało się identyczne jak w przypadku kategorii dla dzieci, a więc pierwsze miejsce zajęła drużyna z SP w Karniewie, drugie z SP w Sypniewie, a trzecie z SP w Krasnosielcu. Czwarte miejsce zajęła drużyna z SP Raki, piąte z SP w Makowie Mazowieckim, a szóste z SP Amelin.

kuj

KRONIKA POLICYJNA

CBŚP podsumowuje akcję w Krzemieniu

FOT. CBŚP

Centralne Biuro Śledcze Policji w połowie sierpnia przeprowadziło działania na jednej z posesji w Krzemieniu (pow. makowski). Teraz poznajemy szczegóły tej sprawy, o której wówczas pobieżnie informowaliśmy.

Policjanci Wydziału do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Narkotykowej Zarządu w Lublinie Centralnego Biura Śledczego Policji ustalili, że na terenie województwa mazowieckiego działa zorganizowana grupa przestępcza, której członkowie zajmują się nielegalną produkcją narkotyków syntetycznych jak również dalszą ich dystrybucją.

- Kilkumiesięczna praca funkcjonariuszy doprowadziła ich do jednej z posesji w powiecie makowskim, gdzie w wyniku podjętych działań funkcjonariusze ujawnili działającą linię produkcyjną 3-CMC tzw. klofedronu oraz znaczne ilości substancji psychotropowych. Ponadto ujawniono kilka tysięcy litrów odczynników chemicznych, elementy ochrony osobistej, reaktory, zamrażarki, kilkaset sztuk różnego rodzaju pojemników, kanistrów i kuwet - wymienia Krzysztof Wrześniowski, rzecznik prasowy CBŚP.

Na miejscu funkcjonowania laboratorium zatrzymano wówczas jedną osobę, która w przestępczym procederze pełniła funkcję tzw. chemika. Przeprowadzone czynności wspierane były przez zespół specjalny CBŚP. Po przeprowadzeniu oględzin okazało się, iż łącznie w laboratorium zabezpieczono ponad 800 kg substancji psychotropowych.

- Tego samego dnia, na jednej z posesji w powiecie nowodworskim zatrzymano kolejną osobę, której zadaniem był bezpośredni odbiór narkotyków z miejsca produkcji, ich magazynowanie, a następnie nadawanie przesyłek z narkotykami za pomocą różnych firm kurierskich. Podczas czynności przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych u zatrzymanego mężczyzny funkcjonariusze ujawnili i zabezpieczyli ponad 150 kg gotowego klofedronu - wskazuje rzecznik CBŚP.

Dalsze czynności pozwoliły na ustalenie i zatrzymanie w powiecie wyszkowskim mężczyzny odpowiedzialnego za zorganizowanie nielegalnego laboratorium narkotyków.

W wyniku przeprowadzonych działań, oprócz zatrzymania odpowiedzialnych za nielegalny proceder osób, funkcjonariusze zabezpieczyli łącznie blisko 1 tonę syntetycznych narkotyków w postaci klofedronu, mefedronu, a także marihuany, których czarnorynkowa wartość wynosi ponad 43 mln zł. W trakcie czynności ujawniono i zabezpieczono również środki pieniężne w kwocie ponad 265 tys. zł, które pochodziły z produkcji i sprzedaży narkotyków.

Zatrzymanym mężczyznom prokurator z Lubelskiego Pionu PZ Prokuratury Krajowej przedstawił zarzuty udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz produkcji i wprowadzaniu do obrotu znacznych ilości narkotyków.

Decyzją Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie zatrzymani mężczyźni zostali tymczasowo aresztowani. Przypomnijmy, że byli to mieszkańcy powiatów makowskiego, nowodworskiego i pułtuskiego. Grozi im nawet 20 lat pozbawienia wolności.

Warto dodać, że fabrykę narkotyków przestępcy utworzyli na działce wynajmowanej od byłego burmistrza Pułtuska, o czym pisaliśmy już w sierpniu.

Akcja ZNICZ

W ubiegły długi weekend policjanci w całej Polsce prowadzili coroczną akcję „ZNICZ". W powiecie makowskim było spokojnie. Doszło do pięciu kolizji, nie było na szczęście żadnych wypadków. Policjanci zatrzymali także kompletnie pijanego kierowcę.

FOT. KPP MAKÓW MAZ.

Jak informuje Monika Winnik, oficer prasowa KPP w Makowie Maz., podczas akcji największe natężenie ruchu policjanci obserwowali na drogach dojazdowych i wokół cmentarzy. W tych miejscach funkcjonariusze kierowali ruchem i pomagali kierowcom w sprawnym przemieszczaniu się. Patrolowano także okolice oraz same cmentarze, by zapewnić bezpieczeństwo odwiedzającym. Oprócz umundurowanych patroli na cmentarzach służbę pełnili także policjanci w ubraniach cywilnych.

- Funkcjonariusze Wydziału Prewencji 1 listopada po godz. 13:00 w Makowie Maz., na ul. Moniuszki, zatrzymali do kontroli drogowej audi. 43-letni mieszkaniec pow. makowskiego miał 3 promile alkoholu w organizmie. Jak się później okazało mężczyzna miał sądowy zakaz kierowania pojazdami. Na szczęście nie doprowadził do tragedii na drodze. Został zatrzymany w policyjnym areszcie, a po wytrzeźwieniu usłyszał zarzut kierowania w stanie nietrzeźwości i złamanie sądowego zakazu kierowania pojazdami - wskazuje Monika Winnik.

Był to jedyny pijany kierowca zatrzymany podczas akcji „ZNICZ" w pow. makowskim. Natomiast do pierwszych kolizji doszło także w piątek (1 listopada), w uroczystość Wszystkich Świętych. Po południu doszło do zderzenia samochodów osobowych w rejonie cmentarza w Płoniawach-Bramurze. Cofający suzuki mężczyzna uderzył w kię.

Okazuje się także, że podróżując przez Karniewo trzeba uważać na... dziki. O godz. 16:45 policjanci interweniowali na ulicy Jesionowej, gdzie kierujący audi 34-latek uderzył w wbiegające niespodziewanie na jezdnię zwierzę. Kierowcy nic się nie stało.

Tego samego dnia ok. godz. 18 w okolicy cmentarza w Karniewie doszło do zderzenia dwóch osobówek, kiedy kierowcy opla i toyoty jednocześnie rozpoczęli manewr cofania. Wina była obopólna, dlatego kierowcy dostali pouczenia.

W sobotę (2 listopada) w Makowie Mazowieckim (po godz. 9), na skrzyżowaniu ulic Rynek i Mickiewicza 75-latek, kierujący mercedesem, wymusił pierwszeństwo przejazdu na kierującym audi 45-latku. Doszło do kolizji. Sprawca został ukarany mandatem.

Do podobnego zdarzenia doszło w niedzielę (3 listopada) po godz. 8 w Karniewie, na skrzyżowaniu ulic Jesionowej i Ciechanowskiej. Kierująca fordem 54-latka nie ustąpiła pierwszeństwa kierującej mercedesem 26-latce doprowadzając do zderzenia samochodów. Sprawczyni kolizji została ukarana mandatem.

Potrącenie pieszej

Do zdarzenia doszło na ul. gen. Kazimierza Pułaskiego. Kierującą toyotą yaris kobietę oślepiło słońce, dlatego, jak wyjaśniała policjantom, nie zauważyła 70-latki na przejściu.

Informacja o potrąceniu pieszej wpłynęła do jednostki we wtorek (5 listopada) o godz. 10:30. Jak wynika ze wstępnych ustaleń funkcjonariuszy będących na miejscu, 73-letnia kierująca toyotą uderzyła w przechodzącą przez pasy 70-latkę bokiem zderzaka. Potrącona kobieta upadła na twarde podłoże. Mieszkankę Makowa karetką pogotowia przetransportowano do szpitala. Po badaniach opuściła placówkę – nic poważnego jej się nie stało. Natomiast 72-latka, która doprowadziła do kolizji, została ukarana mandatem.

FOT. KPP MAKÓW MAZ.

Ciężarówką w rowerzystkę

Jadący ciężarówką volvo mężczyzna nie zachował odstępu podczas wyprzedzania rowerzystki w Węgrzynowie. Uderzył ją lusterkiem. Kobieta z obrażeniami ciała trafiła do szpitala.

FOT. KPP MAKÓW MAZ.

Do wypadku doszło w środę (6 listopada) przed godziną 5, na drodze krajowej nr 57 w powiecie makowskim. Zarówno 43-letni kierowca ciężarówki (mieszkaniec pow. zambrowskiego) jak i 47-letnia cyklistka poruszali się w kierunku Przasnysza. W trakcie wyprzedzania przez ciężarówkę uderzona lusterkiem kobieta spadła z roweru. Jak informuje makowska policja rowerzystka była ubrana w elementy odblaskowe, a kierowca ją widział. Nie zachował przepisowego odstępu, dlatego doszło do wypadku. Mieszkanka powiatu makowskiego trafiła do szpitala. Uczestnicy zdarzenia byli trzeźwi. Kierowca ciężarówki za spowodowanie wypadku odpowie przed sądem.

kuj

eprasa.pl dbccee2f50

Wieczór w teatrze

Najlepiej na zdjęciach...

W sobotni wieczór w połowie października br. obejrzeliśmy kolejną, 40 już premierę Teatru Rozmyty Kontrast - spektakl „Najlepiej na zdjęciach", będący współczesną adaptacją wydanej w 1904 r. komedii Włodzimierza Perzyńskiego „Lekkomyślna siostra".

„Lekkomyślna siostra" to debiut teatralny autora napisany za namową zaprzyjaźnionego rzeźbiarza Stanisława Ostrowskiego. Sztuka została zaaprobowana przez Tadeusza Pawlikowskiego, dyrektora lwowskiego teatru miejskiego, po czym bardzo szybko ją wystawiono - jeszcze w tym samym roku. W premierowym przedstawieniu wystąpili m.in. Konstancja Bednarzewska, Irena Solska, Ferdynand Feldman i Karol Adwentowicz.

- Pomimo stu dwudziestu lat od premiery, naszym zdaniem, tekst nie zestarzał się ani trochę – powiedziała reżyserka ciechanowskiego spektaklu i odtwórczyni jednej z ról Małgorzata Dzilińska.

Małe miasteczko, a w nim zwykła rodzina z normalnymi, codziennymi problemami. Niestety, ten spokój zostaje zburzony przez nagły powrót rodzinnej „czarnej owcy", Marii, która przed wieloma laty wyjechała do Londynu, aby szukać miłości i wolności, porzucając kochającego męża oraz małe dziecko. Obecność kobiety jest zdecydowanie nie na rękę dla większości członków rodziny Topolskich, ponieważ krążą plotki, że Maria za granicą prowadziła nie do końca przykładne i moralne życie. Chęć powrotu lekkomyślnej siostry do rodziny wywołuje oburzenie i skutkuje zmuszeniem jej do wyjazdu z kraju. Kilka dni później, zrządzenie losu powoduje, że przebywająca w Londynie, wypędzona siostra zostaje… milionerką. W tej sytuacji cała rodzina zaczyna się zastanawiać, czy może słusznym byłoby pogodzenie się. Przecież trzeba wybaczać…

FOT. KAZIK KOSMALA

Aleksandra Barańska i Małgorzata Dzilińska

Patryk Zembrzuski i Aleksandra Barańska

Aktorzy i publiczność

Małgorzata Dzilińska wiele zmieniła w sztuce Perzyńskiego. Przeniosła akcję w czasy współczesne, dopasowała do nich dialogi, realia, scenografię, kostiumy. Zmieniła też zakończenie sztuki. Obejrzeliśmy komedię ośmieszającą obłudę i podwójną moralność społeczeństwa na przykładzie jednej rodziny. Mimo, że Perzyński napisał swoją sztukę w 1904 r. okazuje się, że tych sprawach niewiele się zmieniło, a sama sztuka ma uniwersalne przesłanie.

Na scenie Rozmytego Kontrastu prawie sami debiutanci oprócz znanych już Aleksandry Barańskiej i samej Małgorzaty Dzilińskiej. Nie znaczy to jednak, że pozostali aktorzy byli od nich słabsi. Reżyserce udało się dopasować postacie do charakteru poszczególnych wykonawców i widać było, że publiczność bawiła się świetnie.

Niespełna tydzień po ciechanowskiej premierze komedii „Najlepiej na zdjęciach" ogłoszono wyniki przeglądu teatrów amatorskich PTA-K w Pułtusku. Jury pod przewodnictwem prof. Bożeny Suchockiej-Kozakiewicz z warszawskiej Akademii Teatralnej główną nagrodę zespołową za "żywiołowość i wysoki temperament wykonawczy, udane uwspółcześnienie tekstu oraz wysoki poziom artystyczny spektaklu", przyznało właśnie temu spektaklowi Teatru Rozmyty Kontrast. Nagrodę za reżyserię otrzymała Małgorzata Dzilińska, a za najlepsza rolę kobiecą Aleksandra Barańska. Patryka Zembrzuskiego wyróżniono za rolę Henryka.

Również publiczność konkursu za najlepszą aktorkę uznała Aleksandrę Barańską.

Na scenie zobaczyliśmy: Aleksandrę Barańską (Helena), Patryka Zembrzuskiego (jej mąż, Henryk), Mateusza Wawra, Małgorzatę Dzilińską, Michała Wiktorowicza, Gabriela Żbikowskiego i Alicję Nowakowską.

MAREK ŻBIKOWSKI

DANIEL KORTLAN

IMPRESJE PRZEKORNE

Jak być Trumpem (w Polsce)

Zaraz po imponującym zwycięstwie Donalda Trumpa w Ameryce, politycy w Polsce i na świecie poczuli, że muszą się do zwycięzcy odnieść w taki sposób, żeby go nie urazić, najlepiej zaś żeby się z nim utożsamić. Niektórzy robili to już zresztą przed wyborami. Na przykład prezydent Andrzej Duda planował się z Trumpem spotkać w amerykańskiej Częstochowie w Doylestown, podczas swojej niedawnej wizyty w Stanach, ale niestety do wizyty nie doszło bo Trump tam nie dotarł, był zajęty gdzie indziej. Natomiast już po wyborach, prezydent Duda zamierzał udać się do posiadłości Trumpa Mar-a- Lago na Florydzie, żeby celebrować zwycięstwo, także z Victorem Orbanem, innym wiernym przyjacielem Trumpa. Niestety jednak, znowu z powodów niewyjaśnionych do wylotu nie doszło. Tylko Roman Giertych stwierdził złośliwie:" Zakończyła się najkrótsza zagraniczna wizyta Andrzeja Dudy. Wsiadł do samolotu, aby lecieć do Trumpa, gdy ten nagle odwołał spotkanie".

Jeśli nawet tak było osobiście bym się tym nie przejmował. Jak wiadomo Donald Trump ma opinię człowieka nieprzewidywalnego, co może wyjść nam na dobre. Jeśli nas Polaków potrafi czymś zaskoczyć to i naszych wrogów zaskoczy. Na przykład umówi się z nimi na wystawny obiad, jak to już kiedyś zrobił z północnokoreańskim przywódcą Kim Dzong Unem. Najpierw na niego psioczył, wyzywał od zbrodniarzy, a potem pił z nim wódkę i jeszcze klepał po plecach. Kim był tym zachowaniem - nomen omen, rozbrojony. A uzbrojenie ma ten kraj nuklearne… Tak może być i z Putinem, który zachowuje się teraz niepewnie. Nie wie czego się może po Trumpie spodziewać. Z pewnością się wkrótce spotkają, ale jaki alkohol będą pili? I co to będzie znaczyć? To są wciąż pytania, na które trudno znaleźć odpowiedź.

Wracając na polskie podwórko... Wszyscy chcieliby fraternizować się z Trumpem. Niektórym to się nawet udało. Polityk PiS Dominik Tarczyński brał udział w wiecach wyborczych Trumpa w Ameryce, był z nim na scenie i wykrzykiwał slogany. Już choćby z tego względu został uwzględniony w gronie pisowskich kandydatów na kandydata (na urząd prezydenta).

Wszyscy pospieszyli z gratulacjami, jeden przez drugiego. Taki Sławomir Mentzen, oficjalny już kandydat Konfederacji na prezydenta, porównał trumpowe zwycięstwo do największej bitwy u Tolkiena, tej o Helmowy Jar. Pamiętam tę bitwę w kinie, była monumentalna. Tyle że w filmie scenę tę kręcono w Nowej Zelandii a Trump swoje bitwy toczył na ziemi Waszyngtona. I wątpię czy George Washington byłby zachwycony jej wynikiem. Był demokratą.

Drugi nasz, jak do tej pory, oficjalny kandydat do najwyższego urzędu, Marek Jakubiak, to porte parole Donalda Trumpa. Przynajmniej on sam tak się przedstawia. Bo bezpośrednio nawiązał do hasła wyborczego republikanina: „Make Poland great again". A co tam, Polska ma być wielka i już. „Nawet jeśli to się komuś nie podoba, to ja mówię co myślę" - deklarował Jakubiak w programie „Debata Dnia". Osobiście też nie mam nic przeciwko wielkości Polski, choć nie wiem czy akurat Jakubiak jest do tej misji predestynowany. Chociaż, też był jak Trump przez lata przedsiębiorcą, tyle że nie w nieruchomościach a w branży piwnej. Piłem ten „Ciechan" przez lata… i przestałem.

PiS i KO jeszcze nie ogłosiły kandydatów na najwyższy urząd. Ale już nakręcają spiralę emocji. I Trump się tu też przydaje. Najpierw Błaszczak, za nim Kaczyński (później przyłączyli się do nich posłowie Kanthak i Bochenek), żądają aby rząd Tuska podał się do dymisji, ponieważ w przeszłości sam premier oraz niektórzy inni ministrowie wyrażali się krytycznie o Trumpie. Cenzura następcza… w państwie gdzie obowiązuje konstytucyjna swoboda wyrażania opinii. Cóż, PiS także na niwie konstytucyjnej jest jakieś inne. Warto przypomnieć że wybrany przez Trumpa na wiceprezydenta J. D. Vance, nazywał Trumpa „amerykańską wersją Hitlera" oraz „intelektualną heroiną". Jakoś to Trumpowi nie przeszkadzało w popieraniu Vance'a na najwyższe funkcje w Stanach. Zapewne nie będzie mu też przeszkadzać w relacjach z przedstawicielami polskiego rządu.

Tymczasem Koalicja Obywatelska zdecydowała się na prawybory, jak w Ameryce. W szranki stają Rafał Trzaskowski i Radek Sikorski. Ciekaw jestem, jeśli ten drugi zwycięży, jak będzie sobie radził z pytaniami o swoją żonę. Bo Ann Applebaum, skądinąd świetna dziennikarka, wcale nie ukrywa antypatii do Trumpa i porównuje go do Hitlera, Stalina, Mussoliniego… Ale, jak mówi jej mąż, żona nie jest „przedłużeniem męża". Tyle że… nieważne jak jest, ważne jak to wygląda. Ciekawe, jak polscy wyborcy odbiorą taki rozziew poglądów między małżonkami. Bo sam Sikorski jest pragmatyczny i zawsze zabiegał o dobre kontakty w Stanach. Ale i on dziwił się przed laty w restauracji „Sowa i przyjaciele" że robimy Amerykanom „loda"...

PiS tymczasem już zrezygnował z prawyborów, Kaczyński nie lubi demokratycznych zwyczajów. Podobno, jak twierdzi były premier Mateusz Morawiecki, jest tam nadal „niewielu więcej niż pięciu kandydatów" na kandydata. Każdy chciałby być polskim Trumpem. Sam Morawiecki jest trochę podobny, bo podobnie jak Trump „oszczędnie gospodaruje prawdą", za co został już dwukrotnie napiętnowany przez sądy. Ale gdzie mu do Trumpa, który musiał się bronić w sądach przed dziesiątkami zarzutów, zarówno cywilnymi jak i karnymi. Dwa razy próbowano urządzić mu impeachment w Kongresie. A on przezwyciężył to wszystko w cuglach. Prawdziwie niezwyciężony rycerz błogosławionej obłudy.

Pewne szanse miałby może Przemysław Czarnek. Też jest jak Trump: chłop na schwał, do tego szorstki, bezczelny, nieprzejednany, chamski. Tacy są teraz w modzie. I zwyciężają. Ale Czarnek nie ma 190 cm wzrostu ani takiej tuszy, nie ma też legendy playboya. Ważne jednak że w internecie wyrobił sobie renomę polskiego Trumpa. Moim zdaniem, on wygra, bo nie ma skrupułów. Inni, chyba nie mają szans. Nawrocki, Bogucki, Bocheński to młody narybek, niech się jeszcze uczą. Do Trumpa im jeszcze daleko, ale czy Jarosław Kaczyński nie mógłby poprosić pana prezydenta o przyznanie im tytułu „małego trumpka"? I tak przecież nie będziemy Ameryką, ale możemy być małym wielkim krajem....

DANIEL KORTLAN

eprasa.pl dbccee2f50

1-4. SUDOKU

Zasady gry: 1. Bez powtórzeń liczby 1-9 poziomo. 2. Bez powtórzeń liczby 1-9 pionowo. 3. Bez powtórzeń liczby 1-9 w komórce 3x3. W rozwiązaniu wystarczy podać układ liczb w prawym dolnym kwadracie 3x3.

					5			8
7								
		5	7		9		6	
8						4	3	
						1	2	
	1		9	7				
2	6							
			6	4			8	
	5		2	1				

Poziom trudności: trudny

		2	6				5	4
5							7	
		8						
				4			9	
4								2
	1					3		7
	4				7	5		
		7			8			3
	2	9	3					

Poziom trudności: średni

	3		4	2			8	7
	2		3					
5		1				9	3	
		9			7			
				7	6	4	2	
	8				5			9
	1	6	2			3		

Poziom trudności: średni

	4			2	7			3
				5	4			
	6	7						
8								
5				1			8	
		3		6		1		5
	9	1		4		3		
4					8		9	7

Poziom trudności: trudny

5. KRZYŻÓWKA OD A DO Ż

Każdy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Litery z pól z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - tytuł znanego sitcomu.

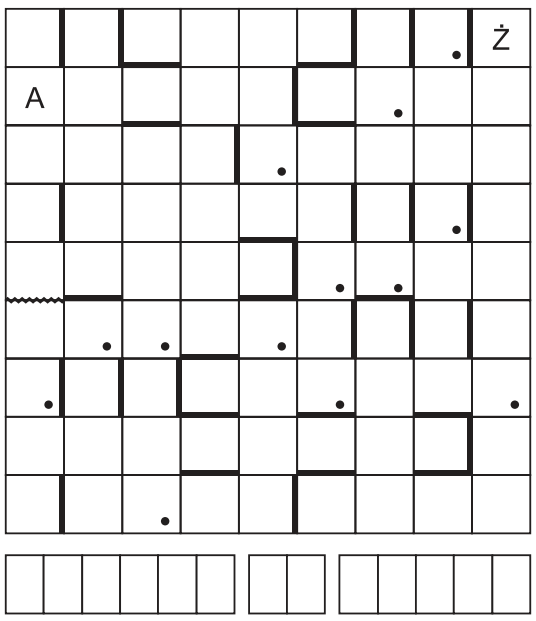

A) Starogrecki rynek (5). **B)** Owoc w 4. wagonie („Lokomotywa") (5). **C)** ... japoński, to mikado (6). **D)** Przepływa przez Chocim (7). **E)** W mitologii greckiej: boginie zemsty (6). **F)** Na dnie filiżanki (wróżyć z ...) (4). **G)** Uroczysty strój (lub bankiet) (4). **H)** Tłuszcza, gawiedź (8). **I)** Na kawior (... łososia) (4). **J)** Imię Seymour, aktorki (4). **K)** Atrybut kostuchy (4). **L)** Arsene ..., postać stworzona przez pisarza Maurice'a Leblanca (5). **Ł)** Dziewczyna jak ... (ładna, zgrabna) (5). **M)** Miasto w pn. Włoszech (anagram: domena) (6). **N)** Loch ..., jezioro znane z legendy o potworze (4). **O)** „Szef" mnichów (4). **P)** „Płuca" miasta (4). **R)** Aktor, Walduś w „Milionie dolarów" (imię, nazwisko) (9). **S)** Buty z paskami ze skóry (7). **T)** Laska Dionizosa (4). **U)** „... – ostatni Mohikanin", powieść J.F. Coopera (5). **V)** Patryk, twórca filmu „Ciacho" (4). **W)** Np. gaszone (5). **Z)** Poszukiwana rzecz (5). **Ż)** Poślubienie kobiety; ożenek (9).

6. UKOŚNIK Z POWIEŚCIĄ

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 8, utworzą rozwiązanie - tytuł powieści Irwina Shawa.

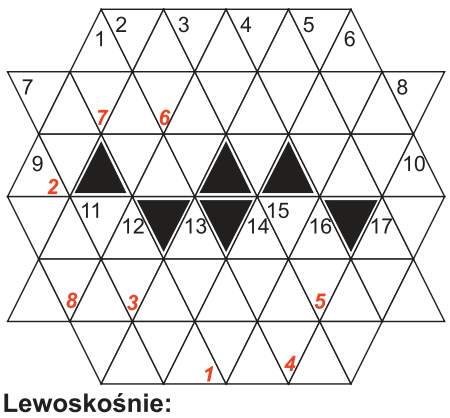

Prawoskośnie:
1) Przysmak koński. **2)** Kwiatostan kukurydzy. **3)** Catherine Zeta-.... **4)** Król z tragedii „Makbet". **5)** Producent kremu Nutella. **7)** Panuje po sprzątaniu. **9)** Mieszkańcy Rygi. **11)** Nadzorca na polu dziedzica. **13)** Donosiciel (lub przewód). **14)** ... Rutkiewicz, himalaistka. **15)** Piosenkarka pochodzenia greckiego („Miłość jak wino"). **17)** Występ po owacji publiczności.

1	2	3	4	5	6	7	8

Lewoskośnie:
2) W wyposażeniu kuźni. **3)** Znana Angelina z Hollywood. **4)** Okręg przemysłowy z Donieckiem. **5)** Louis de ..., komik. **6)** Jedzie na sygnale. **8)** Sączek. **10)** ... biała, cierniste drzewo; grochodrzew. **11)** Rozprawia o moralności. **12)** Cel premiowany w meczu 3, 2 lub 1 punktem. **13)** Łódź Winnetou. **15)** Wykonawczyni piosenki „Żyj kolorowo" (imię, nazwisko). **16)** Ivan, znakomity niegdyś tenisista czeski.

7. JOLKA OD A DO Ż WEDŁUG OSTATNIEJ LITERY

Każdy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) kończy się literą poprzedzającą określenie. Litery z pól z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - nazwę ptaka. Ujawniono wszystkie litery K i M.

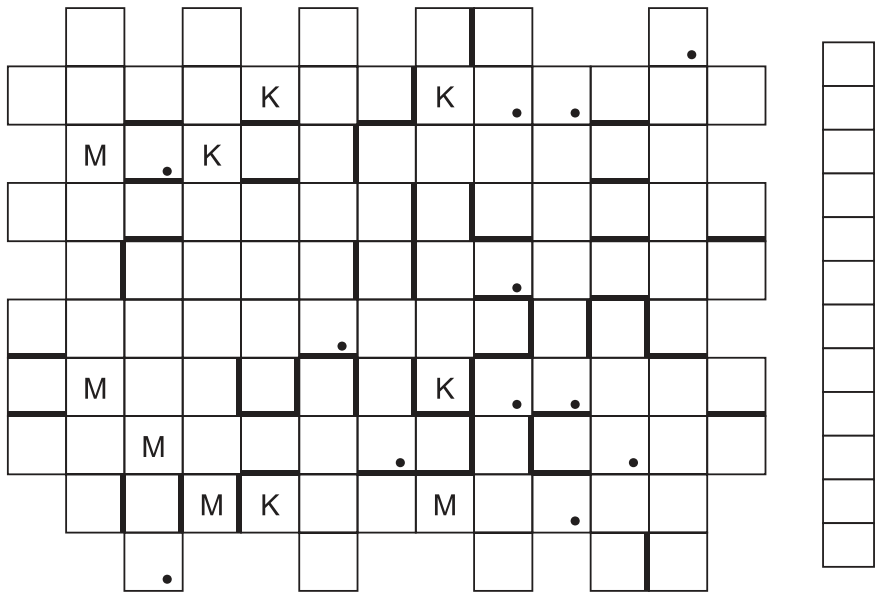

A) Imię żeńskie (anagram: Teresa) (6). **B)** Można go wziąć w kościele (4). **C)** Gminna Spółdzielnia „... Chłopska" (9). **Ć)** Kult, uwielbienie (5). **D)** Swąd lub państwo (4). **E)** Film o Bondzie, z Piercem Brosnanem (9). **Ę)** Młody zys (4). **F)** ... komputerowy, aparat rentegnowski (8). **G)** Instrument przy ringu (4). **H)** Ochroniarz haremu (6). **I)** Kompozytor opery „Ernani" (5). **J)** Napisał „Wakacje z duchami" (6). **K)** Specjalista w studiu dźwiękowym (7). **Ł)** Polityk dążący do zasadniczych zmian (7). **M)** Owalny tor kolarski; welodrom (9). **N)** Przyjaciel Holmesa (6). **O)** Wokalny występ jednego artysty (4). **P)** Ruchome schodki, kładka na statku (4). **R)** Krewny karpia (4). **S)** Damski strój plażowy (bez góry) (7). **Ś)** Odszedł w siną dal (w piosence) (6). **T)** Męsko-damska drużyna na korcie (5). **U)** Stolica w Himalajach (8). **W)** Uczeń szkoły wojskowej (4). **Y)** Domy wielkomiejskiej biedoty (6). **Z)** Michael, reżyser filmu „Casablanca" (6). **Ź)** Pionowa przegroda kadłuba statku (5). **Ż)** Róże na skórze (6).

8. MOZAIKA MAGICZNA

Litery z kolorowych pól, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - nazwę zespołu muzycznego.

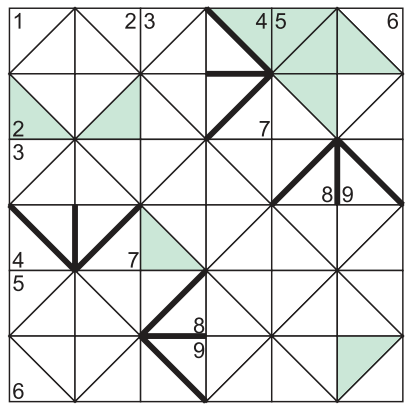

Poziomo i pionowo:
1) Na niej zebry w Polsce. **2)** Lejkowate zakończenie czajnika. **3)** Mieszkaniec Królestwa Niebieskiego. **4)** ... Celsjusza lub ... Beauforta. **5)** Arbuz (dyniowate). **6)** Stan gotowości w harcerstwie. **7)** Angielski zespół rockowy (Roger Waters). **8)** ... Fraszyńska, znana aktorka („Leśniczówka"). **9)** Suma, którą wykładamy na jakiś zakup.

9. WIRÓWKA z „Ę"

W każdym wyrazie występuję polska samogłoska Ę. Litery z pól od 1 do 7 utworzą rozwiązanie.

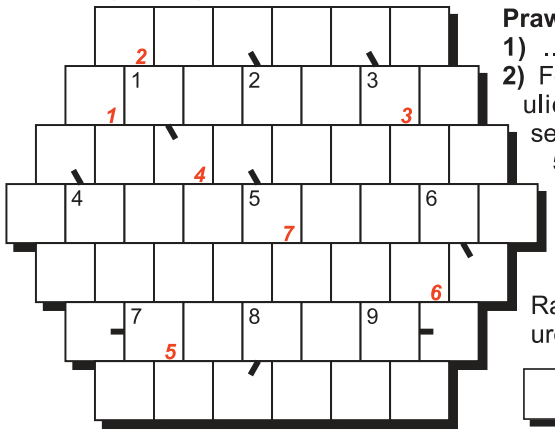

Prawoskrętnie od pola z liczbą:
1) ... brodaty, ptak drapieżny. **2)** Fortel, wybieg. **3)** Autobus na ulicach Londynu. **4)** Reżyser serialu „Czterej pancerni i pies". **5)** Naczynie krwionośne; arteria. **6)** Życie duchowe człowieka. **7)** Bodziec, impuls. **8)** Miasto z ruinami zamku królewskiego w pobliżu jaskini Raj. **9)** Jedno z pary niemowląt urodzonych tego samego dnia.

1	2	3	4	5	6	7

10. SZYFROGRAM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30 utworzą rozwiązanie - sentencję Coco Chanel.

1 / 2	2 / 17	29	18	30	24
3 / 8	25	1	19	23	20
4 / 9	27	22	10	28	14
5 / 13	11	26	4	5	21
6 / 3	7	12	6	15	16

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30

Poziomo: 1) ... Biernackiego (OB). **3)** Kurza na pewno słaba. **4)** ... z Brescii, święta Kościoła katolickiego. **5)** Drobna różnica; odcień. **6)** Robert, aktor („Chłopcy z ferajny") (dwa wyrazy). **Pionowo: 2)** Duże kwiaty ogrodowe; georginie.

eprasa.pl dbccee2f50

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Okna, drzwi używane/nowe, Ojrzeń, Ciechanowska 12A. 502 543 397
FC-0005/24

Sprzedam działkę budowlaną, Sońsk. 660 528 598
PC-00934/24

Złota rączka i nie tylko-czyszczenie piwnic, działek i mieszkań. 505 243 170
M02647-59606

Sprzedam więźbę dachową 2-letnią, 18/9 cm, długość 9 m - 11 sztuk. 502 789 087
NS-111

MOTORYZACYJNE

AUTOKASACJA 604 534 590
FC-0286/24

Sprzedam Suzuki Liana 2004 rok, OC pt. aktualne, lpg 1.6. 517 597 708
M02671-23827

NIERUCHOMOŚCI

Bardzo tanio wynajmę lub zamienię domek w Krasińcu. 607 906 614
PC-00913/24

Tygodnik ciechanowski

UWAGA!
Od dziś wszystkie ogłoszenia nadawane do wersji papierowej TC ukazują się również na portalu **ciechpress.pl,** w zakładce – ogłoszenia drobne.

Noclegi, pomieszczenia biurowe Ciechanów. 602 385 465
FC-0170/24

Wynajmę lokal usługowy, ścisłe centrum Ciechanowa. 602 385 465
FC-0747/24

Wynajmę mieszkanie. 505 852 088
PC-00916/24

Sprzedam M3 oraz kawalerkę - Ciechanów. 504 709 769
FC-0783/24

Sprzedam mieszkanie 73 m^2 przy ul. Księcia Konrada, IV piętro (nie ostatnie), system kanadyjski. Cena 490 tys. 600 825 113
FC-0788/24

ZARZĄD POWIATU PŁOŃSKIEGO

09-100 Płońsk, ul. Płocka 39,
tel. (23) 662 77 64-66
e-mail: urzad@powiat-plonski.pl

informuje:

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. 2024.1145) na okres 21 dni tj. od dnia 31.10.2024 r. do dnia 20.11.2024 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Płońsku przy ul. Płockiej 39, wywieszony został wykaz części nieruchomości położonej w Płońsku oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków nr działki 1332/1 o pow. 0,2190 ha przeznaczonej do oddania w najem.

Starosta Płoński
Artur Adamski

FCP-247

PRACA

Zatrudnię pracownika fizycznego na budowę. Zapewniam zakwaterowanie. 601 241 397
FC-0778/24

Zatrudnię w gospodarstwie. Praca przy bydle mlecznym. Zapewniam zakwaterowanie i wyżywienie. 507 174 527
M02675-86155

Wykonam sprzątanie domu bądź mieszkania. 514 817 465
PC-00869/24

Zatrudnię instalatorów kotłów pelletowych. 605 473 776
FC-0789/24

Zatrudnię instalatorów pomp ciepła. 605 473 776
FC-0789/24

Zatrudnię do pracy w gospodarstwie rolnym. Praca przy krowach mlecznych, możliwość zakwaterowania. 513 457 773
M02595-58920

O G Ł O S Z E N I E

Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „ZAMEK" w Ciechanowie ul. Moniuszki 16A,

ogłasza dwa przetargi pisemne nieograniczone na wybór wykonawców:

I. Prowadzenie okresowej konserwacji terenów zieleni na osiedlu Nr 1 i 2 w zasobach SML-W „ZAMEK" w Ciechanowie.

II. Obsługę kominiarską zasobów SML-W „ZAMEK" w zakresie przeprowadzenia kontroli stanu technicznego przewodów kominowych, wentylacyjnych i spalinowych wraz z wydaniem opinii.

1. Dokumenty związane z przetargami (SIWZ) są do odbioru w siedzibie Spółdzielni, pokój nr 9 w godzinach 7^{30} – 15^{30} w poniedziałki, w pozostałe dni tygodnia oprócz sobót i niedziel w godzinach 7^{00} – 15^{00}.
2. Do kontaktu z Oferentami upoważniony jest pan Krzysztof Wernicki tel. 23 672-55-36.
3. Warunkiem udziału w postępowaniu jest wniesienie wadium.
4. Zamkniętą kopertę z oznaczeniem przetargu, zawierającą ofertę należy złożyć w sekretariacie Spółdzielni (pok. nr 9).

Termin złożenia ofert dla w/w przetargów do dnia 26.11.2024 r. do godz. 12^{00}.

5. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu w części lub w całości bez podania przyczyn.

FCP-248

eprasa.pl dbccee2f50

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ LOKATORSKO - WŁASNOŚCIOWEJ "ZAWKRZE"

w Mławie, ul. Sienkiewicza 13/14 ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie i montaż czterech wiatrołapów w budynku przy ul. Powstańców Styczniowych 1 w Mławie

Formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można otrzymać w siedzibie Zamawiającego, pok. nr 4 lub pocztą elektroniczną (inwestycje@zawkrze.pl).
Oferty należy składać w sekretariacie Zamawiającego, pok. nr 8 do dnia 05.12.2024 r. do godz. 10^{45}.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 05.12.2024 r. o godz. 11^{00} w siedzibie Zamawiającego. SMLW „Zawkrze" zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru ofert, prowadzenia dodatkowych rokowań lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

FCP-252

Lubowidz, dnia 08.11.2024 r. GG/RGG.6721.1.2024

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA I GMINY LUBOWIDZ

o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Mleczówka, gmina Lubowidz.

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), art. 39 ust.1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostepnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112.)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Miejską w Lubowidzu uchwały nr 40/VII//2024 z dnia 7 października 2024 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Mleczówka, gmina Lubowidz.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionej zmiany planu miejscowego oraz do prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski należy składać na obowiązującym formularzu zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Lubowidz na stronie internetowej pod adresem: http://www.bip.uglubowidz.pl/m,434,wzor-formularza-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego.html **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 13 grudnia 2024 r.**

Na ww. formularzu składający wniosek zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski należy składać do Burmistrza Miasta i Gminy Lubowidz, na adres Urzędu Miasta i Gminy w Lubowidzu, ul. Zielona 10, 09-304 Lubowidz w formie papierowej lub w formie elektronicznej za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: ggnrpp@uglubowidz.pl lub elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu na platformie ePUAP.

W ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko istnieje możliwość zapoznania się z dokumentacją sprawy w Urzędzie Miasta i Gminy w Lubowidzu (pok. Nr 11, pietro). Uwagi i wnioski można wnosić w formie pisemnej, ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Uwagi lub wnioski złożone po upływie przewidzianego terminu pozostawi się bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miasta i Gminy Lubowidz.

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych – RODO) (Dz. Urz. UE L 2016 Nr 119, str. 1, ze zm.), informujemy o zasadach przetwarzania Pani/Pana danych osobowych oraz o przysługujących Pani/Panu prawach z tym związanych.

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Urząd Gminy i Miasta w Lubowidzu reprezentowany przez Burmistrza, z siedzibą w: 09-304 Lubowidz, ul. Zielona 10, tel.: (23) 658 20 78, e-mail: ugl@uglubowidz.pl.
2. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych w osobie Pawła Modrzejewskiego. Kontakt w sprawie ochrony danych osobowych: inspektor@kiodo.pl.
3. Administrator danych osobowych przetwarza Pani/Pana dane osobowe na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz na podstawie udzielonej zgody (art. 6 ust. 1 lit. a RODO) – w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), realizacji zawartej umowy (art. 6 ust. 1 lit b RODO), a także w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. lit. c RODO).
4. Podanie danych osobowych jest obowiązkowe – jeśli wynika z przepisów prawa – lub dobrowolne – jeśli dane przetwarzane są na podstawie Państwa zgody. Zgodę na przetwarzanie danych można cofnąć w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
5. W związku z przetwarzaniem danych w celach, o których mowa w punkcie 4, odbiorcami Pani/Pana danych mogą być:

a) organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów prawa;
b) podmioty, z którymi administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych (dostawcy usług, kontrahenci). Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazane sądom lub organom ścigania dla potrzeb toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

1. Pani/Pana dane są przetwarzane przez okres uzasadniony realizacją celu. Okres przetwarzania uzależniony jest od możliwości ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub gdy retencja danych jest wymagana z uwagi na przepisy prawa.
2. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące uprawnienia: prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii, prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, prawo do usunięcia danych, ograniczenia przetwarzania danych, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, prawo do przenoszenia danych, prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.
3. Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, nie będą profilowane. Administrator nie planuje również przekazywać Pani/Pana danych do państw trzecich ani do organizacji międzynarodowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Lubowidz
Jarosław Czapliński

FCP-254

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ LOKATORSKO - WŁASNOŚCIOWEJ "ZAWKRZE"

w Mławie, ul. Sienkiewicza 13/14 ogłasza przetarg nieograniczony na wymianę 47 szt. drugich drzwi wejściowych w budynkach w zasobach Spółdzielni

Formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można otrzymać w siedzibie Zamawiającego, pok. nr 4 lub pocztą elektroniczną (inwestycje@zawkrze.pl) Oferty należy składać w sekretariacie Zamawiającego, pok. nr 8 do dnia 05.12.2024 r. do godz. 9^{45}.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 05.12.2024 r. o godz. 10^{00} w siedzibie Zamawiającego.
SMLW „Zawkrze" zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru ofert, prowadzenia dodatkowych rokowań lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

FCP-251

Lubowidz, dnia 08.11.2024 r. GG.6721.4.2024

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA I GMINY LUBOWIDZ

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o nr ewid. 51/1, 52/1, 53/1, 54/1, 55/1, 56/1, 57/1, 58/1, 58/2, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 121/2, 121/3, 121/4, 121/5, 121/6 obręb Osówka, gmina Lubowidz.

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), art. 39 ust.1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostepnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112.)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Miejską w Lubowidzu uchwały nr 39/VII//2024 z dnia 7 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o nr ewid. 51/1, 52/1, 53/1, 54/1, 55/1, 56/1, 57/1, 58/1, 58/2, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 121/2, 121/3, 121/4, 121/5, 121/6 obręb Osówka, gmina Lubowidz.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego oraz do prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski należy składać na obowiązującym formularzu zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Lubowidz na stronie internetowej pod adresem: http://www.bip.uglubowidz.pl/m,434,wzor-formularza-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego.html **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 13 grudnia 2024 r.**

Na ww. formularzu składający wniosek zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski należy składać do Burmistrza Miasta i Gminy Lubowidz, na adres Urzędu Miasta i Gminy w Lubowidzu, ul. Zielona 10, 09-304 Lubowidz w formie papierowej lub w formie elektronicznej za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: ggnrpp@uglubowidz.pl lub elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu na platformie ePUAP.

W ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko istnieje możliwość zapoznania się z dokumentacją sprawy w Urzędzie Miasta i Gminy w Lubowidzu (pok. Nr 11, pietro). Uwagi i wnioski można wnosić w formie pisemnej, ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Uwagi lub wnioski złożone po upływie przewidzianego terminu pozostawi się bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Miasta i Gminy Lubowidz.

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych – RODO) (Dz. Urz. UE L 2016 Nr 119, str. 1, ze zm.), informujemy o zasadach przetwarzania Pani/Pana danych osobowych oraz o przysługujących Pani/Panu prawach z tym związanych.

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Urząd Gminy i Miasta w Lubowidzu reprezentowany przez Burmistrza, z siedzibą w: 09-304 Lubowidz, ul. Zielona 10, tel.: (23) 658 20 78, e-mail: ugl@uglubowidz.pl.
2. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych w osobie Pawła Modrzejewskiego. Kontakt w sprawie ochrony danych osobowych: inspektor@kiodo.pl.
3. Administrator danych osobowych przetwarza Pani/Pana dane osobowe na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz na podstawie udzielonej zgody (art. 6 ust. 1 lit. a RODO) – w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), realizacji zawartej umowy (art. 6 ust. 1 lit b RODO), a także w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. lit. c RODO).
4. Podanie danych osobowych jest obowiązkowe – jeśli wynika z przepisów prawa – lub dobrowolne – jeśli dane przetwarzane są na podstawie Państwa zgody. Zgodę na przetwarzanie danych można cofnąć w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
5. W związku z przetwarzaniem danych w celach, o których mowa w punkcie 4, odbiorcami Pani/Pana danych mogą być:

a) organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów prawa;
b) podmioty, z którymi administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych (dostawcy usług, kontrahenci). Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazane sądom lub organom ścigania dla potrzeb toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

1. Pani/Pana dane są przetwarzane przez okres uzasadniony realizacją celu. Okres przetwarzania uzależniony jest od możliwości ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub gdy retencja danych jest wymagana z uwagi na przepisy prawa.
2. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące uprawnienia: prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii, prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, prawo do usunięcia danych, ograniczenia przetwarzania danych, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, prawo do przenoszenia danych, prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.
3. Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, nie będą profilowane. Administrator nie planuje również przekazywać Pani/Pana danych do państw trzecich ani do organizacji międzynarodowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Lubowidz
Jarosław Czapliński

FCP-253

ROLNICZE

Wezmę w dzierżawę grunty orne. 511 447 222

PC-00226/24

Sprzedam wycinaki do kiszonek, zgrabiarki, prasoowijarki i inne maszyny. 608 279 110

FC-0727/24

Sprzedam las. 510 450 963

PC-00881/24

Sprzedam ziemniaki Irga, okolice Płońska. 23 664 25 86

PC-00899/24

eprasa.pl dbccee2f50

BURMISTRZ MIASTA I GMINY W BIEŻUNIU

INFORMUJE,

że w dniach od 7 listopada 2024 roku do 27 listopada 2024 roku w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Bieżuniu przy ul. Warszawskiej 2, na tablicy ogłoszeń zostały wywieszone wykazy GN.6840.2.2024 i GN.6840.3.2024 lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży w Bieżuniu przy ul. A. Zamoyskiego 30. Sprzedaż lokali następuje na rzecz najemców.

FCP-250

WÓJT GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK

INFORMUJE,

iż w siedzibie Urzędu Gminy Gołymin-Ośrodek, przy ul. Szosa Ciechanowska 8, został podany do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz nr IOŚ.6850.2.2024 dotyczący użyczenia budynku świetlicy wiejskiej położonego na działce nr 185 w miejscowości Zawady Dworskie, gmina Gołymin-Ośrodek z przeznaczeniem na cele statutowe Koła Gospodyń Wiejskich w Zawadach Dworskich na okres do 3 lat.

FCP-249

INFORMACJA BURMISTRZA MIASTA PŁOŃSK

informuję, że w dniu 08.11.2024 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Płońsku przy ul. Płockiej 39, na okres 21 dni, został wywieszony wykaz nr PS.SL.7123.25.2024.KL, obejmujący lokal użytkowy, położony w Płońsku przy ul. Henryka Sienkiewicza 1, o powierzchni użytkowej 40,89 m². Lokal stanowi własność Gminy Miasta Płońsk i został przeznaczony do oddania w najem, na kolejny okres, na rzecz dotychczasowego najemcy.
Ww. wykaz został również zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Płońsku: www.plonsk.pl

w z. Burmistrza
Teresa Kozera I Zastępca Burmistrza

FCP-255

Sprzedam około 6 ha ziemi ornej, Łopacin. 506 197 358
PC-00901/24

Sprzedam prosięta. 661 544 341
PC-00902/24

Sprzedam las, gmina Kuczbork, 5 ha. 606 263 935
PC-00907/24

Kupię spalone silniki elektryczne. 503 572 663
PC-00920/24

Sprzedam nasiona bobiku. 787 125 115
PC-00923/24

Sprzedam sianokiszonkę w belach, 48 sztuk. 668 834 351
PC-00924/24

Sprzedam gęsi. 510 147 497
PC-00926/24

Sprzedam ciągnik C330. 514 602 698
PC-00931/24

Sprzedam maszyny rolnicze. 508 958 019
PC-00932/24

Sprzedam ciągnik Ursus C360 z turem, sianokiszonkę w belach. 506 247 873
PC-00933/24

Okna gospodarcze/inwentarskie. 507 108 996
FC-0006/24

Kupię koniczynę, słonecznik, peluszkę, kupkówkę, łubin i inne. 795 060 199
M02453-97831

Sprzedam ziemniaki jadalne białe i żółte. 608 047 142
SŁ-41

Sprzedam ciągnik MTZ 82, pług 3-skibowy Resorak, KOS podorywkowy, Agro-Masz-siewnik, jarmuż. Dzwonić po 20. 733 152 913
NS-110

Kupię słomę. 511 436 212
M02568-77815

Sprzedam słomę, siano-kulki 120x120, Mława. 507 761 494
SM-148

Sprzedam obsypnik do kopców, sanie, sianokiszonkę. 512 734 818
SM-149

Pilnie sprzedam stuletni las do wyrębu, 9 ha koło Raciąża. 606 423 055
M02646-19438

Używane konstrukcje stalowe, Wyszków. 608 603 941
M02648-95979

Sprzedam słomę w belach ze stodoły. 696 292 884
FE-46

Kupię 2 byczki HF około 1 roku. 500 637 961
SM-151

Sprzedam 2 źrebówki - 1,5 roku i 2 lata, ciągnik MTZ 82. 693 777 904
NS-113

Naprawa silników ciągnikowych i skrzyni biegów. 513 574 201
M02661-51746

Kupię 2 byczki HF około 1 roku. 500 637 961
M02669-56698

RÓŻNE

Sprzedam topolę, Rutki-Borki. 518 371 365
PC-00897/24

Sprzedam drewno opałowe - brzoza, olcha, sosna. 668 297 338
PC-00905/24

Sprzedam maszyny stolarskie i bale dębowe sezonowane. 608 393 563
PC-00908/24

1001 rzeczy z Niemiec-Ojrzeń, Ciechanowska 12. 507 108 996
FC-0006/24

Polski węgiel-kostka, orzech, ekogroszek, luzem i workowany, dowóz. 605 761 609
M02681-03867

TOWARZYSKIE

Praca - pomoc finansowa. Wysokie zarobki - zamieszkanie. 502 939 307
PC-00638/24

Pani pozna panów. 792 207 348
PC-00801/24

Poznam panią do 69 lat - bez smsów. 661 828 477
PC-00929/24

Zapoznam dziewczynę od 28 do 50 lat. 453 296 313
SM-150

Poznam kobietę - kawaler 40 lat. 507 298 533
SU-59

USŁUGI

Wywóz obornika Fliegl 20 t z załadunkiem, beczka 20 tys. l. 513 705 855
FC-0097/24

Naprawa urządzeń chłodniczych, lodówki, zamrażarki, lady chłodnicze, schładzalniki do mleka. 697 342 132
FC-0571/24

Hydraulik. 570 188 332
PC-00833/24

Usługi tartakiem obwoźnym. 660 942 801
FC-0724/24

Płytki, gipsy, malowanie. 514 103 658
FC-0741/24

Drewno opałowe, obladry, kora. 602 663 478, 600 306 637
Red.1

Usługi remontowe. 517 862 074
PC-00917/24

Glazura, terakota, kompleksowe łazienki. 694 537 390
SM-127

Układanie kostki brukowej i przyłącza kanalizacyjne. 792 851 758
SM-152

Ogłoszenie drobne przez internet!
- Wejdź na stronę www.ciechpress.pl
- Kliknij zakładkę - Ogłoszenie drobne do TC
- Zastosuj się do poleceń
Wygodnie, szybko, nie wychodząc z domu!

MAK-POL
Skup trzody i bydła tuczniki, maciory, knury
Konkurencyjne ceny
Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasonie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303
FC-1998

olej napędowy, olej opałowy z dostawą
Tel: 501 680 623

Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonczewska
Pianowo Bargły 3 k. Nasielska
skupuje krowy oraz młode bydło
Odbiór z gospodarstwa
tel. 606 402 852, 23 691 20 18 lub 604 206 737
FN-20

Szamba
Zbiorniki betonowe od 900 zł
609 245 209
FCP-182

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra dzieci i młodzieży
LECZENIE:
depresji, nerwic, lęku, psychoz, zaburzeń snu - u dorosłych i dzieci
Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075
FC-3221

Garaże Blaszane,
ROBSTAL.pl
bramy garażowe, hale, kojce dla psów.
KONSTRUKCJA! - OCYNK
Montaż Gratis!
Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl
FCP-32

Ubojnia „ZARĘBA"
UBOJNIA Istnieje od ZARĘBA 1990 rok SKÓRZNICE
Michał Zaręba
Skup i ubój bydła
- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość ATRAKCYJNYCH ROZLICZEŃ na żywą wagę lub WBC
Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica
FCP-138

eprasa.pl dbccee2f50

Liga okręgowa

Lepiej późno niż wcale

Tak można w skrócie opisać poczynania strzegowian w rundzie jesiennej. Przed tygodniem podopieczni Tomasza Piaseckiego potrafili odwrócić losy, wydawać mogło się przegranego meczu w Opinogórze.

FOT. OPIA/FB

Wkra Bieżuń zremisowała u siebie z Opią 1:1

Triumfowali wówczas 3:2, strzelając trzy gole po przerwie, co oznaczało trzeci komplet punktów Strzegowa w bieżących rozgrywkach. W sobotę na swoim boisku GKS urwał kolejne punkty, remisując z liderem ligi okręgowej MKS-em Ciechanów. Gospodarze po raz kolejny pokazali, że dążyć do strzelenia gola i odrabiania strat należy na każdym etapie meczu. W piątej minucie doliczonego czasu gry miejscowi przegrywali jeszcze 0:1. Bramkę dla lidera okręgówki z rzutu karnego zdobył Michał Pocieżnicki, były zawodnik GKS-u. W 95. minucie, w ostatniej akcji, strzegowanie wykonywali rzut rożny. Do piłki dopadł Cezary Wółkiewicz i pewnym strzałem pokonał Grzegorza Jabłonowskiego.

W Bieżuniu do ostatnich minut musiała walczyć też Opia. Bieżunianie prowadzili z wiceliderem po pierwszej połowie meczu 1:0. Gola dla gospodarzy zdobył Miłosz Leśniewski. Po zmianie stron groźniejsi byli opinogórzanie, ale wyrównującą bramkę zdobyli dopiero kilka minut przed końcem meczu. Wówczas do siatki Wkry trafił kapitan Opii Jakub Ładziński.

Przysiadły nieco nastroje w Konopkach, bo piłkarze Łukasza Kozłowskiego przegrali trzeci mecz z rzędu. Po porażkach z Bieżuniem i Kadzidłem, tym razem silniejszy od zespołu z Konopek okazał się Gladiator Słoszewo. Gospodarze prowadzeni przez byłego trenera Konopianki Pawła Szpojankowskiego wygrali 2:1 i było to dla nich dziesiąte zwycięstwo w rundzie. Dzięki bramkom Piotra Wypyszyńskiego (piąty mecz z rzędu z golem) i Adama Dylewskiego zespół Gladiatora wdrapał się na podium.

FOT. GLADIATOR/FB

Piłkarze ze Słoszewa wygrali 10. mecz w rundzie jesiennej

Trzy gole doświadczonego Piotra Kamionowskiego dały zwycięstwo FC 2012 Różan nad Koroną Szydłowo. Kolejny niechlubny rekord pobili za to zawodnicy z Ojrzenia, którzy w minionej kolejce dali wbić sobie 11 bramek. W bieżącym sezonie Sona Nowe Miasto nie przyzwyczaiła do tak imponujących zwycięstw, ale na własnym boisku podopieczni Bartosza Kaczora litości dla ostatniego Mazura nie mieli. Łupem bramkowym podzielili się: Jakub Piliński - cztery bramki, Jan Kunisz - 3, Norbert Decyk - 2, Igor Siek i Damian Makowski - po jednej.

erem

1. **MKS Ciechanów**	14	35	46:12
2. **Opia Opinogóra**	14	32	48:19
3. Gladiator Słoszewo	14	30	39:25
4. Rzekunianka Rzekuń	14	28	47:23
5. ULKS Ołdaki	14	27	35:18
6. Wkra Bieżuń	14	25	27:16
7. FC Różan	14	24	22:25
8. Konopianka Konopki	14	23	28:22
9. Kurpik Kadzidło	14	17	23:26
10. Korona Szydłowo	14	16	35:32
11. Ostrovia Ostrów	14	16	25:28
12. GKS Strzegowo	14	12	20:28
13. Sona Nowe Miasto	14	11	23;24
14. Kryształ Glinojeck	14	10	16:31
15. Wkra Radzanów	14	10	19:50
16. Mazur Ojrzeń	14	0	9:72

14. kolejka (9-10 listopada): Sona Nowe Miasto - Mazur Ojrzeń 11:1, GKS Strzegowo - MKS Ciechanów, Wkra Bieżuń - Opia Opinogóra 1:1, Kurpik Kadzidło - Wkra Radzanów 2:0, Gladiator Słoszewo - Konopianka Konopki 2:1, Kryształ Glinojeck - Ostrovia Ostrów Maz. 1:1, Rzekunianka Rzekuń - ULKS Ołdaki 2:2, FC Różan - Korona Szydłowo 3:2

15. kolejka (16-17 listopada): Szydłowo - Sona, Ołdaki - FC Różan, Ostrovia - Rzekunianka, Konopianka - Kryształ, Radzanów - Gladiator, Opia - Kurpik, Ciechanów - Bieżuń, Mazur - Strzegowo

Siła młodych Mazovian

Jeszcze nie ochłonęliśmy po sukcesach ciężarowców Mazovii podczas Mistrzostw Europy U20 w Raszynie, głównie złotego medalu Szymona Ziółkowskiego, a kolejni zawodnicy z Ciechanowa startowali, z powodzeniem, w mistrzostwach Polski zrzeszenia LZS-ów, czyli Ludowych Klubów Sportowych, do których należy ciechanowski klub Mazovia.

W Nowym Tomyślu startowali zawodnicy i zawodniczki do lat 17. Trenerami tej grupy dziewcząt w ciechanowskim klubie są Patryk Słowikowski i Marcin Muziński. Już w pierwszym dniu zawodów na podium stanęła Karina Gugała. W kat. 49 kg zawodniczka Mazovii, z takim samym wynikiem jak zwyciężczyni - 91 kg, została wicemistrzynią Polski. Na drugim stopniu podium stanęła również Zuzanna Stursiak, która w kat. 64 kg, wynikiem w dwuboju 144 kg (63+81), zdobyła srebro.

Absolutną faworytką do złota była Iga Burda. Piąta zawodniczka ostatnich mistrzostw Europy bez problemy wygrała rywalizację w kategorii 76 kg oraz została najlepszą zawodniczką mistrzostw w klasyfikacji Sinclair'a. Do rywalizacji na pomoście, po kontuzji, wraca Julia Machniewska. Sympatyczna zawodniczka Mazovii w imponującym stylu zwyciężyła w kat. 86 kg z wynikiem 177 kg (77+100).

W drugim dniu zawodów o medali walczyli mężczyźni. Krążki dla naszego klubu zdobyli: Dominik Lewandowski w kat. 67 kg (97+116) - 2. miejsce; Kacper Filipiak w kat. 73 kg (106+134) - 2. miejsce; Maciej Jaroch w kat. 81 kg (104+115) - 5. miejsce.

Erem

FOT. CLKS MAZOVIA

Dziewczyny CLKS Mazovia Ciechanów z trenerami

Jedni grają, inni odpoczywają

Podczas, gdy zawodnicy Juranda odpoczywali od rozgrywek, zresztą jak i większość zespołów ligi centralnej, to w miniony weekend odbyły się dwa zaległe spotkania na zapleczu ekstraligi.

W jednym z nich doszło do sensacji - najsłabszy zespół ligi, KPR Żukowo, który do tej pory był raczej dostarczycielem punktów swoim przeciwnikom, ograł niespodziewanie Miedź Legnicę.

W najbliższy weekend piłkarze ręczni Juranda zagrają na wyjeździe w Legnicy, i właśnie w sztabie Juranda liczą, że dołek, w którym obecnie znajdują się legniczanie uda się wykorzystać na swoją korzyść.

W drugim meczu reprezentanci Szkoły Mistrzostwa Sportowego z Kielc ograli na wyjeździe poznański Grunwald i zbliżyli się w tabeli do Juranda. W najbliższej kolejce, oprócz kilku ciekawych starć, dojdzie do absolutnego hitu ligi - wicelider, Stal Gorzów, podejmować będzie lidera - Stal Mielec. Mielczanie wyraźnie prowadzą w lidze, mając cztery punkty przewagi nad drugimi gorzowianami. Wygrali wszystkie osiem spotkań i są głównym kandydatem do awansu na najwyższy szczebel rozgrywek w kraju.

1. Stal Mielec	8	23	272:210
2. Stal Gorzów	8	19	270:216
3. Padwa Zamość	8	17	260:216
4. Gwardia Koszalin	8	17	253:237
5. Pogoń Szczecin	8	15	218:211
6. Nielba Wągrowiec	8	15	205:216
7. **Jurand Ciechanów**	8	12	224:240
8. SMS ZPRP Kielce	8	11	221:254
9. Grunwald Poznań	8	9	220:221
10. Miedź Legnica	8	9	217:224
11. Anilana Łódź	8	7	197:237
12. AZS AWF Biała Podlaska	8	6	226:227
13. Olimpia Piekary Śląskie	8	5	216:249
14. KPR Żukowo	8	3	226:267

9. kolejka (16-17 listopada): SMS Kielce - Gwardia Koszalin, Padwa Zamość - Pogoń Szczecin, Stal Gorzów - Stal Mielec, Żukowo - Nielba Wągrowiec, Miedź Legnica - Jurand Ciechanów, Olimpia Piekary Śląskie - AZS AWF Biała Podlaska, Anilana Łódź - Grunwald Poznań. **erem**

FOT. RM

Zespół Juranda zagra za kilka dni w Legnicy z Miedzią

Juniorzy Juranda ponownie rozbici

Już po pięciu minutach goście prowadzili w Ciechanowie 4:0. Z biegiem czasu powiększali tylko zdobycz bramkową. Pierwszą bramką dla Juranda zdobył dopiero po sześciu minutach gry Adam Tarnowski.

Po kwadransie gospodarze na chwilę obudzili się, ruszyli do odrabiania strat. Zdobyli cztery bramki z rzędu i doprowadzili do wyniku 10:12. Jak się później okazało był to najkorzystniejszy wynik gospodarzy. Po zmianie stron przasnyska Trójka w dalszym ciągu dominowała, wyraźnie wygrywając 41:28.

Jurand Ciechanów – Trójka Przasnysz 28:41 (16:23)

Jurand: A. Olszewski – M. Stryjewski, A. Tarnowski 5, M. Macfałda 9, K. Pytel 4, F. Jakieła, S. Kołakowski, C. Abramowicz 9, T. Dobrzyniecki, A. Herner 2, Oskar Olszewski, Sz. Komorowski 7

lew

Wyróżniający się zawodnik Juranda Adam Tarnowski

eprasa.pl dbccee2f50

Czwarta liga

Raz karny, Kamińscy dwa

Po raz drugi w sezonie nasze beniaminki sięgnęły zgodnie po komplet punktów. Tak było w drugiej kolejce, powtórka nastąpiła dopiero kilkanaście tygodni później. Makowianka ograła faworyzowane KTS Weszło, a MKS Przasnysz ograł na wyjeździe Błoniankę.

Ostatnie tygodnie są wyjątkowo udane dla makowian. Wyraźnie okrzepli, przyzwyczaili się do realiów rywalizacji na czwartoligowych boiskach. Efekt ostatnich trzech spotkań to pięć zdobytych oczek. W sobotnie popołudnie dopisali kolejne trzy. Konkurenci ze stolicy pretendowali do miana faworyta, ale wiadomo, że piłkarska rzeczywistość bywa nieprzewidywalna. Tak było i tym razem w Makowie Mazowieckim.

FOT. MAKOWIANKA/FB

Świętujący makowianie po wygranej z KTS Weszło

Tomasz Kamiński zdobył jedną z bramek dla MKS Przasnysz

Po godzinie gry przybysze ze stolicy musieli sobie radzić w dziesięcioosobowym składzie. Z boiska wyleciał w konsekwencji dwóch żółtych kartek Jevhen Smirnov (w poprzednim sezonie występował w Mławiance).

Makowianka wykorzystała osłabienie konkurentów. W 73. minucie udało się przeprowadzić decydujący atak. Zatrzymanie piłki ręką przez obrońcę Weszło zakończyło się odgwizdaniem rzutu karnego. Skutecznym egzekutorem jedenastki okazał się niezawodny Kacper Małkiewicz.

Dwa lata temu Błonianka występowała jeszcze na szczeblu trzeciej ligi. Teraz zanosi się na kolejny spadek. Gracze z Przasnysza wykorzystali z zimną krwią słabość futbolistów z Błonia, którzy czekają na zwycięstwo już ponad dwa miesiące.

W premierowej partii objęli prowadzenie. Celnym uderzeniem popisąał się Szymon Kamiński. Natomiast w 46. Minucie wyjazdowy sukces ekipy prowadzonej przez Wojciecha Kordka przypieczętował Tomasz Kamiński.

GP

1. Ząbkovia Ząbki	15	42	56:7
2. KS CK Troszyn	15	37	45:17
3. Mazovia Mińsk Maz.	15	36	41:12
4. KTS Weszło Warszawa	15	31	42:15
5. Hutnik Warszawa	15	31	36:21
6. Mszczono. Mszczonów	15	27	34:23
7. Ursus Warszawa	15	22	30:25
8. Oskar Przysucha	15	21	24:26
9. Talent Warszawa	15	19	25:29
10. Legionovia Legionowo	15	18	27:34
11. MKS Przasnysz	15	18	15:23
12. Makowianka Maków Maz.	15	15	16:36
13. Wilga Garwolin	15	14	20:39
14. MKS Piaseczno	15	14	20:40
15. Józefovia Józefów	15	13	25:45
16. Błonianka Błonie	15	12	24:28
17. Tygrys Huta Mińska	15	8	15:37
18. Pilica Białobrzegi	15	2	11:47

15. kolejka (9 listopada): Ząbkovia – KC CK Troszyn 3:0, Pilica – Ursus 3:6, Mszczonowianka – MKS Piaseczno 2:1, Makowianka – KTS Weszło 1:0, Hutnik – Mazovia 0:4, Błonianka – MKS Przasnysz 0:2, Oskar – Wilga 3:0, Legionovia – Józefovia 2:2, Tygrys – Talent 2:2

16. kolejka (16 listopada): KC CK Troszyn – Talent, Józefovia – Tygrys, Wilga – Legionovia,, MKS Przasnysz – Oskar, Mazovia – Błonianka, KTS Weszło – Hutnik, MKS Piaseczno – Makowianka, Ursus – Mszczonowianka, Ząbkovia - Pilica

Trzecia liga

Z Bronią jak zwykle

Czasami pewne drużyny „leżą" innym, nawet jeśli w tabeli różnica miedzy nimi jest dość znaczna. Tak jest w przypadku konfrontacji Mławianki z Bronią Radom. Mławianie nie przegrali jeszcze z tym rywalem od momentu powrotu do trzeciej ligi.

Sobotnie spotkanie nie przerwało tej tradycji. Choć w premierowej odsłonie lepsze wrażenie sprawiali radomianie. W 8. minucie wyszli na prowadzenie za sprawą swojego „dania firmowego". W poprzedniej kolejce pokonali bramkarza GKS-u Wikielec bezpośrednio z rzutu rożnego. Teraz to samo powtórzyli w starciu z podopiecznymi Bartosza Szczęsnego.

Z narożnika boiska dośrodkował Michał Wrzesiński. Zablokowany przez rywali Kacper Jureczko nie zdołał przerzucić piłki nad poprzeczką. Ta, po jego dłoniach, wpadła do siatki.

Młody bramkarz miał być prawo załamanym – takiego błędu nie popełnił jeszcze na trzecioligowych boiskach. Na szczęście reprezentanci Broni nie pozwolili mu zbyt długo na rozpacz. Próbowali pójść za ciosem, oddając trzy groźne strzały na jego bramkę. Jeden z nich w wykonaniu Jakuba Kowalskiego sprawił naszemu bramkarzowi dużo kłopotów. Ostatecznie wyszedł zwycięsko z tej próby.

Gospodarze także atakowali i tuż przed przerwą zdołali wyrównać. Uderzenie z rzutu wolnego Mateusza Stryjewskiego zatrzymało się jeszcze na murze. Na szczęście piłka tak się obiła, że wpadła jeszcze pod nogi Kacpra Zielskiego. Ten kopnął prosto w poprzeczkę, ale na szczęście dobitka czujnego Joao Odillona wpadła finalnie do bramki.

1. Unia Skierniewice	16	33	32:19
2. Legia II Warszawa	16	32	33:19
3. Wigry Suwałki	16	29	28:16
4. ŁKS Łomża	16	29	28:21
5. Warta Sieradz	16	24	23:25
6. GKS Bełchatów	16	23	21:17
7. Wisła II Płock	16	23	31:28
8. Broń Radom	16	23	16:17
9. Świt Nowy Dwór Maz.	16	23	18:29
10. Victoria Sulejówek	16	21	26:24
11. Lechia Tomaszów Maz.	16	19	22:23
12. Pelikan Łowicz	16	19	20:24
13. GKS Wikielec	16	19	15:19
14. Mławianka Mława	16	18	32:32
15. Jagiellonia II Białystok	16	18	20:22
16. Polonia Lidz. Warmiński	16	16	26:33
17. Stomil Olsztyn	16	16	21:31
18. Sokół Aleksandrów Łódzki	16	11	12:26

Pojedynek zaczął się w zasadzie na nowo. Przeciąganie liny potrwało do 66. minuty. Wówczas szala przechyliła się na stronę zawodników z Mławy. Po szybkiej wymianie podań Zielski wpadł w pole karne. Z paru metrów nie dał żadnych szans przyjezdnemu golkiperowi.

FOT. ARCHIWUM

Gospodarze nie wypuścili z rąk cennych punktów. W końcówce mogli nawet podwyższyć jego rozmiary. Po kapitalnym podaniu od Michała Stryjewskiego sam przed bramkarzem Broni znalazł się Kahsay Ezana. Rezerwowy atakujący trafił wprost w nogi interweniującego Jakuba Kosiorka.

GP

Mławianka Mława – Broń Radom 2:1 (1:1)

Bramki: Odillon 40, Zielski 66 - Wrzesiński 8

Mławianka: Jureczko – Rutkowski, Duilio, Markowicz, Derlatka, Karwowski (67 Tworek), Stefański, Zielski, Michał Stryjewski, Mateusz Stryjewski, Odillon (77 Ezana)

16. kolejka (8-10 listopada): GKS Bełchatów – GKS Wikielec 1:1, Wigry – Warta 4:0, Sokół – Lechia 0:3, Legia II – Unia 2:1, Polonia - ŁKS Łomża 1:1, Stomil – Jagiellonia II 1:2, Pelikan – Victoria, Świt – Wisła II 2:2

17. kolejka (15-17 listopada): Wisła II – GKS Bełchatów, Victoria – Świt, Jagiellonia II – Pelikan, ŁKS Łomża – Stomil, Unia – Polonia, Warta – Sokół, Broń – Wigry, GKS Wikielec – Mławianka Mława (piątek godz. 17)

A klasa

Dwójka po raz ósmy

Rezerwy Mławianki mogą żałować, że runda jesienna już się kończy. W końcówce pierwszej części sezonu wypracowali taką formę, że odnieśli osiem zwycięstw z rzędu. W sobotnie popołudnie wypunktowali beniaminka z Krasnego.

Iskra próbowała walczyć, ale była bezradna w starciu ze podopiecznymi Piotra Króla. Początek należał do braci Dąbrowskich. Dominik wykorzystał rzut karny, a Nicolas oddał celny strzał z akcji. Bieżące rozgrywki są wyjątkowo udane dla młodego atakującego. Ma już na koncie dziewiętnaście trafień.

Natomiast kolejne gole dołożyli Jakub Nowiński oraz Pawła Gąsiorowski. Ten ostatni zawodnik skończył w tym roku zaledwie siedemnaście lat.

Mławianom nie zamierza odpuścić GKS Pokrzywnica. Na trudnym terenie w Długosiodle zespół z powiatu pułtuskiego zgarnął komplet oczek. Wszystko w zasadzie rozstrzygnęło się do przerwy, gdy wicelider wyprowadził wówczas dwa ciosy. Bramki dla GKS-u zdobyli kapitan Kacper Poraziński, Dawid Sokołowski i Michał Pachocki.

Tempa rozgrywek nie wytrzymała za to Wkra Cieksyn. W końcówce października przewodziła całej stawce, po czym przegrała trzy spotkania z rzędu. Z Pełtą poległa aż 1:7 – cztery gole dla zwycięzców wbili zawodnicy z Kolumbii. Jhonatan Cuerro skompletował premierowy w sezonie hat-trick.

Drugi z rzędu sukces zanotował GUKS Krasnosielc. Dzięki temu wydostał się ze strefy spadkowej. O triumfie nad Wieczfnianka przesądziło celne uderzenie. Autorem jedynego gola był Tomasz Urbański. Szansę miał także Tomasz Pragacz. Nie zdołał wykorzystać rzutu karnego.

1. Mławianka II Mława	12	30	55:16
2. GKS Pokrzywnica	12	30	51:23
3. Narew II Ostrołęka	12	29	59:12
4. Wkra Cieksyn	12	23	39:27
5. Pełta Karniewo	12	21	36:19
6. GKS Łyse	12	21	33:26
7. Orzeł Sypniewo	12	16	31:25
8. Wymakracz Długosiodło	12	16	23:29
9. Iskra Krasne	12	13	31:30
10. GUKS Krasnosielc	12	13	18:36
11. Wieczfnianka Wieczfnia	12	13	13:33
12. Wkra Sochocin	12	10	27:41
13. Bartnik Myszyniec	12	10	15:33
14. GKS Gumino	12	0	5:86

GP

12. kolejka (7-10 listopada): Wymakracz – GKS Pokrzywnica 1:3, Wkra Cieksyn – Pełta 1:7, GKS Łyse – Wkra Sochocin 2:1, Iskra – Mławianka II 1:4, Wieczfnianka – GUKS Krasnosielc 0:1, GKS Gumino – Narew II 0:9, Orzeł – Bartnik 5:0

Ostatnia kolejka rundy jesiennej (16-17 listopada): Bartnik – Wymakracz, Narew II – Orzeł, Krasnosielc – GKS Gumino, Mławianka II – Wieczfnianka, Wkra Sochocin – Iskra, Pełta – GKS Łyse, GKS Pokrzywnica – Wkra Cieksyn

Piąta liga

PAF zatrzymała lidera

Czternasta seria spotkań przyniosła kolejne niespodzianki. Lider z Łomianek poległ w starciu z walczącą o utrzymanie PAF. Niestety tego potknięcia nie wykorzystała Nadnarwianka. Odrobiła zaledwie punkt do zespołu z podwarszawskiego miasta.

Radosław Wesołowski zakończył spotkanie z hat-trickiem na koncie

Rewelacyjny beniaminek zameldował się na boisku w Raciążu (tam PAF rozgrywa swoje mecz, stadion w Płońsku jest w remoncie) w glorii niepokonanego. O zakończenie wybornej serii zadbał najbardziej Radosław Wesołowski. Otworzył wynik rywalizacji już w 9. minucie, popisując się się skuteczną główką po dośrodkowaniu z rzutu rożnego.

Najlepszy strzelec płońszczan nie miał zamiaru zwalniać tempa. Wykorzystał jeszcze dwa karne. Efekt był taki, że zakończył sobotni pojedynek z hat-trickiem. Natomiast płońszczanie zgarnęli bezcenny komplet oczek w starciu z faworytem.

Niestety potknięcia lidera nie wykorzystała Nadnarwianka. Trudno o sukces, kiedy po kwadransie przegrywa już różnicą trzech goli. Ostatecznie pogoń przyniosła remis 4:4 – końcowy wynik ustalił w ósmej minucie doliczonego czasu Mateusz Kaźmierczak. Pułtuszczanie mogli sięgnąć po wygraną, ale Sebastian Czapa spudłował z rzutu karnego.

Gracze z Nasielska zdobyli w czterech ostatnich spotkaniach zaledwie oczko. Zła seria dobiegła końca w sobotnie przedpołudnie. W pobitym polu pozostawili konkurentów z Wołomina. Celnym uderzeniem popisali się Mateusz Bramowicz i Mateusz Turkowski.

1. KS Łomianki	13	34	45:11
2. Nadnarwianka Pułtusk	13	29	41:20
3. Polonia II Warszawa	13	28	35:13
4. Narew Ostrołęka	13	27	32:21
5. Marcovia Marki	13	26	40:26
6. Żbik Nasielsk	13	20	34:28
7. Bug Wyszków	13	18	28:21
8. Huragan Wołomin	13	17	22:26
9. Kasztelan Sierpc	14	17	37:38
10. Drukarz Warszawa	13	17	26:26
11. Sokół Serock	13	14	23:32
12. PAF Płońsk	13	13	19:41
13. Wkra Żuromin	13	9	19:38
14. Mazur Gostynin	13	8	10:27
15. Delta Słupno	13	3	9:52

Wkra Żuromin zaczęła starcie z Narwią idealnie. Golkiper Ostrołęki skapitulował po uderzeniu Tomasza Kamińskiego. Niestety na tym skończyły się miłe chwile dla żurominian. Rywale okazali się skuteczniejsi w dalszej części spotkania. Wyprowadzili dwa ciosy – jeden z karnego, drugi za sprawą składnej akcji.

GP

14. kolejka (9-10 listopada): Delta – Drukarz 0:3, Bug – Polonia II 0:1, Nadnarwianka – Sokół 4:4, Żbik – Huragan 2:1, PAF – KS Łomianki 3:1, Kasztelan – Marcovia 4:4, Wkra – Narew 1:2, Mazur - pauza

Ostatnia kolejka rundy jesiennej (16 listopada): Narew – Delta, Marcovia – Wkra, KS Łomianki – Mazur, Huragan – PAF Płońsk, Sokół - Żbik, Polonia II – Nadnarwianka, Drukarz – Bug, Kasztelan - pauza

eprasa.pl dbccee2f50

KON-tekst

Debetonoza, czyli zielona metamorfoza

Ochłodziło się nieco w przyrodzie (w przeciwieństwie do polityki), więc może porozmawiajmy o… betonozie (betonoza - określenie stosowane wobec przestrzeni publicznych, w których zastosowano beton (wyroby betonowe) w ilościach nadmiarowych, co często wiąże się z likwidacją miejskiej zieleni i tym samym jej zalet dla miasta, np. zacienienie, obniżenie temperatury, regulację stosunków wodnych).

Temat był „grzany" w czasie tegorocznego, upalnego lata (również w poprzednich, pogodowo podobnych latach). Gdy temperatura przekracza 35 stopni, a my musieliśmy tkwić w samym środku rozgrzanego miasta narastała w nas tęsknota za zielonych, chłodnym cieniem. I frustracja po tym, co stało się w ostatnich latach – zabetonowanie naszych miast i miasteczek, utwardzenie lastrikowymi płytami i kostką bauma rynków, placów, deptaków.

Jakie były powody i przyczyny nadmiernego wylewania w naszych miastach betonu?

Pierwszy powód, powiedzmy, estetyczny. Wizja utwardzonych, wygładzonych powierzchni w śródmieściach pociąga samorządy, burmistrzów i prezydentów, aby podążać w tym kierunku. Otwarte, wybrukowane rynki z fontanną na środku utożsamiają nowoczesność, reprezentacyjność.

Drugi powód– funkcjonalność. Wielu przedstawicieli miast, w których doprowadzono do betonozy tłumaczy, że taki plac jest miejscem masowych imprez kulturalnych oraz handlowych kiermaszy, w których gremialnie uczestniczą mieszkańcy i przyjezdni.

Trzeci - pieniądze. Ale nie ich brak, lecz... nadmiar. Gospodarze miast dość łatwo pozyskują wielkie środki na przedsięwzięcia, w których przewija się określenie „rewitalizacje" i „zabytki". Są to głównie środki z UE ale nie tylko.

I czwarty – gospodarze miast ochoczo finansowali rewitalizacje infrastruktury miejskiej, mając jednocześnie świadomość, że w przyszłości nie będą musieli wydawać pieniędzy na jej utrzymanie. Zabetonowanie jest tańsze od utrzymywania zieleni. O tereny zielone trzeba dbać, odnawiać i pielęgnować.

No i pooooszło… Kolejne miasta zamieniały swoje zadrzewione rynki, skwery i deptaki (inna sprawa, że niektóre nie za piękne) w wybrukowane powierzchnie spacerowo-wypoczynkowe. Tylko, że spacer albo udział w koncercie pod skwarnym niebem nie będą żadną atrakcją, nie mówiąc już o wypoczynku. Bo na placu, który w upale staje się „miejską wyspą ciepła" długo się nie wytrzyma. W niczym nie pomagają nawet „pulsujące" fontanny, wykonane wg. jednego wzoru dla całej Polski.

Ale poza upałami dochodzi jeszcze jeden poważny problem – nawalne deszcze, które coraz częściej nawiedzają naszą strefę klimatyczną. Strumienie wody pędzą ulicami i nie znajdują gruntu, w który mogłyby wsiąknąć, gdzie mogłyby się zatrzymać. W rezultacie mamy podtopienia, zapchane studzienki, zalane parkingi i piwnice.

Już w trakcie betonozy w kraju utworzył się spontaniczny ruch anty-betonowy. Powstała nawet lista miast, które najbardziej na tym ucierpiały. Na czele są Skierniewice, w których przebudowany rynek rzeczywiście budzi grozę: olbrzymi zabrukowany plac, ani jednego drzewa, a główną atrakcją jest wspominana już „pulsująca fontanna". Drugie miejsce w tej niechlubnej klasyfikacji zajął Włocławek, a trzecie Krzeszowice.

Ale są już miasta, które skutecznie przystąpiły do debetonozy. Np. we Wrocławiu, we wrześniu ubiegłego rok symbolicznie wyjęto jedną z betonowych płytek na placu Nowy Targ i tym samym rozpoczęto „zieloną rewolucję" w mieście. Przebudowę zakończono w lipcu br. Jak relacjonuje Urząd Miasta Wrocław: „Na placu Nowy Targ pojawiło się ponad 63 tysiące roślin. Przed metamorfozą rosło jedynie 27 drzew i 8 drzew w donicach."

Z bliższych nam miast do debetonozy przygotowują się władze Ciechanowa na historycznym rynku (placu Jana Pawła II).

A problem dostrzegła także władza centralna. Na stronach rządowych przeczytałem, że Rada Ministrów zajęła się projektem noweli „Prawa ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw". Projekt przewiduje, że miasta o liczbie mieszkańców powyżej 20 tys. będą musiały obligatoryjnie przygotować plany adaptacji do zmian klimatu, będą musiały również uwzględnić aspekt adaptacji do zmian klimatu w dokumentach strategicznych, w tym dotyczących planowania przestrzennego miast.

Koniec betonozy? Nastanie czas zielonej metamorfozy?

RYSZARD MARUT

Kroniki ziemi ciechanowskiej

Niezawiśle

KREŚKĄ HAJNOSA

Mawiają, iż condominium my germańsko-ruskie pode hebrajskiem powierniczem zarządem, jako Grześko rzekł onegdaj, Gaśnicą natenczas zwany, króla byłego Jarko twórczo rozwinąwszy słowa.

Jeno cóż tedy lud najjaśniejszej Rzeczypospolitej święcił dnia wczorajszego miesiąca jedenastego roku pańskiego bieżącego? W lenno królowi pruskiemu i carowi oddanie? Li na spacer lud, co go porachować nie sposób, listopadową porą wespół się udał?

Zaprawdę powiadam wam, wybaczcie im, albowiem nie wiedzą, co czynią.

Bracia, patrzcie jeno! Nad Germanią chmury czarne zawisły, albowiem koalicya w posadach się chwieje. Ruś zawisła w boju była i jeno w Jankesów królu nowym tryumfu szansy upatrywać raczy. A i zawisł był hebrajski powierniczy zarząd hamasów i hezbollachów jakowychś na szafocie, przeto kamienice nasze im z(a)wisły.

A kiedy kota brak, myszy harcują, decyzye niezawisłe wydawawszy.

Adaśko Sprawiedliwy Antko Knurewicza ścigać począł. Radko Sójka kanclerzem ostać się chce, przeto w szranki z Rafałem Czajkowskim staje. Przede komisyą Żeberko się uchyla, a uchyliwszy byłby rad przede immunitetu uchyleniem. Janko Smith się wzburza, Kanciak podburza, Dominik donosi. I tako bawią się wesoło i niezawiśle Sejmu Wielkiego bywalcy, z bata panów germańskich i ruskich kpiwszy bezlitośnie.

Jeno na króla Dönka blady strach padł, albowiem Donaldów ci natenczas dwóch, a jako rzekł onegdaj Dönek, o jednego to zbytek.

Gladiatorzy z warszawskiego i białostockiego grodu wrogów srogo batożą, a nie bacząc, li z Rusi Białej ci oni, li z Wikingów krainy. Robko Lewemu razu jednego wrogom zadać brak jeno, coby razów owych setkę w Majstrów Zmaganiach uciułać, a i w katalońskiej krainie pozycyę ma wciąż niezawisłę. Za to hetman Miernik wciąż za Wisłę Gotówki zabierać nie raczy.

Lecz natenczas plaga pośród gwardzistów królewskich niedomagań jakowychś nastała, co się psią zarazą zowie, a powodem niedomagań owych pańszczyzny odrabiania warunki niemiłe. Tedy zatrwożył się Adam z Truzik i coby plaga w księstwie mazowieckim panoszyć się nie chciała, w Robko z Szerłut odzienie się po wtóre przyodział, coby niezawiśle dukaty rozdać. I dostali gwardziści z grodu ciechanowskiego, mławskiego, makowskiego i żuromińskiego wihajstry rozmaite ku typów spod gwiazdy ciemnej eliminacyi, a z pułtuskiego grodu gwardziści rydwan wodny. I nastała radość i szczęśliwość i dobrobyt wielki.

We włościach Krzemień gotowania kres nadszedł, albowiem alchemik w lochu los swój zakończy. Co jednakowoż nagotować nadążył, i Modest Kamaro zdzierżyć by nie mógł, albowiem jadła owego funtów tysiące dwa i połowa nieomal, a dukatów milyonów dwie z trzech części kopy warte. Takież to manufaktury niezawisłe potężne ziemia makowska skrywa. Zaiste, Dolina Krzemieniowa.

Jako doliny, tako plantacye i jako gotowania, tako i uprawy kres nadszedł na ziemi płońskiej, albowiem bestia czworonożna z ziemi ciechanowskiej, co się psiej zarazie nie kłania, niuchać poczęła.

A trubadurzy sławetni spod Rustykalnej Sosny znaku, co z włości Baboszewo ród swój wywodzą, pieśni swe dla potomności utrwalają na poliwęglanowem krążku.

Zaprawdę, harców to czas w najjaśniejszej Rzeczypospolitej i mazowieckiej ziemi.

Niezawisłość nam przeto świętować trzeba, póki autonomya nasza wielka. Niechaj jednakowoż was nie zwiedzie łańcucha owego luz, albowiem szpionów wszelakich ci u nas dostatek. Mącą ci oni, zamęt sieją, łgają zawzięcie i łże-wieści roznoszą. I donoszą. Strzeżcie się ich przeto i oczy szeroko otwarte miejcie.

Po niezawisłości ich poznacie.

Od rozumu.

RADEKtor

Krzyżówka nr 46

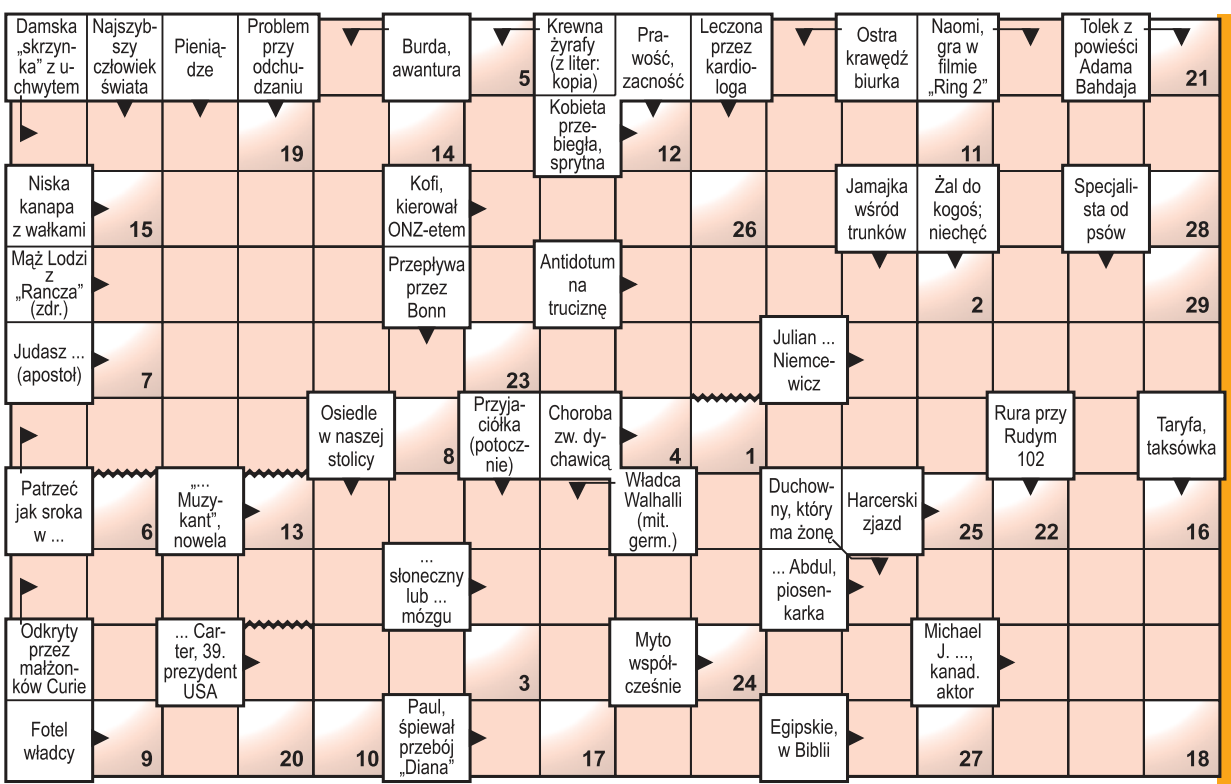

Aforyzm Antoniego Regulskiego:

1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11	12		13	14	15	16		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski", ul. Ściegiennego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać **pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechpress.pl**. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki nr 44: Dobre dziatki to skarb matki. Nagrody wylosowali: Robert Konarowski, Marta Piekarska, Damian Tęczyński.

eprasa.pl dbccee2f50

LESZEK ZYGNER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

W sprawie powstania diecezji płockiej

W miniony piątek (7 listopada) w bazylice katedralnej w Płocku uroczyście rozpoczęto – z udziałem przedstawicieli polskiego episkopatu, samorządowców, ludzi nauki i kultury, duchownych i mieszkańców Mazowsza i ziemi dobrzyńskiej – obchody jubileuszowe 950-lecia diecezji płockiej. W związku z tym chciałem nieco uwagi poświęcić powstaniu tejże diecezji, gdyż dokładna data erygowania biskupstwa płockiego, co wybrzmiało również w piątkowej homilii kardynała Grzegorza Rysia w Płocku, nie pojawia się w żadnych zachowanych źródłach historycznych. Nie zachowała się do naszych czasów ani bulla erygująca diecezję płocką (warto dodać, że dla innych diecezji polskich z X i XI wieku takich bulli również nie znamy), ani żadna wzmianka kronikarska na ten fundacji biskupstwa na Mazowszu. Natomiast najstarsza informacja źródłowa o płockim biskupie pochodzi dopiero ze spisanej na początku XII wieku „Kroniki" Anonima zwanego Gallem i zawiera informację o biskupie Szymonie (1109), który zapewne był obcokrajowcem, przybyłym do Polski w otoczeniu biskupa krakowskiego Baldwina, a na biskupstwo płockie nominowanym z woli księcia Bolesława Krzywoustego. Niestety cytowana kronika nie podaje wiadomości na temat fundatora oraz czasu fundacji biskupstwa płockiego. Milczy na ten temat również pochodząca z początku XIII wieku „Kronika polska" mistrza Wincentego Kadłubka. Natomiast pochodzący z XIV wieku przekaz „Kroniki Wielkopolskiej" mówiący o założeniu biskupstwa płockiego przez Bolesława Chrobrego, jak również przekaz „Roczników" Jana Długosza z połowy XV wieku, że fundatorem katedry płockiej był książę Mieszko I, są powszechnie uznane przez historyków za niewiarygodne. Znamienne, że we fragmencie cytowanej „Kroniki" Anonima zwanego Gallem, opisującym egzekwie przy zmarłym w Płocku księciu Władysławie Hermanie (1102), zapisano, że „przez pięć dni odprawiał je w mieście Płocku arcybiskup Marcin z kapelaniami", ale bez wzmianki o miejscowym biskupie. I choć trudno sobie wyobrazić, żeby diecezja płocka przez ćwierć wieku swego istnienia nie posiadała jeszcze wtedy swego biskupa, ale milczenie na jego temat w tak doniosłym wydarzeniu zastanawia i już od dziesięcioleci rodzi różne interpretacje wśród historyków. Dodajmy, że biskup płocki (ale bez podanego imienia) pojawia się – obok arcybiskupa gnieźnieńskiego oraz biskupów Poznania, Krakowa i Wrocławia – w powstałym w północnych Niemczech, a pochodzącym sprzed 1123 r. (może być znacznie starszy) spisie biskupów polskich.

Co więc na to historycy? Po krytycznej analizie dzieła Jana Długosza w XIX wieku i odrzuceniu przez ówczesnych historyków genezy biskupstwa płockiego w X wieku, jako pierwszy za powstaniem diecezji płockiej w drugiej połowie XI wieku opowiedział się doktor Wojciech Kętrzyński (1886), ówczesny dyrektor Zakładu im. Ossolińskich we Lwowie. Jednak decydujący głos zabrał w tej sprawie profesor Władysław Abraham z Uniwersytetu Lwowskiego, który w wydanej w 1893 r. pracy „Organizacji Kościoła w Polsce do połowy XII wieku" połączył erygowanie biskupstwa płockiego z faktem przybycia do Polski legatów papieskich i reorganizacją polskiego Kościoła za rządów Bolesława Szczodrego. Powołał się przy tym na znany list papieża Grzegorza VII do księcia Bolesława z 20 kwietnia 1075 r., w którym jest mowa o kryzysie metropolii kościelnej w Gnieźnie, zbyt małej liczbie biskupów w państwie Bolesława, którzy do tego nie utrzymywali między sobą należnej łączności i subordynacji, oraz o konieczności zwiększenia liczby diecezji ze względu na ich zbytnią rozległość terytorialną.

Od tej pory, a więc od końca XIX wieku, wśród historyków panuje więc powszechne przekonanie o wskrzeszeniu około 1075 r. archidiecezji gnieźnieńskiej i diecezji poznańskiej po kryzysie z połowy XI wieku (wcześniej udało się to już w Krakowie i Wrocławiu), a także o erygowaniu w tym czasie nowego biskupstwa w Płocku. Zostało ono wydzielone – na to również panuje powszechna zgoda – z obszaru archidiecezji gnieźnieńskiej, obejmując tereny Mazowsza Płockiego (po prawej stronie Wisły), nadwiślański pas Kujaw z Włocławkiem i ziemią dobrzyńską, ziemię chełmińską, a po lewej stronie Wisły część terytorium leżącego naprzeciwko Płocka z Radziwiem, Gostyninem i Gąbinem. Za fundatora biskupstwa płockiego uważa się zaś księcia Bolesława Szczodrego, co nie wyklucza udziału w tej fundacji jego brata Władysława Hermana, który po przejęciu władzy w Polsce ufundował pierwszą katedrę na Wzgórzu Tumskim w Płocku, istniejącą już zapewne około 1085/1086 r. To właśnie w tej katedrze znalazła miejsce pochówku żony Władysława Hermana, Judyta czeska, o której pisałem przy innej okazji.

Podsumowując więc wywody polskiej nauki historycznej należy stwierdzić wyraźnie, że o momencie fundacji biskupstwa w Płocku nie wiemy tak naprawdę nic pewnego, a samo powołanie go do życia około 1075 r. jest tezą historyków wynikającą z poświadczonego w źródłach faktu przybycia do Polski legatów papieskich i wzmianki w liście papieża Grzegorza VII o zbyt małej liczbie biskupów w państwie Bolesława Szczodrego. Jednak do dziś nikt nie odnalazł żadnych innych źródeł, które mogłyby na sprawę tę rzucił nowe światło, i nikt nie stworzył bardziej przekonującej tezy, która mogłaby podważyć przyjmowany powszechnie przez historyków rok 1075 jako moment powstania biskupstwa w Płocku. Stąd uroczyste obchody jubileuszu diecezji w 1975 r. oraz te obecne, rozpoczynające się właśnie obchody jubileuszowe roku 2025, mają swoje historyczne uzasadnienie, i zapewne staną się okazją do podjęcia wielu inicjatyw, które przybliżą to wyjątkowe dziedzictwo jakim jest 950-lecie diecezji płockiej i znacznie starsze (ponad tysiącletnie) dzieje chrześcijaństwa na Mazowszu.

ZE SZKICOWNIKA PANA LUDWIKA

Cukrownia

Cukrownia ciechanowska powstała w 1882 r. z inicjatywy spółki akcyjnej z Warszawy, której jednym z udziałowców był hr. Łubiński (prawdopodobnie Józef). Zespół fabryczny został zaprojektowany przez Alzatczyka Augusta Schürra i jego syna Wiktora. Schürr zdobył wykształcenie w Paryżu, a potem praktykował w Księstwie Badeńskim. W 1841 r. przybył do Księstwa Poznańskiego w charakterze doradcy przy budowie tamtejszych cukrowni. Potem osiadł w Warszawie, gdzie zmarł w 1899 r.

Zaprojektowana przez niego cukrownia charakteryzowała się nowoczesnym zestawem urządzeń rozmieszczonych w pięciu zespolonych ze sobą budynkach o zróżnicowanej bryle i o wyraźnej formie architektonicznej, którą obecnie określa się mianem architektury przemysłowej końca XIX w. Żelazne elementy konstrukcyjne pochodziły z huty B. Hantkego z Częstochowy. Niestety z tego kompleksu zachował się w niezmienionej formie ostatni z szeregu budynek dawnej produktowni.

W XIX w. cukrownie pracowały nie dłużej niż 4 m-ce w roku, w odróżnieniu od kopalni, czy zakładów włókienniczych. W Ciechanowie jednak ówczesnym właścicielom opłacało się wybudować solidną i atrakcyjną osadę robotniczą dla sezonowych pracowników ze szkołą i ochronką. Zbudowano również pralnię, chlewiki, ubikacje oraz sklep spożywczy. Opłacało się również zainwestować w powstały obok osady mieszkalnej folwark Szczurzyn, związany ściśle z cukrownią i jej pracownikami.

Kadra techniczna i urzędnicza także miały swój dom mieszkalny z budynkami gospodarczymi. Warto wspomnieć o przywiązaniu pracowników do cukrowni, którzy po zniszczeniach wojennych w 1945r odbudowali samorzutnie spalony pałacyk dyrekcji. Cukrownię z miastem łączył wiszący most żelazny na przyczółkach betonowych na rzece Łydyni.

Zespół ciechanowskiej cukrowni stanowi interesujący przykład nie tylko budownictwa przemysłowego z końca XIX w., ale przyczynek do historii gospodarki polskiej tego okresu.

WŁADYSŁAW JURKIEWICZ

Tygodnik ciechanowski
ciechpress.pl
Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2
Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02
redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67, 23 673 93 63;
dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

Tygodnik gazeta mławska
ciechpress.pl
Poczta elektroniczna:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.pl
Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Żbikowski.
Zespół:
Walerian Dziczkiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

tygodnik DZIAŁDOWSKI
ciechpress.pl
Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław Kowalski, Piotr Bieroń
Współpraca:
Krzysztof Bieńkowski, Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygner, Stefan Żagiel
Patryk Piekarski, Marcin Stachelski

tygodnik PRZASNYSKI
ciechpress.pl
Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska
tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobne@ciechpress.pl
Redakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

tygodnik MAKOWSKI
ciechpress.pl
Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.pl
Prenumerata:
Poczta Polska
i u listonoszy,
ePrasa.pl
Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń

Tygodnik mazowiecki
ciechpress.pl
Ciech-Press
Wydawca: Spółdzielnia Pracy CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o. o. 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem Izby Wydawców Prasy

eprasa.pl dbccee2f50

Mazowsze dla orkiestr

MAZOWSZE MA

Pola,
Orkiestra Dęta OSP Pułtusk

Lena,
Orkiestra Dęta OSP Pułtusk

ZDOLNE DZIECIAKI

SEJMIK WOJEWÓDZTWA POMAGA IM ROZWIJAĆ TALENTY

więcej o programach wsparcia na mazovia.pl

eprasa.pl dbccee2f50

Ciech-Press

PROGRAM TELEWIZYJNY

od 13.11.2024 do 19.11.2024

polsat

Środa
godzina 20:10
Książę w Nowym Jorku 2
komedia
USA 2021

Umiera władca afrykańskiej Zamundy, Jaffe Joffer. Jego syn Akeem ma zaś trzy córki, co oznacza problemy dla księcia i jego rodziny. Brak męskiego potomka grozi wygaśnięciem rodu. Niepewna sytuacja w Zamundzie jest bowiem na rękę generałowi Izziemu, który kontroluje sąsiednie państwo.

tvn

Czwartek
godzina 22:35
Na bank się uda
komedia kryminalna
Polska 2019

Zamaskowani i solidnie uzbrojeni seniorzy Eryk Rzenno, Chudy oraz Tolek Kostrzewa dokonują brawurowego napadu na krakowski bank. Pod czujnym okiem kamer monitoringu dostają się do znajdującego się w placówce podziemnego sejfu. Wezwani na miejsce włamania funkcjonariusze zabezpieczają ślady.

TVP 1

Piątek
godzina 23:15
Seksmisja
komedia SF
Polska 1983

Maks i Albert zgłaszają się do eksperymentu, w ramach którego mają zostać poddani hibernacji na kilka lat. Podczas ich snu wybucha wojna nuklearna i śmiałkowie budzą się dopiero w 2044 roku, w świecie opanowanym przez kobiety. Od opiekującej się nimi doktor Lamii dowiadują się, że geny męskie zostały zniszczone.

TVP 2

Sobota
godzina 00:10
Szybki jak śmierć
film sensacyjny
Portoryko/USA 2018

Lata 60. XX wieku. Odnoszący sukcesy w branży budowlanej Ben Aronoff z dnia na dzień porzuca pracę i wraz z rodziną przenosi się na Florydę. Marzy o rozkręceniu własnego biznesu, produkcji łodzi motorowych. Choć wydaje się to niemożliwe, Ben powoli zdobywa uznanie innych przedstawicieli tej branży.

TRWAM

Niedziela
godzina 12:30
Z niebem w sercu
film dokumentalny
Polska 2024

Dokument opowiadający o życiu i posłudze księdza Michała Józefczyka, kapłana, który całkowicie poświęcił się Bogu i społeczności, w której działał. Jego niezwykła działalność zaowocowała budową wielu kościołów oraz dzieł charytatywnych, które nadal funkcjonują, wspierając potrzebujących.

7 TVN

Poniedziaek
godzina 23:15
Sherlock Holmes
film kryminalny
USA 2009

Koniec XIX wieku. W Londynie, największej metropolii ówczesnego świata, dochodzi do serii rytualnych morderstw. Śledztwo w tej sprawie prowadzą detektyw Sherlock Holmes i jego współpracownik dr John Watson. Wkrótce udaje im się ustalić dane potencjalnego zabójcy. Jest nim lord Blackwood.

środa 13 listopada 2024

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Akacjowa 38, telenowela, odc. 468
08:50 Ranczo, serial, odc. 97
09:45 Komisarz Alex, odc. 152
10:45 Ojciec Mateusz, odc. 129
11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 231
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:55 Wyspa hipopotamów, film dokumentalny
14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 47
14:55 Jaka to melodia? teleturniej
15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej
16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 402
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
17:55 Klan, telenowela, odc. 4408
18:25 Reporterzy, magazyn reporterów
18:45 Akacjowa 38, telenowela, odc. 496
19:30 Program informacyjny
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 232
21:05 Blitz, film kryminalny
22:50 Pan życia i śmierci, dramat sensacyjny
01:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
02:10 Kamerdyner, dramat historyczny

TVP 2

06:25 Pożyteczni.pl, magazyn
06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3070
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzina (nie od) święta
11:50 Tańcząca ze światem - Chorwacja, magazyn
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 70
14:05 Va banque, teleturniej
14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 628
15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1827
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 71
18:15 Va banque, teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej
19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3070
20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3071
20:40 Przepis dnia, magazyn kulinarny
20:55 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 933
21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 629
22:25 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 630
23:00 Niewinne kłamstewka 2, komediodramat
01:25 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 33
02:25 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 34

TVN

05:40 Uwaga! magazyn reporterów
05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 903
06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1358
13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1359
14:20 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 791
15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1473
17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 152
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny
20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3916
20:50 Milionerzy, teleturniej
21:30 Top Model, reality show
23:05 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach, komedia romantyczna
01:00 Superwizjer magazyn reporterów
01:40 Herkules, serial kryminalny, odc. 2/8
02:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 355
03:50 Uwaga! magazyn reporterów

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 332
09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 337
09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 257
10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 944
11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 825
12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 826
13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 827
14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1388
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja, magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 983
17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1008
18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3892
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość "Wydarzeń"
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdanie, serial sensacyjny, odc. 43
20:10 Książę w Nowym Jorku 2, komedia
22:30 Jumanji: Następny poziom, film przygodowy
01:15 Predator: Prey, thriller SF

TVN 7

06:10 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 587
07:10 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 397
08:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1251
09:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1121
10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1122
11:25 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 835
12:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 836
12:50 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 78/100
13:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 7/24
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 526
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 527
16:55 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 6/20
17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 932
18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1335
20:00 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 8/20
21:00 Ojcowie i córki, film obyczajowy
23:30 Planeta Singli 3, komedia
01:40 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 9/20

TV TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Każdy maluch to potrafi
08:50 Słowo życia
09:00 Razem możemy wszystko
09:30 Sanktuaria polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka
10:50 Muzyczne chwile
11:00 Pradawne
11:25 Jestem mamą, magazyn
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wypaczone sumienia, film
13:05 Modlitwa smoleńska, film
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie
15:00 Zadziwiający świat chrząszczy, film dok.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie, magazyn
16:30 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka, film
17:00 Po stronie prawdy
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści biblijne
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia

eprasa.pl dbccee2f50

czwartek 14 listopada 2024

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:30 **Pełnia wiary**
08:00 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 469
08:50 **Ranczo**, serial, odc. 98
09:45 **Komisarz Alex**, odc. 153
10:45 **Ojciec Mateusz**, odc. 130
11:35 **Korona królów. Jagiellonowie**, odc. 232
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda**
12:40 **Magazyn rolniczy**
13:00 **Wyspy Owcze - sekretne piękno**, film dokumentalny
14:00 **Wichrowe wzgórze**, serial obyczajowy, odc. 48
14:55 **Jaka to melodia?** teleturniej
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**, teleturniej
16:05 **Dziedzictwo**, serial obyczajowy, odc. 403
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?** teleturniej
17:55 **Klan**, telenowela, odc. 4409
18:25 **Reporterzy**, magazyn reporterów
18:45 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 497
19:30 **Program informacyjny**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:30 **Korona królów. Jagiellonowie**, odc. 233
21:05 **Ojciec Mateusz**, serial kryminalny, odc. 410
22:05 **Sprawa dla reportera**
23:05 **Król Karol III. Nowa Monarchia**, film dokumentalny
00:25 **Profilerka**, serial kryminalny, odc. 9/12

TVP 2

05:30 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1701
06:20 **Operacja zdrowie**, magazyn medyczny
06:50 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3071
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**, magazyn
11:05 **Debata - 100 lat autokefalii Kościoła prawosławnego w Polsce**
11:50 **Dobry tytuł**
12:30 **Koło fortuny**, teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 71
14:05 **Va banque**, teleturniej
14:35 **Na sygnale**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 629
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic**, serial obyczajowy, odc. 38
16:00 **Koło fortuny**, teleturniej
16:35 **Familiada**, teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 72
18:15 **Va banque**, teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu**, teleturniej
19:30 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3071
20:05 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3072
20:50 **Tak to leciało!** teleturniej muzyczny
21:50 **Krucjata 2. Znak bliźniąt**, serial kryminalny, odc. 10/13
22:40 **Informacje kulturalne**
23:00 **Hala odlotów**, talk-show
23:50 **Złe psy**, thriller
01:35 **Śmiertelne sekrety**, serial kryminalny, odc. 3/6

TVN

05:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 904
06:50 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:20 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
12:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1360
13:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1361
14:20 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 792
15:20 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
15:30 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1474
17:40 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 153
18:40 **Sport**
18:50 **Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:00 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
20:10 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3917
20:50 **Milionerzy**, teleturniej
21:30 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
22:35 **Na bank się uda**, komedia kryminalna
00:45 **Herkules**, serial kryminalny, odc. 3/8
01:50 **Ślepnąc od świateł**, serial sensacyjny, odc. 3/8
03:15 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 356
04:15 **Uwaga!** magazyn reporterów
04:35 **Recepta na stary dom**, program rozrywkowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:30 **Malanowski & Partnerzy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 339
09:00 **Malanowski & Partnerzy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 340
09:30 **Sekrety rodziny**, serial paradokumentalny, odc. 258
10:30 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 945
11:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 828
12:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 829
13:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 830
14:35 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 1389
15:50 **Wydarzenia**
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja**, magazyn reporterów
16:30 **Na ratunek 112**, serial paradokumentalny, odc. 984
17:00 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 1009
18:00 **Pierwsza miłość**, serial obyczajowy, odc. 3893
18:50 **Wydarzenia**
19:15 **Lepsza Polska**
19:25 **Sport**
19:30 **Pogoda**
19:40 **Malanowski. Nowe rozdanie**, serial sensacyjny, odc. 44
20:10 **Nasz nowy dom**, reality show
21:15 **Przyjaciółki**, serial obyczajowy, odc. 288
22:15 **Searching**, thriller
00:45 **Ze względu na płeć**, film biograficzny

TVN 7

06:10 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 588
07:10 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 398
08:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1252
09:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1123
10:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1124
11:25 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 837
12:10 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 838
12:50 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 79/100
13:50 **Opowieści małżeńskie**, serial paradokumentalny, odc. 8/24
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 528
15:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 529
16:55 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 7/20
17:55 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 933
18:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1336
20:00 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 9/20
21:00 **40-letni prawiczek**, komedia romantyczna
23:30 **Małżeństwo na skróty**, komedia romantyczna
01:35 **Żyjąc z potworem**, serial dokumentalny, odc. 10/20

TV TRWAM

08:00 **Informacje dnia**
08:15 **Polski punkt widzenia**
08:35 **Słowo życia**
08:40 **Muzyczne chwile**
08:55 **Święty na każdy dzień**
09:00 **Na zdrowie**, magazyn
09:20 **Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu**, serial obyczajowy, odc. 4
09:50 **Mateczniki Polskości**
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Rozmowy niedokończone**
11:25 **Myśląc Ojczyzna**
11:35 **Przyroda i ludzie**, magazyn
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Informacje dnia**
12:20 **Wykłady z konferencji "Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki"**
12:45 **Walka o życie**, film dok.
13:20 **Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"**
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:35 **Życiu powiedzmy "tak"**
15:00 **Po stronie prawdy**, magazyn
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Z wędką nad wodę...**
16:35 **Sól ziemi**
17:05 **Akademia pro-life**
17:15 **Muzyczne chwile**
17:30 **Odpowiedzialni za Kościół**
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Przyjaciele i bohaterowie**, serial obyczajowy, odc. 10
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**

piątek 15 listopada 2024

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:30 **Agape blisko Ciebie**
08:00 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 470
08:50 **Ranczo**, serial obyczajowy, odc. 99
09:45 **Komisarz Alex**, serial kryminalny, odc. 154
10:45 **Ojciec Mateusz**, serial kryminalny, odc. 131
11:35 **Okrasa łamie przepisy**, magazyn kulinarny
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda**
12:35 **Magazyn rolniczy**
12:55 **Opowieść motyla**, film dokumentalny
14:00 **Wichrowe wzgórze**, serial obyczajowy, odc. 49
14:55 **Jaka to melodia?** teleturniej muzyczny
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**, teleturniej
16:05 **Dziedzictwo**, serial, odc. 404
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?** teleturniej
17:55 **Klan**, telenowela, odc. 4410
18:25 **Reporterzy**, magazyn
18:45 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 498
19:30 **Program informacyjny**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:25 **Piłka nożna: Liga Narodów - studio**
20:35 **Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Portugalia - Polska**
23:15 **Seksmisja**, komedia SF
01:30 **Gra z Cieniem**, serial kryminalny, odc. 9/13

TVP 2

04:30 **Na dobre i na złe**, serial obyczajowy, odc. 904
05:30 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1702
06:20 **Anna Dymna - spotkajmy się**, talk-show
06:55 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3072
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Operacja zdrowie**, magazyn
11:50 **Lena na Kaukazie**, cykl reportaży
12:30 **Koło fortuny**, teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 72
14:05 **Va banque**, teleturniej
14:35 **Na sygnale**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 630
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic**, serial obyczajowy, odc. 39
16:00 **Koło fortuny**, teleturniej
16:35 **Familiada**, teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 73
18:15 **Va banque**, teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu**, teleturniej
19:30 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3072
20:05 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3073
20:45 **Postaw na milion**, teleturniej
21:45 **Cudowne lata**, widowisko
22:50 **To jest grane**
23:20 **Córka prezydenta**, komedia romantyczna
01:20 **Niewinne kłamstewka 2**, komediodramat
03:45 **Złe psy**, thriller

TVN

05:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 905
06:50 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:20 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
12:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1362
13:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1363
14:20 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 793
15:20 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
15:30 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1475
17:40 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 154
18:40 **Sport**
18:50 **Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:00 **Godzilla vs. Kong**, thriller
22:30 **Kolekcjoner**, thriller
Doktor Cross, policyjny specjalista zajmującym się tworzeniem portretów psychologicznych zabójców, pracuje w Waszyngtonie. Tymczasem w miasteczku uniwersyteckim w Durham dochodzi do serii napadów na studentki.
00:55 **Kuba Wojewódzki**, talk-show
02:00 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 357
03:05 **Uwaga!** magazyn reporterów
03:20 **Nauka jazdy 5**, program rozrywkowy

POLSAT

04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**
06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **halo tu polsat**, magazyn
11:25 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 831
12:25 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 832
13:25 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 833
14:35 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 1390
15:50 **Wydarzenia**
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja**, magazyn reporterów
16:30 **Na ratunek 112**, serial paradokumentalny, odc. 985
17:00 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 1010
18:00 **Pierwsza miłość**, serial obyczajowy, odc. 3894
18:50 **Wydarzenia**
19:20 **Gość "Wydarzeń"**
19:30 **Sport**
19:35 **Pogoda**
19:55 **Tylko mnie kochaj**, komedia romantyczna
22:10 **Gala French Touch**, widowisko
23:45 **Po katastrofie**, dramat przygodowy
Dochodzi do katastrofy lotniczej, w której giną wszyscy pasażerowie dwóch samolotów, w tym cała rodzina Romana. Załamany mężczyzna zamierza się zemścić. Winą za tragedię obarcza kontrolera lotów, który wówczas pełnił służbę.
01:50 **SuperFly**, film sensacyjny

TVN 7

06:50 **Szpital**, serial, odc. 399
07:50 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1253
08:50 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1125
09:50 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1126
10:50 **Unboxing - Wielkie Otwarcie**, program rozrywkowy
11:25 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 839
12:10 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 840
12:50 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 80/100
13:50 **Opowieści małżeńskie**, serial paradokumentalny, odc. 9/24
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 530
15:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 531
16:55 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 8/20
17:55 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 934
18:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1337
20:00 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 10
21:00 **Kolory miłości**, melodramat
22:55 **Gniew oceanu**, dramat przygodowy
01:35 **Żyjąc z potworem**, serial dokumentalny, odc. 11/20

TV TRWAM

08:00 **Informacje dnia**
08:15 **Polski punkt widzenia**
08:40 **Słowo życia**
08:45 **W służbie Bogu i Ojczyźnie**
09:10 **Z wędką nad wodę...**
09:35 **Święty na każdy dzień**
09:45 **Jestem mamą**, magazyn
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Rozmowy niedokończone**
11:25 **Głos Polski**, cykl felietonów
11:35 **Natura et Homo**
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Informacje dnia**
12:20 **Ku pokrzepieniu powstańczych serc.**
13:00 **Ukraińska zbrodnia w Hucie Pieniackiej**, reportaż
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Drzwi do lasu**
14:55 **Słowo życia**
15:00 **Modlitwa**
15:20 **Mocni w wierze**
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Natura obiektywnie**
16:40 **Prosto o gospodarce**
17:00 **"Mazurek Dąbrowskiego" - od piosenki żołnierskiej do hymnu narodowego**
17:30 **Geopolityka**
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Westerplatte młodych**
19:00 **Warto zauważyć... w mijającym tygodniu**
19:30 **Brat Franciszek**, serial obyczajowy, odc. 1
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Myśląc Ojczyzna**

eprasa.pl dbccee2f50

sobota 16 listopada 2024

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:40 **Rok w ogrodzie**, magazyn
08:05 **Rok w ogrodzie extra**, magazyn
08:20 **Pełnosprawni**, magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 **Jak powstała seria "Zielona planeta"**, film dokumentalny
09:40 **Ranczo**, serial obyczajowy, odc. 100
10:35 **Komisarz Alex**, serial kryminalny, odc. 155
11:35 **Ojciec Mateusz**, serial kryminalny, odc. 410
12:35 **Daleki kraj**, western
14:25 **Okrasa łamie przepisy**, magazyn kulinarny
14:55 **Rolnik szuka żony**, telenowela dokumentalna odc. 9
16:00 **Dziedzictwo**, serial obyczajowy, odc. 405
16:45 **Przed ekranem**, magazyn
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:35 **Kawa z kardamonem**, serial historyczny, odc. 10-ost.
18:40 **Jaka to melodia?** teleturniej muzyczny
19:30 **Program informacyjny**
20:05 **Sport**
20:10 **Pogoda**
20:20 **Profilerka**, serial kryminalny, odc. 10/12
21:20 **Sicario**, dramat kryminalny
23:30 **Niewierny**, thriller
01:30 **Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy**, komedia kryminalna
03:20 **Jaka to melodia?** teleturniej muzyczny

TVP 2

06:00 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3070
06:35 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1826
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**
11:50 **Postaw na milion**, teleturniej
12:50 **Tak to leciało!** teleturniej
14:00 **Familiada**, teleturniej
14:35 **Koło fortuny**, teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2025**, widowisko
16:20 **Na dobre i na złe**, serial obyczajowy, odc. 933
17:20 **Dobry tytuł**, magazyn kulturalny
17:45 **Słowo na niedzielę**
18:00 **22. Konkurs Piosenki Eurowizji dla Dzieci - Madryt 2024**, koncert
20:10 **The Voice of Poland 15**, widowisko
21:40 **The Voice of Poland 15**, widowisko
23:10 **Krucjata 2. Znak bliźniąt**, serial kryminalny, odc. 10/13
00:10 **Szybki jak śmierć**, film sensacyjny
02:05 **Podwójna tożsamość**, serial kryminalny, odc. 2/6
03:05 **Córka prezydenta**, komedia romantyczna
Nastolatka Samantha Mackenzie chciałaby już się usamodzielnić. Poważną przeszkodą jest fakt, że jej ojciec jest prezydentem USA. Nawet po wyjeździe na studia pilnują jej agenci, a koledzy nie pozwalają jej zapomnieć, kim jest.

TVN

05:45 **Uwaga!** magazyn reporterów
06:00 **Królik Bugs: Nowe konstrukcje**, serial obyczajowy, odc. 35/40
06:15 **Królik Bugs: Nowe konstrukcje**, serial obyczajowy, odc. 36/40
06:30 **Mam talent - nadchodzimy**, program rozrywkowy
06:45 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:30 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3915
12:00 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3916
12:30 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3917
12:55 **MasterChef**, program rozrywkowy
14:35 **Przychodzi facet do lekarza**, komedia
17:05 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
18:10 **Unboxing - Wielkie Otwarcie**, program rozrywkowy
18:40 **Sport**
18:50 **Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:30 **Azja Express**, reality show
21:15 **King Richard: Zwycięska rodzina**, dramat biograficzny
00:15 **Pieniądze to nie wszystko**, komedia
02:35 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 359
03:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
04:00 **Nauka jazdy 5**, program rozrywkowy
04:30 **Recepta na stary dom 2**, program rozrywkowy

POLSAT

05:25 **Telezakupy TV Okazje**
06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **halo tu polsat**, magazyn
11:40 **Ewa gotuje**, magazyn kulinarny
12:10 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 750
13:10 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 751
14:10 **Nasz nowy dom**, reality show
15:10 **Wielki zielony krokodyl domowy**, film familijny
Nowy Jork. Josh znajduje na strychu sympatycznego krokodyla, który potrafi śpiewać. Zaprzyjaźnia się z nim. Postanawia pomóc mu wystąpić w talent show.
17:30 **Awantura o kasę**, teleturniej
18:50 **Wydarzenia**
19:15 **Sport**
19:20 **Pogoda**
19:30 **Prezydenci i premierzy**
19:55 **Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni**, program rozrywkowy
22:10 **Bękarty wojny**, dramat wojenny
01:25 **Legion**, thriller
Bóg postanawia położyć kres grzesznemu rodzajowi ludzkiemu. Dzieła zniszczenia mają dokonać anioły. Tymczasem na pustyni Mojave klienci przydrożnego baru tracą łączność ze światem.
03:40 **Świat według Kiepskich**, serial komediowy, odc. 322
04:05 **Świat według Kiepskich**, serial komediowy, odc. 323

TVN 7

06:00 **Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 2**, program rozrywkowy
06:55 **Nowe Zwariowane Melodie**, serial obyczajowy, odc. 17/26
07:25 **Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji**, program rozrywkowy
08:00 **Step Up 3D**, film muzyczny
Nowy Jork. Luke prowadzi zespół House of Pirates. Jego członkowie przygotowują się do międzynarodowych mistrzostw. Do ekipy dołącza piękna i niezależna Natalie. Między nią a Lukiem rodzi się miłość.
10:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1119
11:25 **Mówię Wam**
12:05 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1118
13:10 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 6/20
14:15 **Ślub od pierwszego wejrzenia**, reality show
15:20 **Zemsta futrzaków**, komedia
17:10 **Godzilla II: Król potworów**, film sensacyjny
20:00 **Sherlock Holmes**, film kryminalny
22:50 **Ocaleni**, dramat sensacyjny
00:55 **Siedem**, thriller
Kapitan William Somerset szykuje się do przejścia na emeryturę. Jego obowiązki ma przejąć detektyw David Mills. Gdy policja znajduje zwłoki mężczyzny, którego żołądek pękł z przejedzenia, wspólnie wszczynają śledztwo.

TV TRWAM

08:00 **Informacje dnia**
08:15 **Westerplatte młodych**
09:00 **Sanktuarium Sulisławice. Cudowna historia**, film dokumentalny
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Retrospekcja**
10:20 **Muzyczne chwile**
10:35 **Słowo życia**
10:40 **Polski punkt widzenia**
11:00 **Poświęcenie kaplicy MB Ostrobramskiej**
13:00 **Muzyczne chwile**
13:20 **Ocalić od zapomnienia**
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"**
14:35 **Słowo życia**
14:40 **Święty na każdy dzień**
14:45 **Jak wygrać małżeństwo**
15:00 **Polskie dziedzictwo**
15:30 **Wierzę w Boga**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Historia PL**, serial dok.
17:00 **Z Parlamentu Europejskiego**
17:30 **Przełamując bariery**
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Manna z Nieba**
19:45 **Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Myśląc Ojczyzna**, cykl felietonów
21:00 **Apel Jasnogórski**
21:20 **Informacje dnia**
21:40 **Polski punkt widzenia**

niedziela 17 listopada 2024

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
08:00 **Tydzień**
08:30 **ZdroWY Plan**, magazyn
08:50 **Fascynująca Szwajcaria. Gryzonia zimą**, film dok.
09:15 **Do widzenia, do jutra**, dramat obyczajowy
10:55 **Komisarz Alex**, serial kryminalny, odc. 213
11:55 **Między ziemią a niebem**
12:00 **Anioł Pański**
12:15 **Między ziemią a niebem**
12:40 **Czysta Miłość**, reportaż
13:00 **Serengeti**, serial dokumentalny, odc. 3/6
14:00 **Seksmisja**, komedia SF
16:05 **Dziedzictwo**, serial, odc. 406
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:35 **Daję słowo - Maciej Orłoś**, talk-show
18:40 **Jaka to melodia?** teleturniej
19:30 **Program informacyjny**
20:05 **Sport**
20:10 **Pogoda**
20:20 **Gra z Cieniem**, serial kryminalny, odc. 10/13
21:20 **Rolnik szuka żony**, telenowela, odc. 10
22:25 **W.E. Królewski romans**, melodramat
00:30 **Sicario**, dramat kryminalny
02:45 **Niewierny,** thriller
Chrześcijański dziennikarz z USA, Doug Rawlins, na zaproszenie przyjaciela jedzie do Kairu. Ma ma wziąć udział w konferencji dotyczącej tematyki religijnej. Jego wypowiedzi wywołują prawdziwą burzę w krajach islamskich.

TVP 2

05:30 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3072
06:00 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3073
06:30 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1827
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**, magazyn
11:00 **The Voice of Poland 15**, widowisko
12:30 **The Voice of Poland 15**, widowisko
14:00 **Familiada**, teleturniej
14:30 **Koło fortuny**, teleturniej
15:10 **Szansa na sukces. Opole 2025**, widowisko
16:10 **Cudowne lata**, widowisko
17:15 **Górna półka smaku**, magazyn kulinarny
17:55 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka**
18:35 **Poczet świrów polskich**, cykl felietonów
19:15 **Rodzinka.pl**, serial komediowy, odc. 111
20:00 **Człowiek w ogniu**, dramat sensacyjny
22:35 **no... wiadomo**, magazyn
23:15 **Point Break - na fali**, film sensacyjny
Agent FBI Johnny Utah prowadzi śledztwo dotyczące serii napadów na korporacje. Dochodzi do wniosku, że sprawcami są ludzie lubiący ryzyko.
01:20 **Instynkt**, serial kryminalny, odc. 9/13
02:20 **Szybki jak śmierć**, film sensacyjny

TVN

06:15 **Bitwa o gości**, reality show
07:10 **Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji**, program rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:55 **Co za tydzień**
12:30 **Top Model**, reality show
14:05 **Azja Express**, reality show
15:40 **Madagwiazdka**, film animowany
16:15 **Sonic 2: Szybki jak błyskawica**, film przygodowy
Po osiedleniu się w Green Hills wraz z Tomem i Maddie niebieski jeż chce udowodnić, że jest prawdziwym bohaterem. Opuszcza nowy dom, by walczyć z przestępcami.
18:40 **Sport**
18:50 **Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:30 **MasterChef**, program rozrywkowy
21:15 **300**, dramat historyczny
23:45 **Godzilla vs. Kong**, thriller
Powtarzają się ataki Godzilli. Potwór wynurza się z wody w różnych częściach świata i niszczy całe miasta. Na zlecenie korporacji Apex Cybernetics naukowiec Nathan Lind ma poprowadzić wyprawę do ojczyzny tytanów.
02:10 **Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec**, serial dokumentalny, odc. 4/9
02:40 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 360
03:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
04:00 **Nauka jazdy 5**, program rozrywkowy

POLSAT

04:45 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**
06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **halo tu polsat**, magazyn
11:55 **Wielki zielony krokodyl domowy**, film familijny
Po przeprowadzce do Nowego Jorku Josh znajduje na strychu śpiewającego krokodyla. Zaprzyjaźnia się z nim. Niebawem zjawia się właściciel gada. Ma on problemy finansowe i musi sprzedać zwierzę do zoo.
14:15 **Tylko mnie kochaj**, komedia romantyczna
16:30 **Nasz nowy dom**, reality show
17:30 **Awantura o kasę**, teleturniej
18:50 **Wydarzenia**
19:15 **Sport**
19:20 **Pogoda**
19:30 **Państwo w państwie**
19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami**, program rozrywkowy
22:05 **Teściowie**, serial komediowy, odc. 35
22:35 **Teściowie**, serial komediowy, odc. 36
23:05 **Książę w Nowym Jorku 2**, komedia
01:25 **Cynicy i praktycy**, komediodramat
Pracujący dla demokratów strateg polityczny Gary Zimmer robi wszystko, by emerytowany płk Jack Hastings został burmistrzem Deerlaken. Czeka go trudne zadanie, gdyż miejscowość to bastion republikanów.

TVN 7

04:55 **Szkoła**, serial, odc. 417
05:50 **Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 2**, program rozrywkowy
06:45 **Nowe Zwariowane Melodie**, serial obyczajowy, odc. 18/26
07:15 **Nowe Zwariowane Melodie**, serial obyczajowy, odc. 19/26
07:50 **Agencie, podaj łapę**, komedia
Sympatyczny bulmastif jest specjalistą od wykrywania narkotyków i agentem FBI numer 11. Musi się ukrywać przed mafią, ponieważ pogryzł dotkliwie jednego z jej przywódców.
09:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1121
10:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1122
11:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1123
12:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1124
13:55 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 7/20
14:55 **Step Up 4 Revolution**, film muzyczny
17:00 **Pinokio**, film familijny,
19:25 **Unboxing - Wielkie Otwarcie**, program rozrywkowy
20:00 **Joker**, dramat kryminalny
22:45 **Romeo musi umrzeć**, film sensacyjny
01:05 **Hologram dla króla**, komediodramat
03:15 **Żyjąc z potworem**, serial dokumentalny, odc. 12/20
04:20 **Druga strona medalu 4**, talk-show

TV TRWAM

08:00 **Słowo życia**
08:05 **Polski punkt widzenia**
08:25 **Święty na każdy dzień**
08:30 **Z Parlamentu Europejskiego**
09:00 **Prymas Stefan Wyszyński**, serial dokumentalny, odc. 7
09:10 **Spotkanie z Magdą Buczek**
09:15 **Manna z Nieba**
09:30 **Ojcowie niepodległości**, cykl reportaży
10:00 **Światowy Dzień Ubogich**
11:35 **Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"**
11:40 **Szansa na dziecko - naprotechnologia**, film dokumentalny
12:00 **Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem**
12:15 **Papież Polak do rodaków**
12:30 **Z niebem w sercu**, film dokumentalny
13:25 **Głos serca**, serial obyczajowy, odc. 94
14:10 **Oddech Boga**, serial dokumentalny, odc. 6
15:00 **Wieś - to też Polska**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Koncert życzeń**
16:50 **Mateczniki Polskości**
17:00 **Natura et Homo**
17:30 **Sól ziemi**
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Moja katolicka rodzina**, serial obyczajowy, odc. 9
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Myśląc Ojczyzna**, cykl felietonów

eprasa.pl dbccee2f50

poniedziałek 18 listopada 2024

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:30 **Studio Raban**, magazyn dla młodzieży
08:00 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 471
08:50 **Ranczo**, serial, odc. 101
09:50 **Komisarz Alex**, odc. 156
10:45 **Ojciec Mateusz**, odc. 132
11:35 **Korona królów. Jagiellonowie - taka historia**, serial dokumentalny, odc. 22
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda**
12:35 **Magazyn rolniczy**
12:50 **Serengeti**, serial dokumentalny, odc. 3/6
14:00 **Wichrowe wzgórze**, serial obyczajowy, odc. 50
14:55 **Jaka to melodia?** teleturniej
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**, teleturniej
16:05 **Dziedzictwo**, serial obyczajowy, odc. 407
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?** teleturniej
17:55 **Klan**, telenowela, odc. 4411
18:25 **Reporterzy**, magazyn
18:45 **Akacjowa 38**, telenowela odc. 499
19:30 **Program informacyjny**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:25 **Piłka nożna: Liga Narodów - studio**
20:35 **Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Polska - Szkocja**
23:15 **Po złoto**, film dokumentalny
00:30 **Balans bieli**
01:15 **Bat 21**, dramat wojenny

TVP 2

05:30 **M jak miłość**, odc. 1703
06:20 **Dobre historie**, magazyn
06:50 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3073
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Okrasa łamie przepisy**
11:50 **Lena na Kaukazie**, cykl reportaży
12:30 **Koło fortuny**, teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 73
14:05 **Va banque**, teleturniej
14:35 **Na sygnale**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 630
15:05 **Na dobre i na złe**, serial obyczajowy, odc. 933
16:00 **Koło fortuny**, teleturniej
16:35 **Familiada**, teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 74
18:15 **Va banque**, teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu**, teleturniej
19:30 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3073
20:05 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3074
20:40 **Kulisy serialu "M jak miłość"**, cykl felietonów
20:55 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1828
21:55 **Na sygnale**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 631
22:30 **Krew z krwi**, serial sensacyjny odc. 5/8
23:25 **Lincz**, dramat obyczajowy
01:00 **O mnie się nie martw**, serial komediowy, odc. 7/13
02:00 **Point Break - na fali**, film sensacyjny

TVN

05:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 906
06:50 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:20 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
12:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1364
13:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1365
14:20 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 794
15:25 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1476
17:40 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 155
18:40 **Sport**
18:50 **Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:00 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
20:10 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3918
20:50 **Milionerzy**, teleturniej
21:30 **Włoska robota**, film sensacyjny
23:50 **Na bank się uda**, komedia kryminalna
02:05 **Co za tydzień**
02:40 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 361
03:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
04:00 **Nauka jazdy 5**, program rozrywkowy
04:35 **Recepta na stary dom 2**, program rozrywkowy
05:00 **Kto was tak urządził?** magazyn

POLSAT

05:25 **Telezakupy TV Okazje**
06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:30 **Malanowski & Partnerzy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 341
09:00 **Malanowski & Partnerzy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 342
09:30 **Sekrety rodziny**, serial paradokumentalny, odc. 259
10:30 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 946
11:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 834
12:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 835
13:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 836
14:35 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 1391
15:50 **Wydarzenia**
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja**, magazyn reporterów
16:30 **Na ratunek 112**, serial paradokumentalny, odc. 986
17:00 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 1011
18:00 **Pierwsza miłość**, serial obyczajowy, odc. 3895
18:50 **Wydarzenia**
19:18 **Gość "Wydarzeń"**
19:25 **Sport**
19:30 **Pogoda**
19:40 **Malanowski. Nowe rozdanie**, serial sensacyjny, odc. 45
20:10 **Szybko i wściekle**, film sensacyjny
22:25 **W stronę słońca**, thriller
00:50 **Chrzest ogniem**, film biograficzny

TVN 7

06:10 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 590
07:10 **Szpital**, serial, odc. 400
08:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1254
09:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1127
10:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1128
11:25 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 841
12:10 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 842
12:50 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 81/100
13:50 **Opowieści małżeńskie**, serial paradokumentalny, odc. 10/24
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 532
15:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 534
16:55 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 9/20
17:55 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 935
18:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1338
20:00 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 11
21:00 **Nie kłam, kochanie**, komedia romantyczna
23:15 **Sherlock Holmes**, film kryminalny
01:55 **Mówię Wam**, program kulturalny

TV TRWAM

08:00 **Informacje dnia**
08:15 **Wieś - to też Polska**
09:15 **Słowo życia**
09:20 **Mateczniki Polskości**
09:30 **Moja katolicka rodzina**, serial obyczajowy, odc. 9
09:55 **Święty na każdy dzień**
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Rozmowy niedokończone**
11:20 **Stan bezpieczeństwa państwa**
11:30 **Warto być ojcem**, magazyn poradnikowy
11:45 **Muzyczne chwile**
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Informacje dnia**
12:20 **W pułapce wojny**, film dokumentalny
13:00 **Artystyczna dusza**, film dokumentalny
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Człowiek bez twarzy**, reportaż
15:00 **Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudoł**, film dokumentalny
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Sanktuaria polskie**
16:30 **Porady medyczne bonifratrów**, program medyczny
17:00 **Świadkowie**, cykl reportaży
17:30 **Spotkanie Rodziny Radia Maryja**
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Myśląc Ojczyzna**, cykl felietonów
21:00 **Apel Jasnogórski**
21:20 **Informacje dnia**

wtorek 19 listopada 2024

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:30 **Kościół z bliska**
08:00 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 472
08:50 **Ranczo**, serial, odc. 102
09:45 **Komisarz Alex**, odc. 157
10:45 **Ojciec Mateusz**, odc. 133
11:35 **Korona królów. Jagiellonowie**, odc. 233
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda**
12:35 **Magazyn rolniczy**
13:00 **Najpiękniejsze krajobrazy świata**, serial dokumentalny, odc. 1/8
14:00 **Wichrowe wzgórze**, serial obyczajowy, odc. 51
14:55 **Jaka to melodia?** teleturniej
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**, teleturniej
16:05 **Dziedzictwo**, serial, odc. 408
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?** teleturniej
17:55 **Klan**, telenowela, odc. 4412
18:25 **Reporterzy**, magazyn
18:45 **Akacjowa 38**, telenowela, odc. 500
19:30 **Program informacyjny**
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:30 **Korona królów. Jagiellonowie**, odc. 234
21:05 **The Stranger**, serial kryminalny, odc. 1/8
22:05 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
23:10 **W duchu niezależności**, film dokumentalny
00:15 **Zimna wojna**, dramat obyczajowy

TVP 2

06:55 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3074
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**, magazyn
11:20 **Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem-Bułeck ą 2**, cykl reportaży
11:55 **ZdroWY Plan**, magazyn medyczny
12:30 **Koło fortuny**, teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 74
14:05 **Va banque**, teleturniej
14:35 **Na sygnale**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 631
15:05 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1828
16:00 **Koło fortuny**, teleturniej
16:35 **Familiada**, teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja**, telenowela, odc. 75
18:15 **Va banque**, teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu**, teleturniej
19:30 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3074
20:05 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 3075
20:40 **Kulisy serialu "M jak miłość"**, cykl felietonów
20:55 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1829
21:55 **Na sygnale**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 632
22:30 **Glina**, serial kryminalny, odc. 6/25
23:30 **Przyjaźń bez granic**, dramat przygodowy
01:25 **Człowiek w ogniu**, dramat sensacyjny

TVN

05:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
05:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 907
06:50 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**, magazyn
11:20 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
12:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1366
13:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1367
14:20 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 795
15:20 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
15:30 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1477
17:40 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 156
18:40 **Sport**
18:50 **Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:40 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:00 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
20:10 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3919
20:50 **Milionerzy**, teleturniej
21:30 **Ślub od pierwszego wejrzenia 10**, reality show
22:35 **Kuba Wojewódzki**, talk-show
23:40 **Superwizjer** magazyn reporterów
00:15 **Czas na Show. Drag Me Out**, program rozrywkowy
01:25 **Ślepnąc od świateł**, serial sensacyjny, odc. 4/8
02:45 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 362

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:30 **Malanowski & Partnerzy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 343
09:00 **Malanowski & Partnerzy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 344
09:30 **Sekrety rodziny**, serial paradokumentalny, odc. 260
10:30 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 947
11:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 837
12:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 838
13:30 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 839
14:35 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 1392
15:50 **Wydarzenia**
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja**, magazyn
16:30 **Na ratunek 112**, serial paradokumentalny, odc. 987
17:00 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 1012
18:00 **Pierwsza miłość**, serial obyczajowy, odc. 3896
18:50 **Wydarzenia**
19:20 **Gość "Wydarzeń"**
19:25 **Sport**
19:30 **Pogoda**
19:40 **Malanowski. Nowe rozdanie serial sensacyjny** odc. 46
20:20 **Królowa wojownik**, dramat przygodowy
23:10 **Jak zostałem gangsterem. Historia prawdziwa**, film kryminalny
02:10 **Z podniesionym czołem 3: W imię sprawiedliwości**, film sensacyjny

TVN 7

06:10 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 591
07:10 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 401
08:15 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1255
09:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1129
10:20 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1130
11:25 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 843
12:10 **W-11 - Wydział Śledczy**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 844
12:50 **Detektywi**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 82/100
13:50 **Opowieści małżeńskie**, serial paradokumentalny, odc. 11/24
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 535
15:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial fabularno-dokumentalny, odc. 536
16:55 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 10
17:55 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 936
18:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1339
20:00 **Wycieczkowiec**, serial paradokumentalny, odc. 12
21:00 **Człowiek na krawędzi**, thriller
23:15 **Joker**, dramat kryminalny
01:50 **Żyjąc z potworem**, serial dokumentalny, odc. 14/20

TV TRWAM

08:00 **Informacje dnia**
08:15 **Polski punkt widzenia**
08:35 **Drogą ks. Bosco**, film dok.
09:00 **Papież Polak do rodaków**
09:15 **Słowo życia**
09:20 **Święty na każdy dzień**
09:25 **Burza w Okręgu Krakowskim**, film dok.
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Jak my to widzimy...**
10:45 **Zew natury**
11:05 **Mocni w wierze**
11:35 **Słowo życia**
11:40 **Ma się rozumieć**
11:50 **Święty na każdy dzień**
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Informacje dnia**
12:20 **Pastuszek**, film dok.
13:05 **Zostawić ślad...**, reportaż
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych**, film dok.
15:00 **Sybiraczka**, film dok.
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Jestem mamą**, magazyn
16:25 **Przyroda w obiektywie**
16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
16:55 **Robi**, film dokumentalny
17:10 **Prosto o gospodarce**
17:30 **Zostań żołnierzem RP**
17:45 **Muzyczne chwile**
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Każdy maluch to potrafi**
19:45 **Modlitwa z udziałem dzieci**
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**

eprasa.pl dbccee2f50